

בעזה"ש"ת

ספר

אור האורות

הפּפּוּת

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על התורה ומועדי השנה

מרבנו נחמן מברסלב זיע"א

עם לקוטי הגפלות

פרשת נח

אור
האורות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

המכתב

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפילות

גליון 239

פרשת נח תשפ"ד

עניני 'גשמים' - ל'מות הגשמים'

לזכר עולם יהודה צדיק

לע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל

נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

האזרה האודת

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹרַת בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם תּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִתִּידָא
לְאִתְגַּלְיָא
לְעִתִּיד-לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800
B48148@gmail.com

פְּרִשְׁתַּת נַח

דְּלַעְלָא' - וְנִתְחַבְּקִין וְנִתְאַחֲדִים יַחַד הָרוּחַ-
דְּלִתְתָא, עִם הָרוּחַ דְּלַעְלָא, כִּי בְּאַמַּת שְׁנֵיהֶם
אַחַד.

וְתַבְּרָא בְּשִׁנְתַּגְּלִין זֶה לָזֶה, נִתְאַחֲדִין מְאֹד
בְּאַחֲדוּת גְּדוּלָּה.

וּמַחְמַת שְׁהָרוּחַ דְּלַעְלָא אֵינּוּ יָכוּל לְהֵיוֹת
בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל-כֵּן נִסְתַּלַּק לַעְלָא.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִסְתַּלַּק הַצַּדִּיק - כִּי
בְּשִׁנְתַּלְּקָא לְמַעְלָה הָרוּחַ
הַגָּבֹה, נִסְתַּלַּק עִמּוֹ הָרוּחַ דְּלִתְתָא, מַחְמַת
שְׁנִיתָא מְאֹד בְּאַחֲדוּת גְּדוּלָּה כַּנֵּ"ל.

וְעַל-כֵּן הוּא דָּבַר גְּדוּלָּה מְאֹד, לְהֵיוֹת
בְּשַׁעַת הַסְּתַלְּקוֹת הַצַּדִּיק, אֲפֹלוּ
מִי שְׂאִינּוּ תִלְמִידוֹ - כִּי מַחְמַת שְׂאִי יוֹרֵד
וְנִתְגַּלְּהָ לְמִטָּה הָרוּחַ דְּלַעְלָא, נִמְצָא:
שְׁנִיתָא אֲזִי הָאָרֶה גְּדוּלָּה מְאֹד.

עַל-כֵּן הוּא טוֹבָה גְּדוּלָּה לְכָל מִי שְׁנִמְצָא
אֲזִי שֵׁם, וְהוּא טוֹבָה לָהֶם לְאֲרִיכַת-
יָמִים.

אַבְּל לְהַתְלַמְּדִים מַגִּיעַ הָאָרֶה גְּדוּלָּה
מְאֹד אֲזִי בְּיוֹתֵר - כִּי מַחְמַת שְׁהֵם
תְּלוּיִין בְּהַצַּדִּיק, וְיוֹנְקִים מִשְׁרַשׁ אַחַד, נִמְצָא:
שְׂזֵה ה'חַיּוֹת דְּלַעְלָא, הוּא חַיּוֹתֶם מִמֶּשׁ -
וְנִתְאַחֲדִים וְנִתְחַבְּקִים גַּם-כֵּן עִם זֶה הָרוּחַ,
בְּאַחֲדוּת גְּדוּלָּה - כִּי הוּא רוּחָם וְחַיּוֹתֶם מִמֶּשׁ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה אִם זֹכֶה, יָכוּל לְקַבֵּל "פִּי
שְׁנַיִם" (דְּבָרִים כ"א, יז; מְלַכִּים ב, ב).
(ט)

- פְּלִלְיוֹת פְּרִשְׁתַּת נַח -

א.

(סְפִרַת-הַמִּדּוֹת, קַלְפָּה ח"א י)

סְגָלָה לְהַבְרִיחַ רוּחַ הַטְּמֵאָה - לְקָרוֹת
"פְּרִשְׁתַּת נַח".

"אֵלֶּה תוֹלְדוֹת נַח, נַח אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה
בְּדוֹרְתּוֹ, אֵת הָאֱלֹקִים הִתְהַלֵּךְ נַח. וַיּוֹלֵד נַח
שְׁלֹשָׁה בָנִים, אֵת שֵׁם אֵת חָם וְאֵת יַפֶּת"
(בְּרֵאשִׁית ו, ט"ז)

"אֵלֶּה תוֹלְדוֹת נַח, נַח אִישׁ צַדִּיק" - לְלַמֵּד:
שְׁעִמַר תּוֹלְדוֹתֵיהֶם שֶׁל צַדִּיקִים מִנְעֻשִׁים-טוֹבִים.
(רש"י; בְּרֵאשִׁית רַבָּה ל, ו; תַּנְחוּמָא נַח ב)

ב.

(ח"א סו, א)

יֵשׁ לְהַצַּדִּיק בְּחִינַת 'שְׁנֵי רוּחוֹת': רוּחַ
לַעְלָא, רוּחַ לְתַתָּא.

כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית ו, ט): "אֵלֶּה תוֹלְדוֹת
נַח נַח" - נַח לַעְלָא, נַח לְתַתָּא.

כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּזֵהר (נַח נט): עַל פְּסוּק זֶה:
"לָמָּה נַח תִּרִי זְמָנָא? - אֵלֶּה כָּל צַדִּיק
וְצַדִּיק דִּי בְּעֵלְמָא, אֵית לֵה תִרִין רוּחִין:
רוּחָא חַד בְּעֵלְמָא דִין, וְרוּחָא חַד בְּעֵלְמָא-
דְּאֵתִי, וְהָכִי תִשְׁכַּח בְּכֹלְהוּ צַדִּיקִי!"

דְּהֵינּוּ: שֵׁישׁ לוֹ בְּחִינַת: 'חַיּוֹת לְמַעְלָה,
'חַיּוֹת לְמִטָּה'.

וְהָרוּחַ וְהַחַיּוֹת שְׁלַמְעֵלָה, גְּדוּלָּה מְאֹד מְאֹד.
וּבְשַׁעַת הַסְּתַלְּקוֹת הַצַּדִּיק - יוֹרֵד וּבָא
לְמִטָּה בְּחִינַת 'הָרוּחַ וְהַחַיּוֹת

ג.

(ח"ב ד, ב)

כל מה שרוצין לעשות איזה עבדא בעבודת-השם, פמה קלין של אוי ואבוי, וכמה גניחות, וכמה כפילות, וכמה הטיות, הינו תנועות משנות שעושין יראי-השם בעבודתם, צריכין לעשות קדם שעושין איזה עבדא.

ועקר ב'התחלה' - שאז קשה מאד, כי "כל התחלות קשות" (מכילתא יתרו, 'פחדש' ב; רש"י שמות יט, ה), וצריכין פמה קלין וכמה גניחות וכו' קדם שמתחילין איזהו התחלה.

וגם אחר-כך אינו בא בנקל, וצריכין פמה גיעות ותנועות קדם שזוכין לעשות איזה עבדא שיהיה לה 'הדור'.

אך ההתחלה קשה מאד.

כי "עקר תולדותיהן של צדיקים מעשים טובים" (רש"י בראשית ו, ט; בראשית רבה ל, ו; תנחומא נח ב - על בראשית ו, ט: "אלה תולדת נח נח איש צדיק" - נמצא: שהמצוות ומעשים טובים וכל עבודת-השם, הם בחינת 'הולדה'.

וקדם ה'הולדה', פמה קלין וכמה חבלים וצירים יש להיולדת קדם שמולדת ההולדה, ובפרט מבפירה, דהינו 'הולדה ראשונה של אשה', שאז קשה עליה מאד וכו'.

ועל-כן קדם כל מצוה ועבודה - טוב לתן צדקה, כדי להרחיב פתח הקדשה שצריך לעשות בעבודתו, ולא יהיה קשה וכבד עליו כל-כך לכנס בהם.

ו'צדקה' היא תמיד 'התחלה', בבחינת (דברים טו, ח): "פתח תפתח" -

והיא מרחבת כל הפתחים של הקדשה - שאפלו כשיש פתח והתחלה, הצדקה פותחת יותר ויותר, ומרחבת הפתח יותר.

ד.

(ח"ב סז)

"בראשית, רא"ש-בי"ת" (תקוני-זהר יח: כד. - על בראשית א, א) - בחינת ה'בעל-הבית של העולם'. הינו: ה'צדיק האמת', שהוא ה'יפי והפאר של העולם'.

על-ידי שנתגדל השם של זה הצדיק, שהוא בחינת "ראש בית" - על-די-זה נפתחין ה'עינים של ישראל'.

וזה בחינת 'הספד על סלוק הצדיק'. כי "בראשית" (בראשית א, א), הוא הספד על "נח". הינו: מאמר הנ"ל על "בראשית" [לקוטי-מוהר"ן ח"ב סז - והוא הספד על הרבי-הקדוש מבראדיטשוב זצ"ל שנסתלק אז (שיחות הר"ן קצו: תי מוהר"ן מה: נט: ימי מוהר"ן ח"א לט)] - הוא 'הספד על סלוק הצדיק' שהוא בחינת 'נח'!

כי שם נאמר: מבחינת ה'העלמה' שנסתלק ונתעלם הצדיק שהוא ה'פאר של ישראל' וכו'.

והנה: להצדיק שנסתלק - אין לו הפסד כלל פמה שניעלם ונסתלק, כי אם נתעלם ונסתלק מפאו, הוא גדול ומפאר שם בעולם-הבא, בחינת (בראשית ו, ט): "את האלקים התהלך נח".

אבל על הדור יתום שנשארו, ועל התולדות דהינו הבנים שנשארו - הוא רחמנות גדול מאד.

ועליהם נאמר במקונן (שם): "אלה תולדת נח" - במקונן ואומר: "אלה הם התולדות והבנים של הצדיק,

בְּחִינַת נַח, שְׁנִסְתַּלַּק, וְאָלָה הֵם הַתּוֹלְדוֹת הֵיתוּמִים שְׁנִשְׂאָרוֹ.

כִּי דַע: שְׁכַל ה'דְרוֹת' כָּלָם - נִמְשָׁכִין מִן הַצַּדִּיק שֶׁהוּא ה'רֹאשׁ, בְּחִינַת 'רֹאשׁ-בֵּית', בְּחִינַת ה'בְּעַל-הַבַּיִת' שֶׁל הָעוֹלָם, בְּבְחִינַת (ישעיה מא, ד): "קָרָא הַדְרוֹת מֵרֹאשׁ" - שְׁכַל ה'דְרוֹת' נִמְשָׁכִין מִן ה'רֹאשׁ, דְּהִינּוּ הַצַּדִּיק הַנַּ"ל.

וְאָזִי יֵשׁ בְּחִינַת 'רֹאשׁ, וְיֵשׁ בְּחִינַת 'בֵּית'. וְאָזִי כָּלָנוּ כָּל בְּנֵי הַדּוֹר, כָּלָם בְּחִינַת 'בְּנֵי-בֵּית'.

וְזֶהוּ: "אָלָה תּוֹלְדוֹת נַח" - הִינּוּ: כַּמְקוֹנֵן עַל הַתּוֹלְדוֹת שְׁנִשְׂאָרוֹ, כַּנַּ"ל.

וְזֶהוּ: "נַח אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה" - הִינּוּ: שֶׁהָיָה וְנִסְתַּלַּק וְכוּ', כַּנַּ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת: "אָלָה תּוֹלְדוֹת נַח" - שְׁכַל ה'תּוֹלְדוֹת, דְּהִינּוּ ה'דְרוֹת' - כָּלָם נִמְשָׁכִין מִן 'נַח', שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'צַדִּיק, בְּחִינַת ה'רֹאשׁ, בְּחִינַת: "קוֹרָא הַדְרוֹת מֵרֹאשׁ".

וְדַע: שְׁגַם ה'דּוֹר הָאֶתְרוּג' נִמְשָׁךְ מִן ה'רֹאשׁ הַנַּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת: "קוֹרָא הַדְרוֹת מֵרֹאשׁ" - בְּחִינַת ה'דּוֹר הָאֶתְרוּג', שְׁנִמְשָׁךְ גַּם-כֵּן מֵה'רֹאשׁ הַנַּ"ל, דְּהִינּוּ הַצַּדִּיק הַנַּ"ל שֶׁהוּא ה'רֹאשׁ וְה'פֶּאֶר' וְה'הַדּוֹר' שֶׁל הָעוֹלָם.

וְהִנֵּה: עֵקֶר ה'הַדּוֹר' הֵם 'יִשְׂרָאֵל, כִּי אִף-עַל-פִּי שְׁגַם חָם וְיִפְת' הֵם 'תּוֹלְדוֹת נַח', אִף-עַל-פִּי-כֵן עֵקֶר ה'הַדּוֹר' הֵם 'יִשְׂרָאֵל' שְׁבָאִים מ'בְּנֵי שָׁם'.

וְזֶה בְּחִינַת: "הַדּוֹר מְצוּה עַד שְׁלִישׁ" (בְּבֹא-קַמָּא ט: שְׁלַח-עֲרוּךְ אֲוֶרְחַיִּים תְּרַנּוּ, א) - זֶה

בְּחִינַת 'שָׁם', שֶׁהוּא ה'שְׁלִישׁ' מ'שְׁלֹשָׁה בְּנֵי נַח' (וְעַיֵן בְּסִנְהֶדְרִין קִיא. מִה שְׁדַרְשׁוּ עַל פְּסוּק (זְכַרְיָה יג, ח): "וְהַשְּׁלִישִׁית יִתָּר בָּה" - שְׁלִישִׁי שֶׁל נַח, שְׁלִישִׁי שֶׁל שָׁם), שֶׁהוּא עֵקֶר ה'הַדּוֹר' וְה'פֶּאֶר' כַּנַּ"ל.

וְהוּא בְּחִינַת 'שָׁם', 'שָׁם' דִּיקָא, בְּחִינַת 'שָׁם הַקֹּדֶשׁ', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'פֶּאֶר' וְהַדּוֹר' (כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר שָׁם בְּהַתּוֹרָה).

"את האלקים התהלך נח" (בראשית ו, ט)

"את האלקים התהלך נח". ובאברהם הוא אומר (בראשית כד, מ): "אשר התהלכתי לפניו" [התהלך לפניי] (שם יג, א). נח היה צריך 'סעד לתמכו', אבל אברהם היה מתחזק ומהלך בצדקו מאליו. (רש"י)

"את האלקים התהלך נח". רבי יהודה אומר: משל לשר שהיה לו שני בנים, אחד גדול ואחד קטן. אומר לקטן: "הלך עמי". ואמר לגדול: "בוא והלך לפניי". כך אברהם שהיה כחזו יפה - "התהלך לפני והיה תמים" (בראשית יג, א). אבל נח שהיה כחזו רע - "את האלהים התהלך נח" (שם ו, ט). (בראשית דפח, ל, י)

מובא בשם ה'בעל-שם' [עין בעל-שם-טוב על התורה בפרשתן, אותיות ז, ח, ט - ומובא בכל ספרי תלמידי הבעל-שם טוב], על פסוק (תהלים מח, טו): "והוא ינהגנו על מות": שבתחלה מסייעין אותו למעלה לילך ולרוץ בדרך-השם, ואחר-כך מניחין אותו, ואז חוזר לאחור, וחוזר לילך בסדר. (לקוטי-הלכות, ראש-חדש א, ד)

כתוב בשם ה'בעל-שם-טוב' זכרוננו לברכה על פסוק: "והוא ינהגנו על מות". על-פי משל: כמו שלומדין התינוק לילך, שבתחלה מוליכין אותו, ואחר-כך מניחין אותו לילך מעצמו וכו'. כן בתחלה מעלין את אדם למעלה ממדרגתו, ומסייעין אותו מאד בעבודת-השם, ואחר-כך מנסיין אותו שילך בעצמו. (לקוטי-הלכות, חל-המועד א, ב)

כבר מבאר בשם ה'בעל-שם-טוב' ז"ל על-זה, שהוא בחינת: "והוא ינהגנו על מות". כמו שמוליכין את התינוק ומלמדין אותו לילך, שבתחלה מוליכין אותו בידיים, ואחר-כך פתאם מסלקין הידיים ממנו כדי שילך מעצמו. כמו-כן הוא בעבודת-השם - שבתחלת ההתקרבות מסייעין להאדם ומוליכין אותו בדרך-הישר, ועל-כן אין חזק בתחלת הקסידות, ואחר-כך נופל מהתלהבות הזאת, כי מסלקין ממנו ההתלהבות שבא עליו מלמעלה, ומניחין לו לילך בעצמו. (לקוטי-הלכות, שלוח-הקו, ה, טו)

ה.

(ח"א פו)

הנה ידוע: "כי בימי החל הוא שליטת החיצונים, וערב-שבת-קדש בין השמשות אין להם שליטה כלל", כמו שמובא בזהר-הקדוש (תרומה קלה): "כד אתקדש יומא, בדין יתפרדו כל פועלי-און".

ועקר שליטה שלהן בימי החל - הוא בבחינת רגלין, שאין מניחין לאדם לילך ב'דרכי השם-יתברך'. דאיתא בגמרא (ברכות ו): "הני ברבי דרבנן דשלהי מניהו".

וב'שבת-קדש' - חוזרין להם פח ההליכה, כמו שפיתוב (ישעיה נח, יג): "אם תשיב משבת רגלך". הינו כמו שאמרנו: שב'שבת-קדש' יכול לילך ב'דרכי השם-יתברך'.

אך למשל: תינוק פשמתחיל לילך, עדין צריך "סעד לתמוכו" (לשון רש"י ז"ל על בראשית ו, ט: "את האלקים התהלך נח", ואף-על-פי-כן אינו יכול לילך במרוצה, רק פסיעות קטנות, וצריכין לחזק אותו).

כך: פשאדם מתחיל בשבת לילך ב'דרכי השם-יתברך, צריך עוד "סעד לתמוכו", וה'סעד' הזה, הוא בחינת 'אמת'.

ובחינת 'אמת' הזה, הוא בחינת רגל שלישי, כדאיתא בגמרא (שבת קד): "קשטא קאי".

ו'שבת' הוא בחינת 'אמת', כדאיתא (ירושלמי דמאי פ"ד ה"א): "אפלו עם-הארץ ירא לשקר בשבת". וכשמדבק את-עצמו במדה זו, הוא "סעד לתמוכו", ובחינת רגל שלישי.

אך עדין צריכין לברך את השלש רגלים הנ"ל, ולתן פח בהם, כדי שיוכלו לילך היטב.

והוא על-ידי 'צדקה שעושה בשבת' - הינו: שנותן לאדם על שבת, או שמאכסן עני על שלהנו.

כי יש שני מיני צדקה: (א) יש 'צדקה שעושים בימי החל'. (ב) ו'צדקה שעושים בשבת-קדש'.

ו'צדקה' הוא בחינות 'שמשי', כמו שפיתוב (מלאכי ג, כ): "שמשי צדקה" וכו'.

ו'צדקה' שעושים בימי החל - הוא פנגד 'שמשי שבזמן-הזה'.

ו'צדקה של שבת', "שהוא מעין עולם-הבא" (ברכות נו: - היא פנגד 'שמשי העתידה להתחדש לעתיד-לבוא', שהוא "כאור שבעת הימים" (ישעיה ל, כו).

ו'שמשי' שהוא בחינות 'צדקה', הוא נותן פח לבחינת רגלין, שנאמר (תהלים פה, יד): "צדק לפניו יהלך" - הינו: ש'צדקה' עושה לו 'הליכה'.

וגם נאמר (בראשית לב, לב): "ויזרח לו השמש", ופרש רש"י: "לו - לצרכו, לרפאותו מצלעתו".

נמצא: בזה שעושה צדקה בשבת, שהוא בחינת (ישעיה שם): "אור השמש כאור שבעת הימים" - הוא הנותן פח לבחינת 'שלש רגלין הנ"ל'.

וזהו פרוש (זמר 'כל מקדש' ליל-שבת): "פוסעים בו פסיעה קטנה, סועדים בו לברך שלש פעמים, צדקתם תצהיר כאור שבעת הימים".

"פוסעים בו פסיעה קטנה" - הינו:
שבשבת פוסע עדין פסיעה
קטנה, כנ"ל.

"סועדים בו" - הינו: על ידי בחינת
'שבת' שהוא בחינת אמת כנ"ל,
הוא עושה לעצמו סעד ורגל שלישי.

"לברך שלש פעמים" - הינו: שלש
רגלים הנ"ל, ולתן פח בהם
שיוכלו לילך פראוי, הוא על ידי: "צדקתם
תציהיר באור שבעת הימים" - הינו: שיתן
צדקה בשבת כנ"ל, שהיא בחינת 'שמש',
העתידה להתחדש "באור שבעת הימים",
כנ"ל.

"כי השחית כל בשר את דרכו" (בראשית ו, יב)

ו.

(ח"א לא, ד)

**היסורים שיש לאדם בדרכים, היא בסבת
גלגלי הרקיע וכו', והכל תלוי
בברית וכו', בבחינות (ירמיה לג, כח): "אם לא
בריתי וכו'.**

וזהו: "כל הדרכים בחזקת סכנה" (ירושלמי
ברכות פ"ד, קהלת רבה ג, ג), בחינות (במדבר
כב, ל): "ההספן הספנתי" (עין סנהדרין קה: שעשה
מעשה אישות), הינו: שה' דרך' תלוי ב'שמירת-
הברית'.

**ובשביל-זה (יבמות סב:): "חייב אדם לפקד
את אשתו קדם שיצא
לדרך" - כדי שלא יהיה בבחינות (בראשית ו,
יב): "כי השחית כל בשר את דרכו" - הינו:
שעל ידי 'שמירת הברית', לא יהיה לו צער
ב'דרך'.**

ז.

(ח"א ט, ב; ח"א קיב)

**"יש שנים-עשר שבטים, כנגד שנים-
עשר מזלות" (שמות רבה טו, ו), ו"כל
שבט ושבט, יש לו נסחא מיוחדת ושער
מיוחד, לכנס דרך שם תפלתו" (שער-הכפונות,
דרושי עלינו לשבח א).**

**וכל שבט, מעורר בתפלתו פח מזלו
שבשנים-עשר מזלות, והמזל מאיר
למטה, ומגדל הצמח ושאר דבריו הצריכים
אליו.**

**וזה פרוש (במדבר כד, יז): "דרך פוכב מיעקב,
וקם שבט מישראל". "וקם" - אין
עמידה אלא תפלה" (ברכות ו: כו:).**

**כש"שבט מישראל" עומד להתפלל, על-
ידי-זה מעורר 'פוכב', וה'פוכב'
דורך ומכה הדברים שיגדלו (בראשית רבה י, ו).**

**והינו: "שבט מישראל" - שצריך
להעלות תפלתו ל'שער שבטו', כי
אם יגיע לשער שבט אחר לא יוכל לעלות.
והינו: 'דרך פוכב' מיעקב' כנ"ל.**

**ו"בני ישראל בתפלתם, גורמים זיוגא
דקדשא-ברידה הוא ושכינתה" (זהר;
פרי-עצ-חיים קריאת-שמע פ"ד; שער-הכפונות שבת;
הקדמה; ועוד) - ובזה נעשה 'זיוג' למעלה.
ו"דרך" הוא בחינות זיוג, מלשון (בראשית ו,
יב): "כי השחית כל בשר את דרכו".**

ח.

(ח"ב פז)

**סוד 'פונות אלול', הוא "הנותן בים דרך"
(ישעיה מג, טז) - שער רוח-הקדש מד. שער
היחודים פ"י; סודר האר"ז ל אלול) - להאיר בחינת
'דרך בים', ו'דרך' זה נפתח ב'חדש-אלול'.**

וְעֵקֶר 'פְּגַם הַבְּרִית' - הוּא בְּבַחֲנֵינָת 'דְּרָךְ'
 הַזֶּה, שְׁלֹא הָאִיר ה'דְּרָךְ' ב'יָם' וְכוּ',
 בְּבַחֲנֵינָת (בְּרֵאשִׁית ו, יב): "כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר
 אֶת דְּרָכָו". כִּי "אִשָּׁה נִקְרְאת דְּרָךְ" (קדוּשִׁין
 ב:), וַיֵּשׁ דְּרָךְ אַחֲרַי, בְּחֵינָת (מְשַׁלִּי ל, ט): "דְּרָךְ
 אִשָּׁה מְנַאֲפֶת".

ט.

(ספר-המדות, גאוף נו)

מִי שֶׁמְשַׁחֵת דְּרָכָו - עַל-יְדֵי-זֶה נִכְלָה
 פְּרוּטָה מִן הַכִּיס.

"קֶץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי" (בְּרֵאשִׁית ו, יג)

"וְהַנְּחֹשׁ הָיָה עָרוֹם" (בְּרֵאשִׁית ג, א) - דָּא 'נִצְרַי'
 הָרַע, דָּא 'מְלֵאךְ-הַמְּנוֹת'. וּבְגִין דְּנִחְשׁ אִיהוּ
 'מְלֵאךְ-הַמְּנוֹת', גְּרַם מוֹתָא לְכָל עֲלָמָא. וְדָא הוּא
 רְזָא דְכְּתִיב (שָׁם ו, יג): "קֶץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי" -
 דָּא הוּא 'קֶצֶא דְכָל בָּשָׂרָא', דְּנָטִיל נְשִׁמְתָא לְכָל
 בָּשָׂרָא, וְאִקְרִי הַכִּי. (זִהַר בְּרֵאשִׁית לה:)

"קֶץ שָׁם לַחֲשָׁךְ" (אִיּוֹב כח, ג) - דָּא 'מְלֵאךְ-הַמְּנוֹת', דָּא
 'נִחְשׁ'. "קֶץ כָּל בָּשָׂר" (בְּרֵאשִׁית ו, יג). אַוּף קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ-הוּא אָמַר לִיה לְנַח: "קֶץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי".
 מָאן אִיהוּ? - דָּא קֶץ דְּאִחְשָׁךְ אֲפִיּהוּ דְּבְרִיּוּתָא.
 דְּאִיהוּ "קֶץ כָּל בָּשָׂר, בָּא לְפָנַי". (זִהַר נח סג.)

"קֶץ שָׁם לַחֲשָׁךְ, וְלִכְל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר, אֲבָן
 אֲפֹל וְצִלְמֹת" (אִיּוֹב כח, ג). הָאִי קָרָא אֲתָמַר: "קֶץ
 שָׁם לַחֲשָׁךְ" - דָּא אִיהוּ 'קֶץ דְּשִׁמְאֵלָא', דְּאִיהוּ
 שָׂאט בְּעֲלָמָא, וְשָׂאט לְעִילָא, וְקוּיָמָא קָמִי
 קוּדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא, וְאִסְטִי וְקוּרִיג עַל עֲלָמָא,
 וְהָא אֲתָמַר. "וְלִכְל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר" - דְּהָא כָּל
 עוֹבְדוּי לָאו אִינּוֹן לְטַב, אֲלָא לְשִׁיבְצָאָה תְּגִדִּיר,
 וְלִמְעַבַּד בְּלִיָּה בְּעֲלָמָא. (זִהַר מִשְׁח קצג.)

י.

(ח"א לח, ב-ד-ז-בסוף)

כְּשֶׁפּוֹגְמִין ה'דבור' - אַז עַל-יְדֵי הַפְּגָם,
 נַעֲשֶׂה מ'רוח פיו', 'רוח סְעָרָה'
 וְכוּ'. וְזֶה בְּחֵינָת (תְּהֵלִים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה
 עָשָׂה דְּבָרוֹ" - שְׁעוֹשִׂים וּמִתְקַנִּים ה'דבור',
 וּמַעֲלִים אוֹתוֹ מִבְּחֵינָת 'רוּחַ סְעָרָה'.

ו'רוח סְעָרָה' הַזֶּה - הוּא מְקַטְרַג הַגְּדוֹל,
 שֶׁמִּמֶּנּוּ בָּאִים כָּל הַקְּטָרוּגִים
 וְהַנְּסִיּוֹנוֹת. וְהוּא "אַחַר הַדְּבָרִים" (בְּרֵאשִׁית כב,
 א; זִהַר וַיִּרָא קִיט:), שֶׁהוּא יוֹנֵק מִהַדְּבוּר,
 כְּשֶׁמוּצָא פֶּתַח לִינֵק וְכוּ', וְהוּא 'מְסַעֵר' גּוֹפָה
 דְּבַר-נֶשׁ.

וְכָל הַמְּלָשִׁינוֹת וְהַרְעוֹת שְׂדוּבָרִים עַל
 אָדָם, בָּא מ'רוח סְעָרָה', מ'אַחַר
 הַדְּבָרִים' הַזֶּה, כִּי הוּא בְּחֵינָת (בְּרֵאשִׁית ו, יג):
 "קֶץ כָּל בָּשָׂר" - שְׁעוֹשֶׂה 'קֶץ' וְסוּף לְכָל
 בָּשָׂר'.

וּבְנֵי-אָדָם שְׂדָנִים כָּל אָדָם לְכַף-חֻבָּה,
 וְחוֹקְרִים תְּמִיד עַל חוֹבוֹת בְּנֵי
 אָדָם, יֵם מִבְּחֵינָת "קֶץ כָּל בָּשָׂר", כְּמוֹ
 שְׂכָתוּב (אִיּוֹב כח, ג): "קֶץ שָׁם לַחֲשָׁךְ וְלִכְל
 תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר" (זִהַר נח סג. מְקַץ קצג. זִהַר-חֲדָשׁ
 נח כו.) - שֶׁהוּא חוֹקֵר תְּמִיד לַעֲשׂוֹת תְּכַלִּית
 וְכַלְיוֹן לְכָל דְּבַר, וְלַעֲזוֹר דִּין וְלַהֲלָשִׁין
 וְלַקְטָרַג וְכוּ'.

וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְרֵאוֹת, לְאֲכַפֵּיא סְטָרָא
 ד'"קֶץ כָּל בָּשָׂר", תַּחַת הַדְּבוּר שֶׁל
 הַקְּדָשָׁה וְכוּ'.

וּכְשֶׁהוּא כּוֹפֵף אֶת 'רוחו סְעָרָה', דְּהֵינּוּ:
 שֶׁהוּא נוֹטֵל מִמֶּנּוּ כָּל הַדְּבוּרִים
 שֶׁנִּפְלְוּ לְתוֹכוֹ, אַז: "יֵקָם סְעָרָה לְדַמְמָה"
 (תְּהֵלִים קז, כט).

ו'תְּקוּן-הַדְּבוּר': הוּא עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה
 שְׁלוּמְדִין בְּצַר לְאָדָם,
 בְּעַנְיּוֹת וּבְדַחְקוֹת, שֶׁהוּא בְּחֵינָת לִילָה, שְׂאִז
 שְׁלִטְנוּתָא ד'"קֶץ כָּל בָּשָׂר", כְּמוֹ שְׂכָתוּב
 (אִיּוֹב שָׁם): "קֶץ שָׁם לַחֲשָׁךְ", וּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית א,
 ח): "וְלַחֲשָׁךְ קָרָא לִילָה".

אַזִּי נוֹפְלִים כָּל הַמְּקַטְרָגִים הַשּׁוֹלְטִים עַל
 הַדְּבוּר, וְאַז הַדְּבוּר יוֹצֵא בְּשִׁיר וְשִׁבַּח

והכל להקדוש-ברוך-הוא וכו', ואז: "בְּרַן יַחַד בּוֹכְבֵי בְקָר" (איוב לח, ז).

וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְהַמְשִׁיךְ קִדְשָׁת שַׁבָּת, לְקַדֵּשׁ יְמֵי הַחֹל וְכוּ'. וְלִפִּי הַקְּדוּשָׁה שֶׁמְקַדֵּשׁ יְמֵי הַחֹל, כֵּן נִדְחָה זְהֻמַּת הַנְּחָשׁ, "קֶץ כָּל בָּשָׂר", שֶׁהוּא בְּחִינַת רֹחַ סְעָרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה עוֹלָה ה'דְּבוּר'.

וְזֶה (חֲגִיגָה יב:): "תִּנְיָא רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: אוֹי לָהֶם לְבָרִיּוֹת, רוֹאִים וְאִינָם יוֹדְעִים מָה רוֹאִים, הָאָרֶץ עוֹמְדָת עַל עַמּוּדִים, וְעַמּוּדִים עַל הַמַּיִם, וּמַיִם עַל הַהָרִים, וְהָרִים עַל הָרוּחַ, וְרוּחַ עַל סְעָרָה, וְסְעָרָה עַל זְרוּעוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא."

"וְרוּחַ עַל סְעָרָה" - הֵינּוּ: שְׁבֻחֵינָת "קֶץ כָּל בָּשָׂר", הוּא בְּחִינַת "אַחַר הַדְּבָרִים", הוּא יוֹנֵק מִה'דְּבוּר', וְנִעֲשֶׂה רֹחַ סְעָרָה כִּנְ"ל.

"וְסְעָרָה עַל זְרוּעוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא" - כִּי הַבָּרִיּוֹת צָרִיכִין לְ"קֶץ כָּל בָּשָׂר", כִּמּוֹ שֶׁאִמְרוּ (בְּרֵאשִׁית-דְּבָרָה ט, י - עַל בְּרֵאשִׁית א, לא): "וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, דָּא מְלֹאדֵי-הַמָּוֹת" - וְהַשְׁתַּלְשְׁלוּתָם מ'גְּבוּרֹת עַל-אֵין, כִּי הוּא טוֹב מְאֹד'. וְזֶהוּ: "שֶׁסְעָרָה בְּזְרוּעַ" - זְרוּעַ אֵלוֹ ה'חֲמִשָּׁה גְּבוּרֹת', שֶׁמִּשָּׁם חִיּוּתוֹ עַד זְמַן "בִּלְעַ הַמָּוֹת לְנִצְחָה" (ישעיה כה, ח).

וְזֶה (שְׁמוֹת טו, ד): "וּמִבְּחַר שְׁלֹשֵׁי טַבְּעוֹ בְּיָם-סוּף" - ה'תּוֹרָה נִקְרָא: "אוֹרֵיתָא תְּלִיתָאִי" (שַׁבָּת פח). "וּמִבְּחַר" - דָּא 'אַבְרָהָם', כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב (נַחֲמִיָּה ט, ז): "אֲשֶׁר בְּחָרְתָּ בְּאַבְרָם".

פְּרוּשׁ: עַל-יְדֵי ה'תּוֹרָה' שֶׁעַל-יְדֵהּ נִתְעוֹרַר מִדַּת 'אַבְרָהָם', עַל-יְדֵהּ נִתְתַּקַּן

ה'דְּבוּר', וְ"קֶץ כָּל בָּשָׂר" יִטְבַּע בְּנִקְבֵּא דִתְהוֹמָא רַבָּא.

וְזוֹ: "טַבְּעוּ בְּיָם סוּף" - "סוּף" - הוּא בְּחִינַת "קֶץ כָּל בָּשָׂר", שֶׁהוּא דְּבוּק בְּיָם הַדְּבוּר', 'יִטְבַּע' בְּנִקְבֵּא דִתְהוֹמָא רַבָּא, עַל-יְדֵי "בְּקָר דְּאַבְרָהָם" (זֶהר בְּרֵאשִׁית לא: מִקֶּץ ר.ג.: מִשְׁפָּטִים קִיט: תְּרוּמָה קע: וְעוֹד), שֶׁנִּתְעוֹרַר עַל-יְדֵי ה'תּוֹרָה' כִּנְ"ל.

"קִנְיִם תַּעֲשֶׂה אֶת הַתְּבָה" (בְּרֵאשִׁית ו, יד)

יא.

(ח"א יד, ח"ט)

כְּשִׁישׁ שְׁלוֹם בְּעַצְמוֹ, אֲזִי יִכּוֹל לְהַתְּפַלֵּל וְכוּ'. וְעַל-יְדֵי 'תְּפִלָּה', זוֹכֵה לְשְׁלוֹם הַכִּלְי, הֵינּוּ שְׁלֵמוֹת הָעוֹלָמוֹת וְכוּ'.

וְזֶה (בְּרֵאשִׁית ו, יד): "קִנְיִם תַּעֲשֶׂה לְתֵבָה". אֵיךְא בְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית-דְּבָרָה לא, ט): "מָה קִנְיִם מְטַהְרִין אֶת הַמְּצָרַע, אֵיךְ תִּבְתְּדֵי מְטַהְרֵתָד".

ה'מְצָרַע' - זֶה: "נִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף" (מְשַׁלִּי טז, כח), וּמִפְּרִיד בֵּין אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה: "בְּדַד יֵשֵׁב" (ויקרא יג, מו; עֵרְכִין טז:), וְקִנְיִם מְטַהְרִים אוֹתוֹ.

"אֵיךְ 'תִּבְתְּדֵי', הֵינּוּ: 'תִּבְתַּת הַתְּפִלָּה' - מִתְקַנְיִן ה'מַחְלֻקָּת', וְעוֹשֶׂה שְׁלוֹם הַכִּלְי, שְׁלוֹם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְזֶה: "שֶׁמְסִימִין ה'תְּפִלָּה, בְּשְׁלוֹם" (בְּמִדְרָבֵי-דְּבָרָה כא, א).

”צהר תעשה לתבה, ואל אמה תכלנה מלמעלה, ופתח התבה בצדה תשים, תחתים שנים ושלושים תעשה” (בראשית ו, טז)

יש-אומרים: 'חלון'. ויש-אומרים: 'אנן טובה' המאירה להם. (רש"י, בראשית-רבה לא, יא)

יב.

(ח"א ט, ג; ח"א קיב)

הנה ידוע כי: "סביב רשעים יתהלכון" (תהלים יב, ט), כי הסטרא-אחרא מסבבת הקדושה.

ובפרט מי שכבר נמשך אחר עברות ונמשך אחר הסטרא-אחרא חס-ושלום. וכאשר יעורר רוחו לשוב אל השם, קשה לו מאד להתפלל ולדבר דבורים לפני השם, כי הן מסבבין אותו מכל צד, לכל-אחד לפי ענינו.

ומחמת שאי-אפשר לו להוציא דבור לפני אלקים בראוי - לכן כל הדבורים והתפללות שמדבר, לא יוכלו לבקע המחצות והמסכים המבדילים לעלות למעלה - עד שיזכה וישוב באמת, וידבר דבורים הראויין להתקבל וכו'.

אזי מבקע הדבור המאיר כל המחצות ומסכים המבדילים, ויעלו עמו כל הדבורים שהיו מנחים למטה עד הנה.

אך איך יזכה לזה? - העקר שהכל תלוי בו, הוא 'אמת' - לילך בדרך-אמת לפני מדרגתו וכו'.

ואזי כפיכחול נתלבש בו אור השם-יתברך בעצמו, אשר "הותמו אמת" (שפת נח. יומא סט: סנהדרין סד.). ואז נאמר עליו (תהלים כז, א): "ה' אורי וישעי". וכיון שהשם אור לו, יוכל למצא פתחים הרבה לצאת מהחשך והגלות שהוא סגור שם.

כי באמת יש שם פתחים הרבה, כמו שאמרו רז"ל (שבת קד. יומא לח: מנחות כט:): "הבא לטמא פותחין לו, יש לו פתחים הרבה". וכיון שנמצא שם 'פתחים', היה יכולת לצאת.

רק "הכסיל בהשך הולך" (קהלת ב, יד), ולא יראה הפתחים לצאת, והוא אסור וקשור שם.

ולא יתנו לו לצאת - עד אשר יזכה לדבר 'דבורי-אמת' לפני השם, אזי הדבורים מאירים, והשם אור לו פנ"ל.

ואזי: "פתח דבריך יאיר מבין פתים" (תהלים קיט, קל) - כי ה'דבורים המאירים, הינו 'דבורי אמת' פנ"ל, הם מראין לו הפתח. והינו דסים: "מבין פתים" - כי ה'פתים' הנתונים בהשך, ולא יראו לצאת, יבינו ויראו הפתח לצאת מהחשך וכו'.

אך צריך שיהיה האמת אמת גמור, ברור וצולל בלי שום דפי.

והמשכיל המבין, יש לו להתפלל כל ימיו: "שיזכה פעם אחד כל ימי חייו, לדבר דבור אחד של אמת לפני השם בראוי".

ויש בזה פמה מדרגות - ומי שזוכה לבחינות 'אמת האמתי', אזי השם אור לו, ואזי הוא מאיר בעצמו, כי נתלבש בו 'אור השם'.

אך מי שעדין לא הגיע למדרגה עליונה של אמת - אזי אף כי אינו מאיר בעצמו, מאחר שלא הגיע לאמת הנכון - על-כפי-זה, האמת הועיל - שיוכל אחר להאיר בו.

וְהִינוּ דְכָתִיב (בְּרֵאשִׁית ו, טז): "צַהַר תַּעֲשֶׂה לַתְּבֵה" - כְּלוֹמַר: שֶׁתְּדַבֵּר דְּבוּרֵי אֱמֶת הַמְּאִירִים.

וְעַל־זֶה פָּרַשׁ רַש"י: "יִשְׁ-אוֹמְרִים: אֲבֹן טוֹב, וַיִּשְׁ-אוֹמְרִים: חֶלּוֹן!"

כִּי יֵשׁ שְׁתֵּי מַדְרָגוֹת: א) אֲבֹן טוֹב הַמְּאִיר מֵעֲצָמוֹ, אֲפֹלוּ כִּשְׂאִין אֹרֶךְ מִבְּחוּץ. ב) חֶלּוֹן שְׂאִין לוֹ אֹרֶךְ מֵעֲצָמוֹ, אֲלָא דְרָךְ שֶׁם נִכְנָס הָאֹרֶךְ, כַּגֹּן אֹרֶךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְכַיּוֹצֵא בֵּה.

וְזֶה: א) "יִשְׁ-אוֹמְרִים" - אֲמַרֵי אֱמֶת, שֶׁהֵם אֲבֹן טוֹב שֶׁמְאִיר מֵעֲצָמוֹ - שְׁמִי שֶׁהוּא בְּמַדְרַגַת אֱמֶת הָאֱמֶתִי, הוּא מְאִיר בְּעֲצָמוֹ כְּמוֹ אֲבֹן טוֹב.

ב) וַיִּשְׁ-אוֹמְרִים" - שֶׁהֵם אֲמַרֵי אֱמֶת, אֲךֹ לֹא בְּמַדְרַגַת הַנֶּלֶל, וְהֵם חֶלּוֹן, כִּי יוֹכֵל אַחַר לְהֵאִיר בּוֹ כְּמוֹ בְּחֶלּוֹן.

וְהִינוּ (שם): "וְאֵל אִמָּה" - כִּי הַדְּבוּר נִקְרָא אִמָּה, אִמָּה"ה רְאשִׁי-תְבוּת: אִשׁ מִיָּם, שֶׁהַדְּבוּר כְּלוּל מֵהֵם. וְהֵה' הוּא ה' מוֹצְאוֹת הַפֶּה.

וְהִינוּ: "וְאֵל אִמָּה" - שֶׁתְּדַבֵּר דְּבוּרִים אֲשֶׁר "תִּכְלְנָה מִלְּמַעְלָה" - לְשׁוֹן: "וְתִכְלֵן נֶפֶשׁ דָּוִד" (שְׁמוּאֵל־ב יג, טז), מִלְּשׁוֹן: "כָּלְתָה נֶפֶשִׁי" (תְּהִלִּים פד, ג) - שִׁיחֵיהָ נִכְסְפִין לָהֶם לְמַעְלָה, שִׁיחֵיו דְּבוּרֵי אֱמֶת הַמְּאִירִים.

הִינוּ: שֶׁתְּרֹאֶה שִׁיחֵיו הַדְּבוּרִים מִפִּיךָ בְּאֱמֶת, וְאִי יִשְׁתַּקֵּק הַקְּדוּשָׁתְךָ הוּא מִלְּמַעְלָה לְשֹׁכֵן אֲצִלְךָ, וְכִשְׁיִשְׁכֵן אֲצִלְךָ, הוּא יֵאִיר לְךָ.

וְזֶה: "אִמָּה תִּכְלְנָה מִלְּמַעְלָה" - רְאשִׁי-תְבוּת: אִמָּה"ת. כִּי עַל־יְדֵי אֱמֶת, הַקְּדוּשָׁתְךָ הוּא חוֹמַד מִלְּמַעְלָה

לְשֹׁכֵן עִם הָאָדָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קמה, יח): "קְרוֹב ה' לְכָל קוֹרְאָיו" וְכוּ'.

וְאִזִּי: "וּפֶתַח הַתְּבֵה בְּצִדָּה תִּשִּׂים". "בְּצִדָּה" - הִינוּ: הַקְּלִפָּה הַצַּד צִיד, מִלְּשׁוֹן: "צִיד בְּפִיו" (בְּרֵאשִׁית כה, כח), הִינוּ: הַיִּצְרָה הַרְעָה וְהַסְטְרָא־אֲחָרָא.

הִינוּ: שֶׁהַתְּבֵה הַיּוֹצֵאת בְּאֱמֶת, הִיא תִּשִּׂים לְךָ פֶּתַח בְּחֶשֶׁךְ שֶׁאֵתָּה נִצְוֶה בּוֹ, בְּהַסְטְרָא־אֲחָרָא וְהַחֶשֶׁךְ הַמְּסַבֵּב מִכָּל צִד.

כְּלוֹמַר: שֶׁאֵתָּה צְרִיךְ לְזַהֵר לַעֲשׂוֹת פֶּתַח מְכוּן מִמֶּשׁ בְּצִדָּה, כַּנֶּגֶד הַסְטְרָא־אֲחָרָא שֶׁנִּקְרָאת 'צִדָּה' - כְּמוֹ הַתְּגַבְרוֹת הַצִּדָּה וְהַסְטְרָא־אֲחָרָא, כֵּן לְפִי זֶה מְכוּן מִמֶּשׁ אֵתָּה צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת פֶּתַח הַתְּבֵה, הִינוּ: דְּבוּרֵי אֱמֶת.

וְעַקֵּר הַפְּנוּנָה: שֶׁכֹּאֲשֶׁר הוּא מְשַׁקֵּעַ וְכוֹלֵא וּמְסַגֵּר בְּתַכְלִית הַתְּגַבְרוֹת הַחֶשֶׁךְ וְהַקְּלִפָּה, הַמְּסַבֵּב אוֹתוֹ מִכָּל צִדֵי צִדִּים רַחֲמָנָא־לְצַלְכוֹ, וְאִין לוֹ שׁוּם פֶּתַח לְצֵאת - אִזִּי עַקֵּר עֲצָתוֹ: שִׁימְשִׁיךְ עֲצָמוֹ לְהָאֱמֶת, וַיִּבִּיט עַל הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ, וַיִּבְקֶשׁ רַק הָאֱמֶת הָאֱמֶתִי.

וְכַנֶּגֶד זֶה, אִין שׁוּם חֶשֶׁךְ וְסִבּוּב שִׁיחֵשִׁיךְ לוֹ, כִּי הָאֱמֶת הוּא הַשֶּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצָמוֹ, בְּחִינּוֹת: "ה' אֹרִי". וְכִיּוֹן שֶׁהַשֶּׁם אֹרֶךְ לוֹ, אִין שׁוּם חֶשֶׁךְ שִׁיחֵשִׁיךְ אוֹתוֹ, וּבּוֹדָאי יִזְכֶּה לְרֹאוֹת הַפֶּתַחִים לְצֵאת מִהַחֶשֶׁךְ.

וְהַעֲקֵר: שֶׁבַת־פִּלְתוֹ וְתַחֲנַנְתּוֹ וּבִקְשָׁתוֹ, אֲדִי עַל־פִּי שְׂאִי־אֲפָשֶׁר לוֹ לְדַבֵּר שׁוּם דְּבוּר בְּתַפְלָה וְתַחֲנוּנִים, מִגְּדֹל הַחֶשֶׁךְ הַמְּסַבֵּב אוֹתוֹ מִכָּל צִד - עַל־כָּל־פְּנֵים יִרְאֶה לְדַבֵּר הַדְּבוּר בְּאֱמֶת, בְּאִיזָה מַדְרָגָה נְמוּכָה

שהוא. כגון למשל שיאמר: "ה' הושיעה" באמת, כפי מה שהוא. אף-על-פי שאינו יכול לדבר בהתלהבות והתעוררות כראוי.

ועל-ידי-זה יזכה לראות ה'פתחים' שבתוך ה'השד', ויזכה לצאת מחשד לאור, ולהתפלל כראוי.

גם בזה שיזכה לבקע פתח לצאת, יזכה גם אחרים עמו, לעורר לתשובה רשעים אחרים, להוציאם מהחשד והגלות שהם אסורים שם.

וזהו גם-כן בחינת: "ופתח התבה בצדה תשים" - שתעשה 'פתח' באותם שהם 'מן הצד', כלומר: מצד אחר, מסטרא-אחרא, ולא מצד הקדשה - והוא יעשה 'פתח' לעורר לבם להשיבם לצאת מהחשד.

ואזי: "תחתים שניים ושלישים תעשה" - כי יש שלשה עולמות: עולם המלאכים, והגלגלים, והגשמי, שהם: א) עולם השפל. ב) עולם הגלגלים. ג) עולם השכל (רמב"ם הלכות יסודי-התורה ב, ג; רבנו-בחי בראשית ב, א). והשם-יתברך מחיה ומקים כלם ברצונו.

ומי שזוכה לאמת, והשם אור לו כביכול, על-ידי שיוצא מתוך החשד ומתפלל היטב - הוא מקים העולם ונותן שפע ומתקן [ומאיר] לכל השלשה עולמות הנ"ל.

וזה: "תחתים שניים ושלישים" - הינו ה'שלשה עולמות הנ"ל. "תעשה" - כי אתה תקימם באמת כנ"ל.

וצריך להעלות תפלתו לשער השבט שלו, כי "יש י"ב שערים בידוע"

(שער-הפנות, דרושי עלינו לשבח א) - כי אם יגיע לשער שבט אחר, לא יוכל לעלות.

וזהו: "ופתח התבה בצדה תשים" - שתתפלל 'דבורי-אמת', כדי שיעלו למקומם לשער שבט שלו.

והינו: "בצדה תשים" - שתשים ה'פתח התבה", הינו 'דבורי-אמת' של התפלה. "בצדה" - ב'צד' שלה, בשער שבטו המגיע לו (ועין עוד בפנים).

יג.

(טיחות-הר"ן עה)

גם יעין היטב במאמר "תהומות יכסימו" בסימן ט' [הנ"ל], ובסימן קי"ב [הנ"ל] - מה שכתב שם על פסוק (בראשית ו, טז): "צהר תעשה לתבה" וכו'.

והטה אזנה ושמע, ופקח עיניו וראה שם היטב באמת - מה דאיתא שם מענין ה'אמת': שעקר הוא ה'אמת'. שפשמבלבלין את האדם בתפלתו ובעבודתו מאד מאד בכמה מיני בלבולים, העקר הוא ה'אמת', שיראה בתפלתו לדבר על-כל-פנים הדבור באמת בפשיטות באיזה מדרגה שהוא וכו', עין-שם היטב.

ועל-ידי-זה תזכה בודאי לתפלה, אם תרגיל עצמך לקיים מה שנאמר שם באמת. גם הוא פלל גדול בכל עבודת-השם, כמבאר שם, עין-שם.

יד.

(לקוטי-הלכות, ראש-השנה א, א)

על-פי מה שכתב רבנו ז"ל במאמר "תהומות יכסימו" (בסימן ט) על פסוק (בראשית ו, טז): "צהר תעשה לתבה"

וְכוּ, וּפְתַח הַתְּבָה בְּצִדָּהּ וְכוּ, תַּחְתֵּימִים
שְׁנַיִם" וְכוּ.

וְהַכֹּלֵל: שְׂפָאֶשֶׁר הַחֹשֶׁךְ וְהַקְּלֹפֹת
מְסַבְּבִין מִכָּל צִד, עֵקֶר הַתְּקוּן
עַל־יְדֵי אֲמֶת, שְׂתֵרָאָה שְׂיִצָּא הַדְּבֹר
שֶׁבַתְּפִלָּה מִפִּיךָ בְּאֲמֶת. וְעַל־יְדֵי־זֶה יֵאִיר לֹו
הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, בְּבַחֲיִנַת (תַּהֲלִים כז, א): "ה' אֹרֵי
וַיִּשְׁעִי", וַיִּזְכֶּה לַעֲשׂוֹת פֶּתַח בְּהַחֹשֶׁךְ שֶׁהוּא
נֹצֵד בּוֹ.

עַיֲנֵי־שָׁם הֵיטֵב. וַיּוֹתֵר מִמֶּה שֶׁפְּתוּב שָׁם -
שָׁמַעְתִּי פֶה אֶל פֶּה מִפִּי־
הַקְּדוֹשׁ.

וְזֶה הוּא בְּחִינַת 'קוֹל הַיּוֹצֵא מִן הַשּׁוֹפָר',
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'קוֹל אֲמֶת' הַיּוֹצֵא
מֵעֵמְקָא דְלִבָּא.

בְּחִינַת (תַּהֲלִים קיח, ה): "מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי
יְה" (עֵין פְּרִיעֶץ־חַיִּים, שַׁעַר הַשּׁוֹפָר פ"א)
- דְּהִינּוּ: שֶׁמַּחֲמַת גְּדֹל הַתְּגַבְרוֹת הַמְּסַבֵּב מִכָּל
צִד, אֲזִי פּוֹנִים עֲצָמָן אֶל הָאֲמֶת, וְקוֹרְאִים אֶל
הַשֵּׁם בְּאֲמֶת מֵעֵמְקַת הַלֵּב, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה
נִצְוִלִים מִן הַחֹשֶׁךְ, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ו, טז):
"וּפְתַח הַתְּבָה בְּצִדָּהּ תְּשִׁים", כַּנִּל.

וְזֶה בְּחִינַת (שָׁם): "עַנְנֵי בַּמֶּרְחֵב יְה" -
שְׂזוּכָה לְהִרְחִיב לֹו וּלְצֵאת.

וְעַל־כֵּן "שּׁוֹפָר קָצֵר מְלַמְעֵלָה וְרָחֵב
מְלַמְטָה; וְצָרִיךְ לְתַקֵּעַ בְּמִקוֹם
הַקָּצֵר דִּיקָא; וְאִם תִּקַּע בְּמִקוֹם הָרָחֵב, לֹא
יִצָּא" (רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה כז; וּבְרִין שָׁם; שְׁלַח־עֲרוּךְ אַרְח־
חַיִּים תַּקְצ, ט).

כִּי הַרוּצָה לְכַנֵּס, צָרִיךְ לְכַנֵּס דְרָךְ 'פֶּתַח
הַצָּר' דִּיקָא, בְּחִינַת: "וּפְתַח הַתְּבָה בְּצִדָּהּ
תְּשִׁים", כְּמוֹ שֶׁשָּׁמַעְתִּי מִרְבִּנוּ ז"ל בְּעַל־פִּיה
בְּבֵאוּר: שְׁצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת פֶּתַח חֲדָשׁ דִּיקָא!

וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מְנַחֲתוֹת כט:): "שֶׁהָא
דוּמָה לְעוֹלָם־הַזֶּה וְכוּ וְכָל הַרוּצָה
לְצֵאת וְכוּ, וּמִן הַצִּד פְּתוּחָהּ, שְׁכָל הַרוּצָה
לְכַנֵּס יְכַנֵּס". וּמִקְשֵׁי שָׁם: "וּלְכַנֵּס בְּהֵאִי
דְנַפְיָךְ"?! - וּמִתְרַץ שָׁם: "לֹא סָגִי" וְכוּ. עַיֲנֵי־
שָׁם.

וְזֶה בְּחִינַת: "וּפְתַח הַתְּבָה בְּצִדָּהּ תְּשִׁים"
- "בְּצִדָּהּ" דִּיקָא. כִּי צָרִיךְ לְכַנֵּס דִּיקָא
דְרָךְ הַפֶּתַח הַצָּר, שֶׁהוּא 'מִן הַצִּד', דְּהִינּוּ
מִצִּד הָהוּא, כַּנִּל.

וְאִזּוּ הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מִרְחִיב לֹו הַפֶּתַח
וּמוֹצִיאֹו, וְאִזּוּ "עַנְנֵי בַּמֶּרְחֵב יְה", כַּנִּל.

וְזֶה הוּא בְּחִינַת הַ"שּׁוֹפָר שֶׁהוּא קָצֵר
מְלַמְעֵלָה" וְכוּ; וְצָרִיךְ לְתַקֵּעַ וּלְהוֹצִיא
הַ'קוֹל הַשּׁוֹפָר', שֶׁהוּא 'קוֹל אֲמֶת' - מִ'מִּקוֹם
הַצָּר' דִּיקָא, וְאִזּוּ הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מִרְחִיב לֹו,
כַּנִּל. [עַיֲנֵי־שָׁם עוֹד בְּפָנִים].

טו.

(לְקוֹטֵי־הַלְכוֹת, גְּזוּמֵי־שְׂבָנִים ה, א)

הַתּוֹרָה "תְּהַמֵּת יְכַסִּימוּ" בְּסִימָן ט', מֵה
שֶׁפְּתוּב עַל פְּסוּק "צַהַר תַּעֲשֶׂה
לְתֵבָה" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית ו, טז): "שָׁעֶקֶר תִּקְוֶן
הַתְּפִלָּה עַל־יְדֵי אֲמֶת" וְכוּ. עַיֲנֵי־שָׁם הֵיטֵב.

כִּי כְּשֶׁאָדָם עוֹמֵד לְהַתְּפַלֵּל, הַקְּלֹפֹת
מְסַבְּבִין אוֹתוֹ, בְּבַחֲיִנַת (תַּהֲלִים יב, ט):
"סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּן". וְעַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁאָר
בַּחֹשֶׁךְ, וְאִי־אֶפְשָׁר לֹו לְהַתְּפַלֵּל.

וְהַתְּקוּן לְזֶה: 'אֲמֶת', כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב שָׁם - כִּי
'אֲמֶת' הוּא 'אוֹר הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ',
שְׁעַל־יְדֵי־זֶה רוֹאֶה הַפֶּתַחִים שֶׁבַחֹשֶׁךְ לְצֵאת
מִשָּׁם, וְעַל־יְדֵי־זֶה זוּכָה לְהַתְּפַלֵּל, אֶפְלוּ אִם
הוּא בְּתַכְלִית הַחֹשֶׁךְ חֲסוּשָׁלוֹם.

עֵינַי־שָׁם הֵיטֵב לְמַעֲשֵׂה - כִּי הוּא 'עֵצָה
נִפְלְאָה בְּדוּק וּמְנַסָּה; וּכְבֹר זְכוּ
רַבִּים עַל־יְדֵי עֵצָה זֹאת, לְהַתְּפִלֵּל בְּכוֹנֹת
הַלֵּב, אֶף־עַל־פִּי שֶׁהָיוּ בְּחֹשֶׁךְ גָּדוֹל מְאֹד,
וְנִדְמָה לָהֶם שְׂאִי־אֶפְשָׁר לָהֶם לְהָרִים
עֵצָמָם לְהַתְּפִלֵּל בְּכוֹנָה.

וְעַל־יְדֵי שְׂקִימוֹ עֵצָה זֹאת בְּפִשְׁיטוֹת,
שֶׁחֲתָרוּ וְהִתְיַגְעוּ לְדַבֵּר הַדְּבָר
עַל־כָּל־פְּנִים בְּאֵמֶת כְּמוֹ שֶׁהוּא - עַל־יְדֵי־זֵה
נִפְתַּח לָהֶם אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהִתְחִילוּ פְתָאֵם
לְהַתְּפִלֵּל בְּהַתְּלַהֲבוֹת וְחֵיוֹת גָּדוֹל.

טז

(עלים-לתרופה, ב אחרי תקפ"ו)

וְאִיךְ שִׁיעֵבֵר עָלֶיךָ, הֵן בְּעַסְקֵי הַגּוֹף, הֵן
בְּעַסְקֵי הַנֶּפֶשׁ, הֵן בְּעַסְקֵי מְמוֹן
וּמִשְׂאֵ־וּמִתָּן, אִיךְ שִׁיְהִיֶּה אִיךְ שִׁיְהִיֶּה - אֶתָּה
"מְקוֹמָךְ אַל תִּנַּח" (על־פי קהלת י ד).

כִּי יֵשׁ 'דְּבוּרֵי־אֵמֶת' לְדַבֵּר לִפְנֵי הַמְּקוֹם
בְּרוּךְ־הוּא, בְּכָל יוֹם תְּמִיד, אִיךְ שֶׁעוֹבֵר
עַל הָאָדָם, בֵּין בְּעֲלִיָּה בֵּין בִּירִידָה, בֵּין בְּטִיבוֹ
בֵּין בְּעִקּוֹ חִסְיוֹשְׁלוֹם. וְאִין שׁוֹם תְּרוּץ בְּעוֹלָם
בְּכָל.

כִּי "אֵמֶת ה' לְעוֹלָם" (תהלים קיז, ב) - הִינֵנו:
שֶׁ"אֵמֶת ה'", הוּא "לְעוֹלָם" תְּמִיד; וְאִין
שׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם הָעוֹבֵר עַל הָאָדָם אִיךְ
שֶׁהוּא, שִׁיּוּכַל לְהַסְתִּיר וְלַהֲעֵלִים חִסְיוֹשְׁלוֹם,
הָאֵמֶת שֶׁל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

כִּי 'אֵמֶת', הוּא 'אוֹר הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ' בְּעֵצְמוֹ,
וְה'דְּבוּרֵי־הָאֵמֶת' מֵאִיר בְּכָל מִינֵי חֹשֶׁךְ
וְאֶפְלָה שֶׁבְּעוֹלָם, וְתְמִיד יְכוּלִין לְמַצֵּא
פְּתָחִים לְשׁוֹב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי 'דְּבוּרֵי־
הָאֵמֶת', אִיךְ שֶׁהוּא.

כְּמִבְּאֵר כְּלִזָּה עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית ו, טז):
"צֹהַר תַּעֲשֶׂה לְתַבָּה", בְּשָׁנֵי
מְקוֹמוֹת (לְקוּטֵי־מוֹהָרָן ח"א ט; קיב), עֵינַי־שָׁם
הֵיטֵב.

וְהַרְגֵּל עֵצְמָךְ לִילֹךְ עִם הַתּוֹרָה הַזֹּאת -
שֶׁתִּמְשִׁיךְ עֵצְמָךְ רַק אֶל הָאֵמֶת,
וְתַבִּיט תְּמִיד עַל הָאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, וְתִרְאֶה
לְהוֹצִיא הַדְּבָר מִפִּיךָ בְּאֵמֶת תְּמִיד.

וְאִזּוּ יֵאִיר לְךָ 'אוֹר הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ', בְּכָל
מְקוֹם אֲשֶׁר אֶתָּה שָׁם בְּכָל עֵת, וְתִרְאֶה
הַפְּתָחִים לְצֵאת מִחֹשֶׁךְ לְאוֹר גָּדוֹל, וְתוּכַל
לְזַכֵּר בְּהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ
נִמְצָא בְּכָל עֵת וּבְכָל מְקוֹם וּבְכָל אָדָם, בְּאִיזָה
מְדֻרְגָּא שֶׁהוּא.

וְלִמְעַן־הַשֵּׁם: שְׁלֵא יִהְיֶה דְּבָרִים הָאֵלוּ
יִשְׁנִים אֶעֱלֶךָ חִסְיוֹשְׁלוֹם,
מִחֲמַת שֶׁנִּדְמָה לְךָ שֶׁאֶתָּה יוֹדֵעַ אוֹתָם
מְכַבֵּר. כִּי בְּאֵמֶת עֲדִין לֹא הִתְחַלַּת לִידַע, עַד
הֵיכֵן עַד הֵיכֵן מַגִּיעִים דְּבָרִים אֵלֶּה.

וְהָעֶקֶר: לְקַיֵּם בְּפִשְׁיטוֹת בְּאֵמֶת, וְשִׁיְהִיֶּה
בְּעֵינֶיךָ בְּכָל יוֹם כְּחֻדָּשִׁים. וּבְפֶרֶט
שֶׁדְּבָרִים אֵלוּ הֵם מִתְּחַדָּשִׁים לְבִקְרִים בְּכָל
יוֹם מִחֻדָּשׁ, בְּבַחֲיִנַת (אִיכָּה ג, כג): "חֻדָּשִׁים
לְבִקְרִים רַבָּה אִמוּנָתְךָ".

יז

(עלים-לתרופה, אוֹרֵא תר"א)

וּבִשְׁבַת הָעֵבֵר דְּבָרָנוּ בְּהַתּוֹרָה "צֹהַר
תַּעֲשֶׂה לְתַבָּה" תִּהְלָה לְאֵל,
וְהִיָּה אֶעֱלֵנוּ חֻדָּשׁ.

וְהָעֶקֶר: שֶׁצָּרִיכִין בְּתַקוּף הַחֹשֶׁךְ, לְמַשֵּׁךְ
אֶת־עֵצְמוֹ אֶל הָאֵמֶת; וּבְפֶרֶט
בְּפֶרֶט בְּעַת הַתְּפִלָּה, שֶׁאִזּוּ הַחֹשֶׁךְ מְסַבֵּב מְאֹד

מֵאֵד, צָרִיכִין לָזַהַר מְאֹד: לְרֹאוֹת לְדַבֵּר
הַדְּבוּר בְּאַמְת, וְאֵז יֵאִיר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכוּ'.

וּכְפִי מֵה שְׁכַתְבָתָּה, אֶתָּה עוֹמֵד סְמוּךְ
לְהַתּוֹרָה הַזֹּאת, נָא מְאֹד בְּנֵי הַזֹּהַר
וְהַזֹּהַר: לְקַיֵּם כָּל הַנֶּ"ל, בְּאִפְּן שֶׁתּוּכַל לְחַטֵּף
מִתּוֹךְ הַחֲשָׁף לְהַתְּפַלֵּל בְּכוֹנֵה - פִּי הָעֵצָה
הַנֶּ"ל בְּדוּק וּמְנִסָּה אֲלֵפִים פְּעָמִים.

אֵךְ אֶף-עַל-פִּי-כֵן, הִבְעַל-דְּבַר מִתְגַּבֵּר מְאֹד
מְאֹד בְּכָל-פְּעַם, בְּחֲשָׁף עֵצוֹם, בְּכָל
תְּפִלָּה, וּמְסַבֵּב מַחֲשַׁבְתּוֹ בְּמַחֲשַׁבּוֹת
מְבַלְבְּלוֹת הַרְבֵּה בְּלִי שְׁעוֹר. וְצָרִיכִין לְזַכֵּר
בְּכָל תְּפִלָּה בְּמֹה פְּעָמִים עֵצָה הַנֶּ"ל: לְפָנוֹת
עֶרְף מַחֲשָׁף וְהַבְּלוּלִים, וְלִהְיוֹתֵךְ לְדַבֵּר
הַדְּבוּר בְּאַמְת כְּפִי מֵה שֶׁהוּא, וְאֵז יֵאִיר לוֹ
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ ה'פְּתָחִים' וְכוּ', עַד שֶׁיִּקְרֶיךָ כָּל
הָעוֹלָמוֹת בְּתִפְלָתוֹ.

רְאֵה בְּנֵי וְחֻכֶם, הַחֲלוּק בְּרַגַע אַחַת אֵצֶל
הָאָדָם, כִּי קֵדָם סַבֵּב אוֹתוֹ הַחֲשָׁף כָּל-
כּוֹ, וּבְרַגַע קִלְהָ שֶׁהַמְּשִׁיף עֵצְמוֹ לְדַבֵּר דְּבוּר
אַמְת, זָכָה לְקַיֵּם כָּל הָעוֹלָמוֹת. "כִּי זֶה כָּל
הָאָדָם" (על-פי קהלת יב, ג), שֶׁתְּלוּוִיִּים בּוֹ כָּל
הָעוֹלָמוֹת בְּכָל רַגַע. אֵךְ גִּדְּל הַהַתְּגָרוֹת
שֶׁמִּתְגָּרִין בּוֹ הוּא בְּלִי שְׁעוֹר. אֵךְ כְּבָר הַקִּדְּוִים
לָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רְפוּאָה, עַל-יְדֵי צְדִיקֵי-אַמְת
וְכוּ'.

יח.

(על-ים-לתרופה, יום ד' תענית אסתר תר"ג)

וְהַעֲקָר: שְׁנִזְכָּה אֲנַחְנוּ וְאַתָּם: לְקַבֵּל
וְלִהְיוֹת בְּכָל-עֵת, הָעֵצוֹת עֲמֻקּוֹת
וְ"הַרְמְזִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת יָדַיִם שֵׁשׁ בַּיָּם-
הַחֲכֵמָה" (לקוטי-מזוהר"ן ח"ב ז), שֶׁהֵם חֲדוּשֵׁי-
תּוֹרַתוֹ הַקְּדוּשִׁים שֶׁל אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ, זָכָר
צְדִיק וְקְדוּשׁ לְבָרְכָה. כִּי מְאֹד מְאֹד עֲמֻקּוֹ
רְמְזִיו גַּם אֵלֶיךָ בְּנֵי חֲבִיבֵי וְכוּ'.

לְמַשָּׁל: כְּשֶׁצָּרִיכִין לְהַתְּפַלֵּל, וְהַמְּנִיעוֹת
וְהַמַּחֲשַׁבוֹת-זָרוֹת מִתְּפַשְׁטִין מְכַל
צַד וּמְקִיפִין אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד כִּידוּעַ לְכָל,
וּכְמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּהַתּוֹרָה "תְּהַמַּת יְכַסִּימוּ" סִימָן
ט: "שְׁכַשְׁהָאָדָם עוֹמֵד לְהַתְּפַלֵּל, אֵזִי
הַקְּלָפוֹת מְסַבְּבִין אוֹתוֹ" וְכוּ'.

וּמְבַאֵר שֶׁם עֵצָה טוֹבָה: שֶׁיִּתְגַּבֵּר לוֹמֵר
עַל-כָּל-פְּנִיִם הַדְּבוּר בְּאַמְת כְּפִי
מֵה שֶׁהוּא, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב שֶׁם עַל פְּסוּק
(בְּרֵאשִׁית ו, טז): "צַהַר תַּעֲשֶׂה לְתַבָּה" וְכוּ' -
אֲשֶׁרֵי אֲזַנִּים שֶׁכָּף שׁוֹמְעוֹת וְכוּ'.

אֲבָל עֶקֶר הָעֵצָה לְתַכְלִיתָהּ - צָרִיכִין
לְהִבִּין עַל-יְדֵי רְמְזִים בְּיָד, שְׁאִי-
אֶפְשֵׁר לְבַאֵר.

"מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ, וּמִן הַבְּהֵמָה לְמִינֵהָ, מִכָּל רֶמֶשׂ
הָאֲדָמָה לְמִינֵהָ, שְׁנַיִם מִכָּל יְבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיוֹת"
(בְּרֵאשִׁית ו, כ)

יט.

(לקוטי-הלכות, בלאי-בהמה ג, ז - על-פי לקוטי-
מזוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

וְעַל-כֵּן הָיוּ כָּל הַבְּהֵמוֹת וְהַחַיּוֹת מְכַרְחִים
לְכַנֵּס לְתוֹךְ 'תַּבַּת נַח' - כִּי "תַּבַּת
נַח, הוּא בְּחִינַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים" (תְּקוּנֵי-זֶהַר נד:)
- שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת 'אֲבֵן שְׁתִּיָּה', 'קְדֻשַׁת-קְדָּשִׁים',
כִּי בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים הָיָה הַכַּהֵן-הַגָּדוֹל נִכְנָס
לְשֵׁם.

וְעַל-כֵּן בְּשַׁעַת תְּקוּף הַדִּין שֶׁל הַמַּבּוּל -
הַכְּרָחוּ כָּל הַבְּהֵמוֹת וְהַחַיּוֹת לְכַנֵּס
לְתוֹךְ 'תַּבַּת נַח', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'קְדֻשַׁת-
קְדָּשִׁים' - בְּדֵי שִׁיחִיָּה נִמְתַּק כָּל צְמָצוֹם
וְצְמָצוֹם עַל-יְדֵי הַשֶּׁכֶל.

וְעַל-כֵּן נִכְנסוּ לְמִינֵיהֶם" דִּיקָא (בְּרַאשִׁית
ו, כ; ז, יד), אוֹתָן שֶׁדָּבְקוּ בְּמִינָם, וְלֹא
עָבְרוּ עַל אֲסוּר כִּלְאֵי בְּהֵמָה'.

כִּי אִי-אֶפְשָׁר לְכַנֵּס לְתַבַּת נֹחַ, לְתוֹךְ
בְּחִינַת 'קֹדְשֵׁי-קֹדְשִׁים', בְּחִינַת 'אֶבֶן
שֶׁתִּיה' - כִּי-אִם כְּשֶׁנִּזְחַרְרִין מ'כִּלְאִים', שִׁיחִיה
כָּל מִין וּמִין לְבַדּוֹ - שְׂאֵז נִמְתָּק כָּל אֶחָד
וְאֶחָד עַל-יַדֵּי הַשֶּׁכֶל הַשֵּׁנִי לוֹ, שֶׁמִּקְבֵּל
מֵאֲבֹן שֶׁתִּיה'.

כִּי אֶפְלוּ כְּשֶׁזֹּכִין לְהִמָּתִיק הַצְּמֻצוּמִים
עַל-יַדֵּי הַשֶּׁכֶל-הַכּוֹלֵל' - אִי-אֶפְשָׁר
לְהַכִּיל שָׁם, כִּי-אִם "לְמִינֵנו"; כִּי צְרִיכִין
לְכַלֵּל שָׁם דֶּרֶךְ הַצְּמֻצוּם וְהַצְּנוּר שֶׁנִּמְשָׁךְ דֶּרֶךְ
שָׁם מֵהָאֶבֶן שֶׁתִּיה'. וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְעָרֵב
הַמִּינִים, כִּי אִז אִי-אֶפְשָׁר לְהַכִּיל שָׁם וּלְקַבֵּל
הַמְתָּקָה מִשָּׁם, לֹא בְּכֹל וְלֹא בְּפֶרֶט.

וְעַל-כֵּן נִכְנסוּ כָּל הַבְּהֵמוֹת וְהַחַיּוֹת וְכוּ'
לְתַבַּת נֹחַ, אוֹתָן שֶׁדָּבְקוּ "בְּמִינָם"
דִּיקָא. וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִמְתָּקוּ שָׁם כָּל הַצְּמֻצוּמִים
וְכָל הַדִּינִים הַקָּשִׁים שֶׁהָיָה בְּעוֹלָם אֵז.

וְעַל-יַדֵּי-זֶה זָכוּ לְצֵאת מִשָּׁם
"לְמִשְׁפַּחֹתֵיהֶם", כְּמוֹ

שְׁכַתוֹב (בְּרַאשִׁית ח, יט): "לְמִשְׁפַּחֹתֵיהֶם יֵצְאוּ
מִן הַתַּבָּה" - כִּי חֹזֵר וְיֵצֵא כָּל מִין וּמִין מִן
הַתַּבָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֶבֶן שֶׁתִּיה', שֶׁמִּשָּׁם
נִמְשָׁכִין כָּל הַצְּמֻצוּמִים.

וְעַל-כֵּן הַקָּרִיב נֹחַ מֵהֶם 'קָרְבָנוֹת' - שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'הַמְתָּקַת הַצְּמֻצוּמִים' עַל-
יַדֵּי הַשֶּׁכֶלִיִּים הַשִּׁיכִים לָהֶם, כִּי נֹחַ מְבַרֵר
וּמְתַקֵּן וּמְמַתִּיק כָּל הַל'ט מְלָאכּוֹת מ'זֶה־מַת-
הַנְּחָשׁ, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (בְּרַאשִׁית ח, כט): "זֶה
יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמִעֲצוֹן יַדֵּינוּ מִן
הָאָדָמָה" וְכוּ'.

כִּי 'נֹחַ' הוּא בְּחִינַת 'קֹדֶשֶׁת שַׁבָּת', כְּמוֹבָא
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"ב ב), בְּחִינַת (זֶהר נח נט:):
"נִיחָא לְעַלְאִין נִיחָא לְתַתְאִין" וְכוּ'. וְעַל-כֵּן
עַל-יְדוֹ נִמְתָּקוּ כָּל ה'צְמֻצוּמִים' שֶׁהֵם בְּחִינַת
ל'ט מְלָאכּוֹת, בְּחִינַת כָּל מִינֵי בְּהֵמוֹת
"לְמִינֵיהֶם".

כִּי כָּלֵם נִמְתָּקוּ וְנִתְבָּרְרוּ, עַל-יַדֵּי 'תַּבַּת נֹחַ',
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יוֹם-הַכַּפּוּרִים', בְּחִינַת
'אֶבֶן שֶׁתִּיה' - שֶׁשָּׁם נִמְתָּקִין כָּל הַדִּינִים וְכָל
הַצְּמֻצוּמִים שֶׁבְּעוֹלָם, עַל-יַדֵּי הַשֶּׁכֶל-
הַכּוֹלֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'קֹדְשֵׁי-קֹדְשִׁים',
שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַמְתָּקוֹת.

**"מִן הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה, וּמִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר
אֵינָנָה טְהוֹרָה" (בְּרַאשִׁית ז, ח)**

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי: לְעוֹלָם אֵל יוֹצִיא אָדָם
דְּבַר מַגְנָה מִפִּיּו, שֶׁהָרִי עָקָם הַפְּתוּב שִׁמְנָה
אוֹתֵינּוֹת, וְלֹא הוֹצִיא דְּבַר מַגְנָה מִפִּיּו - שִׁנְאַמַר
(בְּרַאשִׁית ז, ח): "מִן הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה, וּמִן הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר אֵינָנָה טְהוֹרָה". רַב פֶּפְאָ אָמַר: תִּשְׁעֵ -
שִׁנְאַמַר (דְּבָרִים נג, יא): "כִּי יִהְיֶה בֶּךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא
יִהְיֶה טְהוֹר מִקְרָה לִלְכָה". רַבִּינָא אָמַר: עֶשְׂרֵ -
וְא'ו ד'טְהוֹר". רַב אַחָא בַר יַעֲקֹב אָמַר: שִׁשׁ
עֶשְׂרֵה - שִׁנְאַמַר (שְׁמוֹאֵל-א כ, כו): "כִּי אָמַר מִקְרָה
הוּא, בְּלִתֵּי טְהוֹר הוּא, כִּי לֹא טְהוֹר". (פְּסָחִים ג.)

ב.

(ח"א לח, ג)

צְרִיף לְהַעֲלוֹת אֶת ה'דְּבוּר' לְשֶׁרְשׁוֹ, שֶׁהוּא
הַזְרוּעַ, "שֶׁהֵם חָמֵשׁ אֶצְבָּעֵין שְׁבִיד
שְׁמַאל, שֶׁהֵם 'חֲמֻשָּׁה גְבוּרוֹת', שֶׁהֵם בְּחִינַת
'חֲמֻשַּׁת מוֹצְאוֹת הַפֶּה"' (פְּרִיעֵץ-חַיִּים, שַׁעַר
הַשַּׁבָּת פ"ד). כִּי "עַקֵּר הַדְּבוּר - עַל-יַדֵּי 'חֲמֻשַּׁת
מוֹצְאוֹת הַפֶּה, שֶׁהֵם הַגְּבוּרוֹת" (עַץ-חַיִּים, שַׁעַר
ה טַנְתָּ"א פ"ג) וְכוּ'.

וְהַתְּחִלַּת עֲלִיּוֹת שֶׁל ה'דְּבוּר' - הוּא
מ'רַאשׁוֹ, הִינּוּ: מֵה'מְבַחֵר הָאֵמֶת

וגם כבר נצטוונו ב'שבע מצות', ובהם היה תלוי קיום העולם אז.

והם עברו עליהם. ועל-ידייזה לא היו אותיות התורה יכולים לצמצם מימי הים והתהום, ומשם נמשך שנפתחו "כל מעינת תהום רבה" (בראשית ז, יא), עד שבא המבול.

ונח שהיה צדיק - נצול על-ידי ה'תבה', שנמשכה מ'תבות' ו'דבורים' ממש. הינו: על-ידי 'אותיות' ו'תבות' התורה שזכה לקיים, על-ידייזה זכה לכנס בתבה, ועל-ידייזה היה כח בהתבה לילך על פני המים, ועל-ידייזה נצול הוא וזרעו וכו', ונתקיים העולם.

וזוהו גם-כן בחינת 'תבת משה', שנצול בתבה על פני המים, מחמת שהיה עתיד לקבל את התורה שהם מצמצמין את מימי הים-הגדול.

רק 'נח' לא זכה על-ידי ה'תבה', שהם בחינת 'אותיות התורה' - כ"אם להציל את-עצמו וזרעו לקיום העולם. אבל 'משה' הציל את כל ישראל, ומסר אותיות ותבות התורה לכל ישראל לדורות עולם.

נב.

(לקוטי-הלכות, תפלת-ערבית ד, יז-יח-יט-כ - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סה, ו'יאמר בעז אל רות')
'משה רבנו' שמסר נפשו וזכה ל'בטול', על-כן באמת המתיק כל הדינים שב'עולם', אפלו בעת תקף התגברות הדין מאד, רחמנא-לצלן.

אבל 'נח' לא זכה ל'בטול' פזה, ועל-כן לא היה יכול ל'בטל' הדין לגמרי, ועל-כן היה מבול בעולם. על-כן הכרח ל'כנס בתבה', להתחבא שם מפני תקף הדין

שב'דבור', שנקרא 'ראש'. כי יש כמה אמת, כמו שאמרו (סנהדרין צז): "אמת נעשה עדרים", וכמו שכתוב (תהלים קיט, קס): "ראש דברך אמת".

כי קדם תקונו - היה בבחינות (דניאל ח, יב): "ותשלך אמת ארצה", ולא היה יכול לדבר שום דבר אמת, מחמת ש'רוח-סערה' בלבבל אותו, כמו שכתוב (תהלים קז, כו): "יעלו שמים ירדו תהומות".

וכשמתקנו - אזי אין לו ב'לבול'.

וזה בחינות (פסחים ג): "עקם הכתוב תשע אותיות, שלא להוציא דבר מגנה מפיו" - זה רמז: פ'ש'רוח-סערה' שולט - אזי אין ביכלת לדבר בדרך ישר, כי ה'רוח' מבלבבל אותו, וצריך לעקם את הדרך.

[עין בספר 'מי הנחל' על לקוטי-מוהר"ן, בבאורו פאן - שזה פהמשך על ענין "קץ כל בשר" המבאר שם בהתורה המובא לעיל על פסוק (בראשית ו, יג): "קץ כל בשר".]

"ובאת אל התבה" (בראשית ז, י)

נא.

(לקוטי-הלכות, נשיאת-כפים ה, ט - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לד, ו'אתם תהיו לי ממלכת כהנים')
ה'תבות' של 'נח' ו'משה' - נמשכו מ'תבות' ו'אותיות' הדבורים של התורה. כי עקר 'מימי-המבול' נמשכו, מחמת שחטאו נגד השם-יתברך ופגמו ב'ברית', עד שלא יכלו אותיות התורה להתצמצם בזה העולם ולקיים העולם.

כי גם בימי נח קדם מתן-תורה - היה עקר קיום העולם על-ידי אותיות התורה שקדמה לעולם, ובה ברא העולם, פי'דוע.

והמשחיתים, כמבאר בזהר הקדוש (ויקהל קצז).

והעינין: כי מחמת שנח' לא זכה לבטל עצמו פראוי, עד שיבטל הדין מכל העולם - על-כן הכרח לבגס בתבה, לזכות שם לבחינת 'בטול'. כי "תבת נח, דא יום-הכפורים" (תקוני-זהר כב.) ו'יום-הכפורים' הוא 'בטול', שאז סותמין עיניהם מחיזו דהאי עלמא, שזה בחינת התענית והחמשה ענויים של יום-כפור.

היננו: כי נח' לא זכה לבחינת 'בטול', כי- אם על-ידי פניסתו לתבה, ונסתר ונתחבא שם, וסתם עיניו מהעולם.

כי זה בחינת ה'הסתרה', שצריכין להסתיר ולהתחבא עצמו בשעת תקף הדין חס' ושלום, שזהו בחינת התבה, כמבאר בזהר-הקדוש.

היננו: כי בשעה שהדין גובר - צריכים ל'בטול', שהוא לסתם עיניו מחיזו דהאי עלמא'.

ועל-כן צריכין להתחבא ולהסתיר עצמו בתוך הבית, ולבלי לצאת חוצה - כדי שלא ישוטט עיניו בראית העולם-הזה. רק ישב נסתר ונחבא בתוך ביתו, ששם המקום מסגל יותר לבטל עצמו להשם-יתברך, כדי להמתיק הדין על-ידי-זה. וזהו בחינת (ישעיה כו, ב): "לך עמי בא בחדריך, וסגר דלתך בעדך, חבי כמעט רגע עד יעבר זעם".

נמצא: ש'תבת נח' זה בחינת 'בטול' - כי נח' לא זכה ל'בטול' בשלמות להמתיק הדין מכל העולם לגמרי, רק שהשם-יתברך ברחמיו צוהו לבגס בתבה להסתיר עצמו שם, ולסתם עיניו מהעולם.

כי 'מחצות התבה' סותמין בפני העינים - שלא יתפזר הראות לחוץ, כדי שיוכל להסתכל על התכלית ולכלל באין-סוף, שבשביל-זה צריכין לסתם עיניו ב'שרוצין להסתכל על התכלית, כדי שלא יתפזר הראות מן הצד וכו'.

וזה בחינת מעלת ה'התבודדות' - שצריך האדם שיתבודד בתוך ביתו, ויקשר עצמו להשם-יתברך בתפלות ותחנונים, כדי שישתם עיניו מחיזו דהאי עלמא, ולא יתפזר ראות עיניו בחוץ.

ובשביל-זה בעצמו מסגלין 'מחצות הבית', להסתיר עצמו בהן מפני המשחיתים בעת תקף הדין רחמנא-לצלן, כמובא בזהר-הקדוש. כי 'מחצות הבית', הם מחצות בפני העינים, כדי להסתכל על התכלית ששם פלו טוב, ששם כל הדינים והיסורים בטלים במציאות.

על-כן כשאין צדיק הדור השלם כל-כף, שיוכל על-ידי בטולו אל התכלית, לבטל הדין לגמרי מכל העולם - אזי הצדיקים והכשרים צריכין להסתיר עצמן בתוך מחצות ביתם, בבחינת: "לך עמי בא בחדריך" וכו', כדי להסתיר עצמו מפני הדין.

כי 'מחצות הבית' הם בבחינת 'בטול אל התכלית' - מחמת שהם סותמין בפני העינים, שלא יסתכל אל החוץ. ועל-כן שם אין הדין יכול לשלט, כי עקר 'בטול הדינים' הוא על-ידי בחינת ה'תכלית' פנ"ל, שזהו בחינת 'סתימת העינים' בשעת תקף היסורים רחמנא-לצלן, כמבאר בהתורה הנ"ל.

וזהו בחינת ה'תבה' פנ"ל - כי הצדיק השלם כמו 'משה רבנו', יכול לבטל עצמו אל התכלית תמיד, אפלו בלא פניסתו

לתבה. ועל-כן 'צדיק בזה', באמת הוא יכול לבטל הדין לגמרי מפל העולם.

אבל 'שאר צדיקים', אין יכולין לבטל עצמן, כִּי־אם בשסותמין עצמן ונסגרים בחדרים, בבחינת (ישעיה כו, ט): "לך עמי בא בחדריך".

וזוהו בחינת 'פניסת נח בתבה' פנ"ל - שמוחמת שלא זכה לתכלית הבטול בשלמות, על-כן לא היה יכול להמתיק הדין מפל העולם. וגם הוא עצמו וביתו לא נצולו, כי אם על-ידי שנתן לו השם-יתברך עצה שיכנס בתבה, ושם דיקא יזכה לבחינת 'בטול' - כי הוא לא היה יכול לבוא לבחינת 'בטול', כִּי־אם על-ידי 'פניסתו לתבה' פנ"ל.

ועל-ידי 'בטול' זה, זכה על-פל-פנים לבטל הדין מעצמו וביתו, ולקיים העולם על-ידי-זה. נמצא: ש'תבת נח' - זה בחינת 'בטול', בחינת 'יום-הכפורים', פנ"ל.

וזוהו בחינת (בראשית ו, טז): "צוה תעשה לתבה ואל אמה תכלנה מלמעלה" - הינו שיעשה 'צוה' ו'חלון' למעלה, כדי שכל הסתכלותו והבטתו, יהיה רק למעלה, שזהו בחינת הסתכלות אל התכלית העליון שהיא למעלה למעלה - בחינת 'בטול אל התכלית'.

ועל-ידי 'תבת נח' שהוא בחינת 'בטול', שעל-ידי-זה נסתר מפני הדין ונתקיים העולם ולא נחרב לגמרי - על-ידי-זה זכה נח אחר-כך, בשחזר מה'בטול' בבחינת (יחזקאל א, יד): "רצוא ושוב", להמשיך 'תורה' מה'רשימו'.

וזוהו בחינת מה שזכה נח אחר יציאתו מהתבה - להשיג בחכמתו וברוח-

קדשו, להקריב קרבנות "מפל התבהמה הטורה" וכו' (בראשית ת, כ) - כי זה זכה לקבל ולהשיג בבחינת השגת התורה מהרשימו שנשאר לו מהבטול בעת יציאתו מה'תבה', שהיא בחינת 'יום-הכפורים', בחינת בטול פנ"ל.

וזוהו בחינת (שם ת, א): "ויזכר אלהים את נח". "ויזכר" דיקא, בחינת 'זכרון', שהוא בחינת ה'רשימה', שזה בחינת 'ראש-השנה', שעקר ההמתקה על-ידי ה'שופר', שהוא בחינת 'זכרון', בחינת (ויקרא כג, כד): "זכרון תרועה" וכו'.

וזוהו בחינת (תהלים כט, י): "ה' למבול ישב" וכו', בחינת "הקולות של מתן-תורה" (עין זבחים קטז; רמב"ן שמות יט, כ) - כי ה'מבול מים' שבא לעולם אז, זה נמשך מבחינת 'רבו-אור' שגזרם 'שבירת-פלים', שמשם כל הדינים והצרות חסין-שלום.

הינו: כי אז היה תקף הדין מאד "מפני רע מעלליהם" (על-פי 'ברכת זכרונות' ראש-השנה), והיו צריכים אז ל'בטול' בשלמות, עד שיזכו לבטל הדין, ואז היו ממשיכים 'השגת-התורה', שהיא בחינת 'מים', מה'רשימו' שנשאר מה'בטול'.

אבל מחמת שלא זכו לזה, ולא נתעוררו ב'תשובה' שהיא בחינת 'בטול' - על-כן נעשה מבחינת ה'מים', בחינת 'השגת-התורה' - נעשה מהם בחינת 'מימי המבול' - מחמת שלא היה להם פלים לקבל האור מחמת קלקול מעשיהם, על-כן היה אצלם בבחינת 'רבו-אור' - שמשם כל הדינים, שזה 'מימי המבול'.

ועל-כן אמרו רז"ל (בראשית-רבה לא, יב) על פסוק (בראשית ז, יב): "ויהי הגשם

על הארץ" - "שאם היו מתעוררים לתשובה, היו גשמי ברכה ונדבה".

הינו כנ"ל: שאם היו זוכים אז לתשובה, בחינת 'בטול' - היו יכולים לקבל 'השגת מימי התורה', שהם בחינת 'גשמי ברכה ונדבה', בחינת (תהלים סח, י): "גשם נדבות תניף אלקים" הנאמר ב'מתן-תורה'.

אבל מחמת שלא זכו לתשובה - נעשה אצלם 'מבול' מבחינת 'מימי התורה', מבחינת 'גשמי ברכה' וכו'.

וזוה בחינת מה שזכה נח אחר-כך על-ידי ה'קרבנות' שהשיג להקריב - שנתן לו 'אות הקשת' להגן תמיד, בחינת (בראשית ט, יג): "את קשתי נתתי בענן".

כי "ה'קשת' היא בחינת 'גנין נהירין'" (זהר פנחס רטו.), בחינת 'אור הזריחה ובהתנוצצות', הנמשך מה'רשימו' של ה'בטול', שעל-ידי-זוה עקר ההמתקה.

וזוה בחינת (בראשית ט, טז): "וראיתיה לזכר ברית עולם" - "לזכר" דיקא, בחינת ה'זכרון' הנ"ל, בחינת 'ראש-השנה' 'יום-הזכרון', שהוא בחינת 'אור הרשימו'.

וזוה בחינת 'קולות השופר הקדוש' שסימנם 'קש"ת' (זהר פנחס רל: - עין לקוטי-מוהר"ן ח"א מב, מובא לעיל) - הינו בחינת 'אות הקשת', שהוא בחינת 'אור הזריחה של הרשימה', שזהו בחינת 'שופר'.

וזוה בחינת (בראשית ז, י): "ויהי לשבעת הימים ומי המבול היו" וכו', ודרשו רז"ל (בראשית-רבה לב, ז): "שתלה להם שבעת ימי אבלו של מתושלח הצדיק".

כי מבאר שם בהתורה בתחלתו, בענין 'בעל-השדה' שעוסק ב'תקון-השדה',

'תקוני הנשמות' וכו': "שזה ה'בעל-השדה' צריך להיות גדול במעלה מאד מאד, וצריך לסבל במה צרות ויסורין חס-ושלום רחמנא-לצלן. ולפעמים צריך להסתלק בשביל-זה" וכו'.

כי הדין גובר כל-כף, עד שאין מועיל להמתיק הדין על-ידי שום 'בטול', כי-אם על-ידי 'הסתלקות הצדיק' לגמרי חס-ושלום.

ואז צריכין העולם להתעורר מאד בתשובה, ולהסתפל על-עצמן היטב, היכן הם בעולם, מה שגרמו בעוונותיהם עד שנסתלק הצדיק בשבילם. ואז זוכין להמשיך אור מהרשימו של הצדיק שנשאר ממונו.

כי כל צדיק וצדיק כשנסתלק, בודאי משאיר בעולם איזה רשימה טובה על-ידי תורתו ומעשיו-הטובים וכו', שעל-ידי-זה נמתקין ונתבטלין כל הדינים שבעולם.

אבל אז בימי דור המבול - לא זכו להתעורר לתשובה. על-כן גבר הדין, עד שבא המבול שנעשה מ'מימי הדעת', בחינת 'מבול' וכו'.

נג.

(לקוטי-הלכות, שבת ז, סט-ע-עא - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ו, 'קרא את יהושע')

"נח לא בקש על דורו, ואחר שיצא מהתבה וראה כל העולם חרב, התחיל לבכות עליו וכו', והשיבו הקדוש-ברוך-הוא: 'רעיא שטיא, כען אמרית דא ולא מקדם וכו', פיון דחזא נח כף הקריב עליון וקרבניו וכו'" (זהר-חדש נח).

[רועה שוטה, כעת אתה אומר את זה ולא מקדם וכו', פיון שראוה נח כף, הקריב עולות וקרבנות].

(תקוני-זוהר נד:): **"תבת נח, דא יום-כפור".** וכן איתא שם (על בראשית ח, ד): **"ותנח התבה בחדש השביעי" - "דא תשרי".**

וכן מבאר בכמה ספרים (לקוטי-מוהר"ן ח"א קיב, מובא לעיל; צנאות הריב"ש; דגל-מחנה אפרים נח, יתרו, שלח): **"ש'תבת נח' הוא בחינת הדבורים והתבות של תפלות ובקשות שישראל מתפללין ומתחננין" וכו'.**

ועל-כן כל כניסת נח אל התבה - זה בחינת 'עיל'. שמחמת שלא היה יכול להציל את-עצמו עם העולם, כי לא היה בקי בהלכה הנ"ל, והעקר שלא היה בקי בבחינת 'ונפיק', ששם עקר הבקיאות - על-פני צוהו השם-יתברך: שיכנס לתוך התבה, שהוא בחינת 'עיל', ושם יסתיר עצמו עם כל בניו, ועם כל מיני חיות ועופות וצמחים וכו', בשביל קיום-העולם.

ועל-כן כמו שהצרך לצווי מהשם-יתברך: **"לכנס אל התבה!"** - כמו-כן הכרח להצטוות מהשם-יתברך: **"לצאת מהתבה!"** - כמו שפיתוב בפרשה (בראשית ח, טו-טז): **"וידבר אלקים אל נח וכו', צא מן התבה".**

כי 'יצאתו מן התבה' - זה בחינת 'ונפיק'. שעל-ידי שהסתיר עצמו בהתבה עד שנמתק הדין הקשה של דר המבול וכו' - על-ידי-זה רחם השם-יתברך על עולמו, וצוהו לצאת מן התבה, שזה בחינת 'ונפיק' הנ"ל.

ועל-כן כתיב: **"הוצא מן התבה",** וקרין **"היצא".** ופרש רש"י: **"אמר להם שיצאו, ואם לא ירצו, הוציאם בעל כרחם".** מובן מזה: שלא רצו ברצונם לצאת מן התבה.

עין מה שמבאר שם 'מעלת משה רבנו' שמסר נפשו על ישראל והצילם וכו'. ומבאר שם: **"שבשביל-זה לא בקש נח רחמים על דורו, כי אפלו הוא לא חשב בלבו שימלט" וכו'.** עין-שם שמאריך כמה הקדוש-ברוך-הוא רוצה שיבקשו רחמים על ישראל וכו', אפלו אם הם כמו שהם וכו'.

ועין-שם מה שפיתוב על פסוק (בראשית ח, ז): **"וישלח את העורב" - "זה דוד שהיה קורא תמיד בעורב" וכו'.** ומה שפיתוב שם על פסוק (יב): **"וישלח את היונה, ולא יספה שוב אליו עוד".**

וכל הפגם של נח ותקונו - הכל הוא בענין 'בקיאות בהלכה' של 'דרכי התשובה'.

כי 'נח' היה **"צדיק תמים"** (שם ו, ט), אבל לא השיג שאפשר לצאת ולהוריד עצמו להסתפל על רשעים פאלו, לעסק עמהם למצא בהם איזה זכות, ולהתפלל עליהם, ולעוררם באיזה נקודה טובה וכו', שבכל-זה עסק משה והצדיקים הגדולים שאחריו ביגיעות עצומות, שכל-זה כלול בבחינת בקיאות ב'עיל' 'ונפיק'.

ועל-כן סבר: **"הלואי שיציל את-עצמו" וכו' - כי לא השיג רחמי יתברך, עד היכן הם מגיעים.**

ועל-כן הכרח לכנס אל התבה, להתחבא עצמו שם להנצל - **כי 'תבת נח' נבנה ונעשה בחכמה וקדשה גבוה מאד, כי היה פגנות עמוקות בגובהה וארפה ורחבה, ובכל בנינה, במבאר בתורה כל פרטי עשייתה.**

והיא מרמזת על תשובה שעושין ביום-כפור, כמו שפיתוב בזהר-הקדוש

וְזֶה רָמַז: שְׁבוּדָאֵי מִי שְׂרוּצָה לָשׁוּב - הִיָּה מְרֻצָּה שִׁינִיחוּהוּ לִישֵׁב תָּמִיד בְּבֵית-הַמְדָּרֶשׁ בַּמָּקוֹם קְדוֹשׁ, וְלַעֲסֹק בַתּוֹרָה וּתְפִלָּה.

אָבֵל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ רוּצָה בְּקִיּוּם הָעוֹלָם, וּמְסַבֵּב עִם הָאָדָם שֶׁמְכַרֵּחַ פְּמֹה פְּעָמִים לְצֵאת מֵהַבֵּית-הַמְדָּרֶשׁ לַעֲסֹק בְּצָרְכֵי הַגּוֹף וּפְרֻנְסָה וְכוּ', שֶׁכָּל זֶה בְּחִינַת וְנִפְיָק, וְזֶה קֶשֶׁה עַל הָאָדָם מְאֹד - כִּי יוֹדֵעַ שֶׁשְׂשׂוּיָצֵא לְחוּץ הוּא בְּסַכְּנָה גְדוֹלָה.

אָבֵל לֹא סָגִי בְּלֹא הַכִּי - שִׁזְהוּ בְּחִינַת מַה שֶׁבְּנֵי הַתְּבָה' לֹא רָצוּ לְצֵאת מֵהַתְּבָה, כִּי-יֵאָם בְּגִזְרַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ שֶׁאָמַר לָהֶם לְצֵאת, כִּי הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ רוּצָה: שֶׁהָאָדָם יַעֲבֹד אוֹתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא, שֶׁהוּא בְּכֻלּוֹ בְּחִינַת וְנִפְיָק' - כְּנֶגֶד הָעוֹלְמוֹת-הַקְּדוֹשִׁים הָעוֹלְמוֹת-הָעֲלִיּוֹנִים. וְעַל-כֵּן גַּם בְּזֶה הָעוֹלָם, הַהֲכָרַח שֶׁתְּהִיָּה עֲבוּדָתוֹ בְּבְחִינַת 'עֵיל וְנִפְיָק' דִּיקָא.

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ח, ז): **"וַיִּשְׁלַח אֶת הָעֶרֶב"** הַנֶּ"ל, שֶׁמְבַאֵר בְּזֵה-רֵחָדָשׁ: **"שִׁזְהוּ דוֹד שֶׁהִיָּה קוֹרָא תָּמִיד פְּעוֹרֵב וְכוּ', וְשִׁלְחָהּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִמְּלַכּוּתוֹ וְהוֹצִיאָהּ מִבֵּיתוֹ"**. וּמַה כְּתִיב בֵּיהַ (בְּרֵאשִׁית שם): **"וַיֵּצֵא יִצְחָק וְשׁוּב"**, דְּכָתִיב (שְׁמוּאֵל-ב טו, ל): **"וְדוֹד עֵלָה בְּמַעְלָה הַזִּיתִים עֵלָה וּבוֹכָה וְרֹאשׁ לֹו חֲפוּי"** - הִיָּה יוֹצֵא וְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, וְהַתּוֹדָה עַל חַטָּאתָיו וּמִבְּקֶשׁ רַחֲמִים עֲלֵיהֶם וְכוּ', **"עַד יִבְשֶׁת הַמַּיִם"** וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית שם), עַד-כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

וְעַיִן-שָׁם מַה שֶׁמְּפָרֵשׁ **"וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה"** שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים - שֶׁמְרַמֵּז עַל הַגְּלִיּוֹת עַד הַגְּלוּת הָאַחֲרוֹן הַזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר עֲלָיו: **"וְלֹא יִסְפָּה שׁוּב אֵלָיו עוֹד"** -

שֶׁבְּשִׁבְלִי-זֶה מִתְאַרְךָ הַגְּלוּת הַזֶּה כָּל-כָּף, אָבֵל אֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא יִתְבָּרֵךְ מְזָמֵן וּמְחַפֵּה אִימָתִי תָשׁוּב. עַיִן-שָׁם כָּל-זֶה הֵיטֵב.

וְעַל-כֵּן הִיָּה כָּל הַתְּקוּן עַל-יְדֵי קֶשֶׁת הַבְּרִית' שֶׁהִבְטִיחוּ הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ (בְּרֵאשִׁית ט, יג): **"אֵת קֶשֶׁתִי נָתַתִּי בְּעֵנֶךָ"**.

"קֶשֶׁת הַבְּרִית' - זֶה בְּחִינַת רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה שֶׁתּוֹקְעִין בּוֹ בְּשׁוֹפָר תְּקִיעָה שְׂבָרִים תְּרוּעָה, שֶׁפִּימָנֵם 'קֶשֶׁת'" (זֵהר פְּנִיחָם רטו.), כְּמוֹבֵא בְּדַבְּרֵיו ז"ל (סִימָן מו). וְזֶה בְּחִינַת 'כַּח הַצְּדִיק הַגְּדוֹל הָאֱמֵתִי' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'קֶשֶׁת הַבְּרִית'.

וְזֶה בְּחִינַת 'קְדֻשַׁת שַׁבָּת' - שֶׁה'שְׁלֹשׁ-סְעוּדוֹת', הֵם בְּבְחִינַת 'שְׁלֹשָׁה קוֹלוֹת שֶׁל הַשׁוֹפָר', שֶׁהֵם בְּחִינַת ה'שְׁלֹשׁ נִקְדוֹת' (עַיִן-שָׁם בְּאוֹת ג).

הֵינּוּ שֶׁהִבְטִיחוּ: שֶׁאֲפֹלוּ בַתּוֹךְ הָעֵנָן וְהַחֲשׂוֹךְ הַגְּדוֹל מְאֹד, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ט, יד): **"וְהָיָה בְּעֵנַי עָנָן עַל הָאָרֶץ"** - גַּם אִז (שם): **"וְנִרְאָתָה הַקֶּשֶׁת בְּעֵנֶךָ"**.

שֶׁעַל-יְדֵי הַצְּדִיק' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'קֶשֶׁת הַבְּרִית' - יִמְשִׁיךְ 'קְדֻשַׁת שַׁבָּת' עַל-יְדֵי הַקְּבוּץ שֶׁל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, שֶׁאִז תּוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר הַקּוֹלוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁפִּימָנֵם 'קֶשֶׁת', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה 'קִיּוּם הַקְּבוּץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישַׁעְיָה כז, יג): **"וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל, וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאָרֶץ אֲשׁוּר וְהִגְדָּחִים"** וְכוּ'.

וְעַל-יְדֵי כָל-זֶה, יִהְיֶה נִמְשָׁךְ אֲדָרְכֵי הַתְּשׁוּבָה' בְּעוֹלָם וְכוּ' וְכוּ', בְּחִינַת 'בְּקִיאוֹת בְּהַלְכָה' בְּעֵיל וְנִפְיָק, לְהַחֲזִיק עַצְמוֹ אֲפֹלוּ בְּשִׂאוֹל-תַּחֲתִיּוֹת וְכוּ'.

אבל גם זאת המעט תשובה, קשה מאד מעצם התגרות הבעל־דבר. והעקר על־ידי שמפילו בכל־פעם וכו', שפליזה אי־אפשר לתקן, כי־אם על־ידי בקיאות בהלכה שנמשך על־ידי הצדיק שהוא בחינת "קשת הברית" וכו', כנ"ל.

ועל־כן הבטיחו השם־יתברך לנח בזה: שלא ידאג "במה יתקים העולם", ביציאתו מהתבה שהוא בחינת "ונפיק"; והבטיחו ב"קשת הברית", בחינת ה'צדיק האמת' שכלול מכל התקונים, שממשיך 'דרכי התשובה' בעולם, בחינת 'בקיאות' הנ"ל - שעל־ידי־זה יתתקן הכל, עד שתבא הגאולה השלמה במהרה בימינו אמן.

ועל־כן מזכירין ב'ברכת זכרונות' בתחלתו, ענין 'נח', כמו שאומרים שם: "וגם את נח באהבה זכרת, בהביאך את מי המבול וכו', על־כן זכרוננו בא לפניך" וכו'.

כי מזכירין אותו יתברך, עצם חסדו ורחמיו, איך הוא חפץ בקיום העולם - שגם בימי נח שהיה חשך כזה בעולם וכו', אף־על־פי־כן זכר את נח, והוציא מן התבה, והבטיחו לקיים העולם על־ידי "קשת הברית", שהוא בחינת 'קדשת ראש־השנה' כנ"ל.

על־כן עתה שכבר זכינו שהיו האבות בעולם, כמו שמזכירין זכותם אחר־כך: "וזכרתי את בריתי יצחק" וכו' (ויקרא כו, מב). וכבר היה משה רבנו שנתן לנו את התורה וכו', וכבר היו צדיקים כאלו בעולם שגלו לנו 'קדשת ראש־השנה', ומעלת הקבוץ בראש־השנה וכו'.

על־כן עתה ראוי לו יתברך, שיזכר את בריתו בזכות כל אלו הצדיקים,

וימשיך עלינו 'דרכי התשובה' הנ"ל, באפן שנזכה לשוב אליו, והוא ישוב אלינו עד שיקרב קץ הגאולה מהרה.

נד.

(לקוטי־הלכות, ראשי־פרקים מהלכות ראש־השנה ויום־כפור ד - הנדפס אחרי הלכות ראש־השנה)

כש'דור המבול' פגמו בעוונותיהם - גרמו שנתקלקלו ה"עשר חומות של מים" (ספורי־מעשיות, מעשה יג משבועה בעטלערס), ומשם היה ה'מבול'.

אבל חסו־שלוש שיתקלקלו לגמרי, כי אי־אפשר לקלקלם בשום־אפן, רק בערפם נתקלקלו כדי להפיצם. אבל בחמלת־השם המשיך פח החומות המעכבים המים לתוך 'תבת נח' - שעל־ידי־זה נתקים העולם. פי סוד 'תבת נח', נמשך מ"העשר חומות של מים".

"ומי המבול היו על הארץ" (בראשית ז, י)

נה.

(ח"א מד)

"תפלות כנגד תמידין תקנום" (ברכות כו:). "תפלות כנגד" - הינו: ה'מחשבות־זרות' שהם 'כנגד', שהם 'מבלבלין' תפלותו. ונקראים "מבול" - שהם 'מבלבלין' תפלותו.

ותקונו: שיתן 'צדקה' ל'ארץ־ישראל', ועל־ידי־זה הוא נכלל ב'ארץ־ישראל', אשר עליה נאמר (יחזקאל כב, כד): "ארץ לא גשמה ביום זעם", כמו שדרשו רז"ל (זבחים קיג. על פסוק זה: "שלא ירד מי גשמי" המבול ל'ארץ־ישראל". וכן בפרקי־דרבי־אלעזר פכ"ג;

"בשנת שש מאות שנה לחיי נח" בחדש השני בשבעה עשר יום לחדש ביום הזה נבקעו כל מעינות תהום רבה וארבת השמים נפתחו" (בראשית ז, יא)

ובשית מאה שנין לשתיתא - יתפתחון תרעי דחכמתא לעילא, ומבועי דחכמתא לתתא, ויתתקון עלמא לאעלא בשביעאה. כבר-נש דמתתקון ביומא שתייתא מכי ערב שמטא לאעלא בשבתא, אוף הכי נמי. וסימניך (בראשית ז, יא): **"בשנת שש מאות שנה לחיי נח וגו', נבקעו כל מעינות תהום רבה"**. (זהר וירא קיז.)

[תרגום: ובשנת שש מאות ל'אלף הששי, יפתחו 'שערי החכמה למעלה, ויפתחו 'מעינות החכמה' למטה - ויתתקון העולם לפני ל'אלף השביעי, באדם שמכין עצמו ביום הששי משעה שהשמש עומדת לשקע, לפני ליום השבת - הכי נמי כאן].

נד.

(חיי-מוהר"ן תקכז)

לענין ה'קצים', שיש כמה גדולים שמחשבין קצים, ואומרים שראוי שיבוא משיח באותו הקץ שהם אומרים. כמו שארע בזמננו, שהיו אומרים על כמה פרטים [שנים]: "שאי יבוא משיח". וכן בדורות שלפנינו.

ורבנו ז"ל לא היה מסכים על-זה כלל. ואמר: "שבכל זמן שאומרים איזה קץ - אז בודאי לא יבוא משיח בשום אופן באותו הקץ שהם אומרים!"

וכבר מבאר בזהר-הקדוש (זהר חדש בראשית יב): "שמקלל מאד כל המחשבי קצין", כי "אין בן דוד בא אלא בהפסח הדעת" (סנהדרין צז).

והנה עכשו אומרים העולם: "שיבוא משיח בשנת ת"ר לפרטקטון, ונדמה להם שיש רמזים בזהר-הקדוש על-יזה (וירא קיז. המובא לעיל).

ויקרא-רבה לא, י; שירה-שירים-רבה א, סו), **ועל-ידי- זה הוא נצול מ'מחשבות-זרות'.**

וזה: "תמידין תקנום". 'תקנום' - על-ידי 'ארץ-ישראל', שנאמר בה (דברים יא, יב): "ארץ אשר וכו' 'תמיד' עיני ה' אלקיך בה".

נו.

(ח"ב פג)

על-ידי 'תקוני-הפרית' וכו' - נעשה ב'ך- חורין' וכו' וכו', ונתבטל העצבות והליצנות הבאים מפרה-שחרה וכו', על-ידי 'יצרה-טוב', שהוא בחינת (קהלת י, יב): **"לב חכם לימינו".**

וב'ימין' הזה - מקים הנופלים לאהבות וליראות רעות - לאהבות ויראות קדושות וכו'.

ואז יכול הלב להתלהב בלמוד-התורה, ב"שלהובין דרחימותא" (זהר צו לג); ו'מים רבים' שהם 'אהבות ויראות חיצוניות', אי-אפשר להם לכבות 'התלהבות' הזאת, בבחינת (שירה-שירים ח, ז): **"מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה".**

וה'שכינה' היא מכסה בכנפיה על דמהון של ישראל ב'אהבה' הזאת, שלא ישלטו עליהם 'זרע מרעים' (ישעיה א, ד), שהם בחינת **"מי המבול" (בראשית ז, זי).**

וזה בחינת "כפוי הדם" (ויקרא יז, יג) וכו' - בחינת (משלי י, יב): **"על כל פשעים תכסה אהבה".**

וּבְאֵמֶת: אִי בּוֹדֵאֵי לֹא יָבוֹא בְּשׁוּם אִפֶּן, וְיִכּוֹל לְהִיטֵת שְׂיָבוֹא קֶדֶם לְשָׁנַת ת"ר, אִי לְאַחֲרָיו. אָבֵל בְּשָׁנַת ת"ר, לֹא יָבוֹא בְּשׁוּם אִפֶּן, מֵאַחַר שֶׁהָעוֹלָם מְצַפֵּין לְאוֹתוֹ הַזְּמַן.

וְהַכֹּלֵל: בְּכָל עֵת וְזִמְן שֶׁנִּמְצְאִים מְחַשְׁבֵי קָצִים שְׂאוֹמְרִים: "שְׂיָבוֹא בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן!" - אִי דִיקָא לֹא יָבוֹא בְּשׁוּם אִפֶּן בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן.

רק "בא יבא לא יאחר" (חבקיok ב, ג), בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, בְּהַסְחָה־הַדַּעַת לְגַמְרֵי. הַיְנוּ: שֶׁלֹּא יִחְשְׁבוּ כָּלֵל עַל אוֹתוֹ הַקֶּץ שְׂיָבוֹא, וּפְתָאוֹם יָבוֹא, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

כת.

(אָבְנֵי הַבְּרִזָּל, שִׁיחוֹת וְסִפּוּרִים מִמוֹהֲרַנ"ת ז"ל כ)

בְּשָׁנַת ת"ר דִּבְרוּ בְּנֵי הָעוֹלָם: "שְׂיָבוֹא מְשִׁיחַ בְּשָׁנָה זוּ!" - וְאָמַר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל: "שְׂבוֹדֵאֵי לֹא יָבוֹא בְּשָׁנָה זוּ!" - וְמָה שֶׁכִּתוּב בְּזֵהָר (וִירָא קִיז): "שְׂבִשְׁנַת ת"ר יִפְתָּחוּן תְּרַעֵי דְחֻכְמָתָא!" - כּוֹנֵן הַדְּבָרִים הוּא: "שְׂיָכּוֹל לְהִיטֵת, שְׂפִמְהִיזִים אִם יִתְחַיֵּל אָדָם דְּבַר שֶׁבְקַדְשָׁה, יוֹכֵל לְגַמְרֵי!"

[וְזֶה לְשׁוֹן סֵפֶר 'זֵהָר חֵי' (לְהַרְבֵּי־הַקְּדוּשׁ מִקְאֵמָרְנָא זִיע"א) עַל הַזֵּהָר הַנ"ל: "וְאִי יִפְתָּחוּן תְּרַעֵי דְחֻכְמָתָא לְמִי שִׁדְרָה לְעַסֵּק בְּחֻכְמָה, יִהְיֶה כְּמַעֲזֵין מִמֶּשׁ הַנּוֹבֵעַ וְכוּ', וּבְכָאן אִינוּ מְדַבְּרִין כָּלֵל מִבִּיאוֹת מְשִׁיחַ, אֶלָּא מֵהַתְּגַלּוֹת חֻכְמוֹת וְרִזֵּי הַתּוֹרָה".]

נט.

(לְסוּטֵי־הַלְכוֹת, מִתְּנָה ה, לֵג)

עֶקֶר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי בְּחִינַת מְשִׁיחַ "שְׂיָבוֹא בְּהַסְחָה־הַדַּעַת" (סְנֵה־דְרִין צז).

וְעֵינ־שָׁם (בְּגַמְרָא) שֶׁהֵבִיא שָׁם עֶקֶר מִיִּמְרָא זֹאת רַק לְעֵנֵין מְשִׁיחַ, כְּמוֹ

שֶׁאָמַר רַבִּי זִירָא שָׁם: "בְּמַטּוֹתָא מְנִיכּוּ, לֹא תִרְחַקוּנֵיהּ דְּתַנִּינָא" וְכוּ'.

[בְּבִקְשָׁה מִמְּכֶם, אֵל תִּדְבְּרוּ וְתַעֲשׂוּ חֻשְׁבוֹנוֹת מִתִּי הַמְּשִׁיחַ צְרִיךְ לְבוֹא, וְתִרְחַקוּ אוֹתוֹ עַל־יְדֵי־זֶה, כִּי לְמַדְנוּ: שֶׁמְשִׁיחַ הוּא מְשַׁלְּשָׁה דְבָרִים הַבָּאִים מִהַסְחָה־הַדַּעַת].

וְעֵינ־שָׁם מָה שֶׁאָמְרוּ שָׁם: "אִין בֶּן דָּוִד בָּא, עַד שִׁיתִּיאֲשׁוּ מִן הַגָּאֲלָה, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים לב, לו): 'וְאָפֶס עֲצוּר וְעֲזוּב', כִּי הָא דְרַבִּי זִירָא וְכוּ', כִּי הָא דְרַבִּי זִירָא וְכוּ', כִּי הָא דְרַבִּי זִירָא וְכוּ', כִּי הָא דְרַבִּי זִירָא וְכוּ'".

וְכֵן אַחֲרֵיכֶן הֵאָרִיכוּ בְּזֶה (סְנֵה־דְרִין שָׁם): "שְׂאִין לְצַפּוֹת לְשׁוּם קֶץ שֶׁבְּעוֹלָם שְׂרוּצִים לְרַמּוּז בְּאִיזָה פְּסוּק" וְכוּ'.

כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ שָׁם: "תַּנִּינָא רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר, מִקְרָא זֶה נֹקֵב וְיִוֶּרֵד עַד הַתְּהוֹם (חֲבִקוּק ב, ג): 'כִּי עוֹד חָזוֹן לְמוֹעֵד, וְיִפַּח לְקֶץ וְלֹא יִכְזָב, אִם יִתְמַהֲמָה חִפָּה לוֹ, כִּי בֹא יָבֹא לֹא יִאֲחֹר'. לֹא כְּרַבּוּתֵינוּ שֶׁהִיוּ דוֹרְשִׁים וְכוּ', וְלֹא כְּרַבִּי שֶׁמְעוֹן וְכוּ'. וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק: תִּפַּח עֲצָמֵן שֶׁל מְחַשְׁבֵי קָצִין" וְכוּ'.

וְהֵנָּה: אֵלּוּ הַמִּימְרוֹת קָשָׁה לְהַבִּין, וְנִרְאִין לְכַאוֹרָה כְּסוּתֵרִין זֶה אֶת זֶה, כִּי אִיךָ שִׁיךְ לִיאֲשׁוּ עֲצָמוֹ מִן הַגָּאֲלָה חֲסִידֵי־שְׁלוֹם, הֲלֹא צְרִיכִין לְחַכּוֹת בְּכָל יוֹם שְׂיָבוֹא, וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ שָׁם (חֲבִקוּק שָׁם): "אִם יִתְמַהֲמָה חִפָּה לוֹ"?

אִךְ אִם כִּי דְבָרֵיהֶם ז"ל, עֲמָקִים מְנִי יָם, בְּפִרְט בְּעֵנֵין זֶה שֶׁאָמְרוּ בְּעֲצָמָם: "שְׂנוֹקֵב וְיִוֶּרֵד עַד הַתְּהוֹם".

אִךְ עִם־כָּל־זֶה, בְּהַכְרַח צְרִיכִין לְהַבִּין מִדְּבָרֵיהֶם אִיזָה רְמִזִּים אִיךָ לְהַתְּנַהֵג בְּזֶה, בְּאִפֶּן שֶׁנִּזְכָּר לְהַתְּחַזֵּק בְּתַקְוַתְנוּ, לְקָרֵב וְלֹא לְרַחֵק חֲסִידֵי־שְׁלוֹם.

וְהֶעֱקַר הוּא פְּשִׁיטוֹת וּתְמִימוֹת, לְהֶאֱמִין: שְׂבֹדָאֵי "בּוֹא יְבוֹא לֹא יֵאָחֵר".

אָךְ אֶסוּר לְחַבּוֹת לְשׁוּם קֶץ, לֹאמַר: "שְׂמַהֲרָאוּי שְׂיָבוֹא בְּשָׁנָה זֹאת!" - כְּמוֹ שֶׁטָּעוּ הַרְבֵּה עַל שָׁנָה זֹאת שְׁנַת ת"ר לְפָרְטִי-קָטָן, שְׂאֵמְרוּ: "שְׂבִשְׂנָה זֹאת יִהְיֶה הַקֶּץ!"

וְקַלְקְלוּ הַרְבֵּה בְּזֶה, כִּי גָרְמוּ כְּמָה כְּפִירוֹת וְחִלּוּל הַשֵּׁם, כִּיְדוּעַ.

וְכֵן בְּשָׁנִים הַקּוֹדְמִים אָמְרוּ כְּמָה קִצִּים, כְּגוֹן: בְּשָׁנַת תַּקנ"ז, וּבְשָׁנַת תַּק"ס, וּבְשָׁנַת תַּקפ"א וְכוּ', וְכֵן הַרְבֵּה.

וְשִׁמְעֵתִי: שָׁגַם עַל שְׁנַת ת"ק אָמְרוּ שֶׁהוּא הַקֶּץ, וְכֻלָּם חָטְאוּ בְּזֶה הַרְבֵּה, כְּמוֹ שֶׁקָּלְלוּ אוֹתָם רְבוּתֵינוּ ז"ל וְאָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין שָׁם): "תִּפְּחַ עֲצָמָן שֶׁל מַחֲשָׁבֵי קִצִּיו, שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים כִּיֹּן שֶׁהִגִּיעַ הַקֶּץ וְלֹא בָּא" וְכוּ'.

אָלָּא אָנוּ צְרִיכִין לְקוּזוֹת וּלְחַבּוֹת אֵלָיו תְּמִיד, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה בְּבַחֲיַנַּת הַפְּסַח־הַדְּעַת, כִּי הוּא "קֶץ הַפְּלָאוֹת" (דְּנִיָּאל יב, ז), שְׂאִי-אֶפְשֶׁר לְהַבִּין שׁוּם רָמֵז וּרְמִיזָא בְּעוֹלָם מְתִי יְבוֹא, כִּי "לִבָּה לְפּוֹמִיָּה לֹא גָלִי", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ ז"ל (קַהֲלַת-רַבֵּה יב, ט).

אָךְ אִף-עַל-פִּי-כֵן "בּוֹא יְבוֹא" בְּוֹדָאֵי, כְּמוֹעֲדוֹ וּבְזִמְנוֹ, פִּתְאֵם בְּהַפְּסַח־הַדְּעַת, בָּעֵת שֶׁלֹּא יִחָשְׁבוּ עַל אוֹתָהּ הַשָּׁנָה וְעַל אוֹתוֹ הַיּוֹם כֻּלָּל.

כִּי 'קֶץ הַגְּאֻלָּה' נִמְשָׁךְ, מְבַחֲיַנַּת "דְּרַכֵּי הַשֵּׁם" שֶׁהֵם בְּחִינַת 'מִשְׁפָּט וְצִדְקָה', שְׂאִי-אֶפְשֶׁר לְהַבִּין כֻּלָּל.

כִּי הַגְּאֻלָּה תִּהְיֶה, רַק בְּצִדְקָה וְחִסְדֵי-חַנּוּם' לְבַד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מֵח, יא): "לְמַעַנִּי

לְמַעַנִּי אֶעֱשֶׂה" וְכוּ' - אָךְ אִף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה בְּבַחֲיַנַּת 'מִשְׁפָּט'.

וְזֶה בְּחִינַת מִימְרָא הַנ"ל: "אֵין בֶּן דָּוִד בָּא, עַד שֶׁיִּתְיַאֲשׁוּ מִן הַגְּאֻלָּה" וְכוּ'.

הֵינּוּ שְׂיָבִינוּ: שְׁלֹפֵי מַעֲשִׂיהֶם אֵין תְּקוּהָ חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן יִחָזְקוּ עֲצָמָן בְּכַח הַצְּדִיקִי-אֲמַת - לְחַטֵּף תּוֹרָה וּתְפַלֵּה וּמַעֲשִׂים-טוֹבִים כָּל מָה שְׂיֻכְלוּ, לְחַטֵּף וּלְקוּזוֹת לְחֶסְדֵי-הַשֵּׁם, שֶׁיַּעֲשֶׂה 'צִדְקָה בְּמִשְׁפָּט', כְּנ"ל וְכוּ' וְכוּ', עַד שֶׁיִּקְרָא (יִשְׁעִיָּה א, כז): "צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפְדֶּה וְשָׁבִיָּה בְּצִדְקָה", בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן. (עֵין בְּפָנִים).

ל.

(עֲלִים-לְתַרוּפָּה, ג תְּזוּרִיעַת"ר)

וְתִזְכְּרוּ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁבָּאֵנוּ לְזֶה הָעוֹלָם בְּזֶה הַזְּמַן בְּמֵאָה הַשְּׁשִׁית' שֶׁל 'אֵלֶּף הַשְּׁשִׁי'. וְעַתָּה תִּתְחִיל בְּקָרוֹב אִם-יִרְצֶה-הַשֵּׁם ה'מֵאָה הַשְּׁבִיעִית'. וּבִזְאת הַמֵּאָה הִיא 'הַדּוֹשׁ שֶׁבַח־דּוֹשִׁים' בְּזֶה וְכִזָּה וְכוּ'.

"וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד עַל הָאָרֶץ, וַיִּכְסּוּ כָּל הַהָרִים הַגְּבוּהִים אֲשֶׁר תַּחַת כָּל הַשָּׁמַיִם" (בְּרֵאשִׁית ז, יט)

לא.

(סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲטָה יב מֵה'בַּעַל-תְּפִלָּה')

גַּם אָמְרוּ (בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת): שְׂאֵין רְאוּי לָהֶם לִישֵׁב כֻּלָּל בְּאוּרָא דְהָאֵי עֲלֵמָא, וַאֲיִן רְאוּי לָהֶם לְהַתְּעַרֵּב עִם בְּנֵי-הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא יִטְמְאוּ אוֹתָן, כִּי שָׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם הֵם טְמֵאִים כְּגַגְדָּם.

והלבישו, ונתן לו אכילה שלו גריץ [מרק גריסים] וכו', והסיק את התנור, והניחו לישן על הפיעקליק [סמוך לתנור] וכו'.

וְכַל־כֶּךָ הָיָה עָרֵב וּמְתוֹק לְהַמְלֹךְ, שִׁמְעוֹלָם לֹא טָעַם טָעַם עָרֵב כְּזֶה, כִּי הָיָה עֵינָהּ וַיִּגַע וְכו'.

וְהַשָּׂרִי־מְלוּכָה חָפְשׁוֹ אֶת הַמְלָךְ, עַד שֶׁבָּאוּ לָשֵׁם, וְרָאוּ שֶׁהוּא יָשׁוּן, וְרָצוּ שִׁיחַזֵּר הַמְלָךְ לְבֵיתוֹ עִמָּהֶם.

וְאָמַר לָהֶם: "בֵּינֵן שְׂאֵתֶם לֹא הִצַּלְתֶּם אוֹתִי, וְכָל אֶחָד נִתְפָּזֵר לְהַצִּיל אֶת־עַצְמוֹ, וְזֶה הִצִּיל אוֹתִי, וְפֹה טָעַמְתִּי טָעַם מְתוֹק כְּזֶה - עַל־כֵּן הוּא יָבִיא אוֹתִי בְּעֵגְלָה שְׁלֹו, וּבְאֵלוֹ הַמְּלָבוּשִׁים, וְהוּא יֵשֵׁב אוֹתִי עַל 'כִּסֵּא־הַמְּלוּכָה'."

וְסִיִּם עַל־זֶה רַבְּנוֹ ז"ל: כַּאֲשֶׁר מוּבָא: "שִׁבְעַת־מְשִׁיחָא יְהִיָּה 'מְבוּל', מַעַן וְזַעַט שִׁיִּסָּן מֵיט 'אַפִּיקוֹרְסוֹת' [יירו עם אַפִּיקוֹרְסוֹת], לֹא שָׁל 'מִיִּם', רַק שָׁל 'מַחְשְׁבוֹת־זְרוֹת'.

"וַיִּכְסּוּ כָּל הַהָרִים הַגְּבוּהִים" (בְּרֵאשִׁית ז, יט), וְאָפְלוּ "בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא הָיָה מְבוּל" (זְבַחִים קיג. פְּרָקִי־דְרָבִי־אַלְיַעֲזַר פֶּכֶ"ג; וַיִּקְרָא רַבָּה לֹא, י; שִׁירֵי־הַשִּׁירִים־רַבָּה א, סו), "רַק מַחְמַת שֶׁהִלֵּךְ בְּכַה, נִתְּזוּ שָׁם הַמִּיִּם" (עֵיִן זְבַחִים שָׁם בְּתוֹסְפוֹת).

דָּאֵס הֵיִסְט: עָם וְזַעַט אַרְיִינְשְׁפְּרִיִצֵּן אָפִילוּ אֵיִן דִּי כְּשָׂרְעֵ הַעֲרַצְעֵר [הֵינּוּ: שִׁיִּתִּיז גַּם בְּתוֹךְ הַלְּבָבוֹת הַכְּשָׁרִים].

וְעַם 'חֻקְמוֹת' לֹא יוּכְלוּ לִתֵּן עֲצָה, וְכָל 'שָׂרֵי־הַמְּלוּכָה' נִתְפָּזְרוּ, וְכָל הַמְּלוּכָה לֹא יִתְחַזַּק עַל עֵמְדוֹ, וְזַעַט זִיךְ גֵּיט דְּעֵרְהֶאֱלֵטֵן, נָאֵר [לֹא יִחַזְקוּ מֵעַמְד רַק] 'פְּשׁוּטֵי יִשְׂרָאֵל' שְׂאוּמְרִים 'תְּהִלִּים' בְּפִשְׁטוֹת וְכו'.

עַל־כֵּן יָשְׁבוּ עַצְמוֹן: שִׁיבְקָשׁוּ לָהֶם "הָרִים הַגְּבוּהִים" (בְּרֵאשִׁית ז, יט) בְּיֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם, וַיֵּשְׁבוּ שָׁם, כְּדִי שִׁיְהִיו מְרוֹמְמִים מְאוּרָא דְּעֵלְמָא.

וְשִׁלְחוּ אֲנָשִׁים לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ "הָרִים הַגְּבוּהִים" כַּנֵּל, וְהִלְכוּ וּבִקְשׁוּ וּמָצְאוּ "הָרִים גְּבוּהִים" מְאֹד. וְהִלְכוּ כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה, וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַל "הָהָרִים הַגְּבוּהִים" - הֵינּוּ: שֶׁעַל כָּל הָר וְהָר, יָשְׁבוּ שָׁם אֵיזָה קְבוּץ מְאֲנָשֵׁי הַמְּדִינָה הַנֵּל.

וְעָשׂוּ סְבִיב הָהָר 'חֻזְקַת גְּדוּל', וְהָיָה שָׁם חֲפִירוֹת גְּדוּלוֹת וְכִיּוּצָא סְבִיב הָהָר - עַד שֶׁלֹּא הָיָה אֲפָשֵׁר בְּשׁוּם־אֶפֶן שִׁיבֵא אֵלֵיהֶם שׁוּם אָדָם וְכו'.

וְהַעֲמִידוּ שׁוּמְרִים בְּרַחוּק מִן הָהָר, כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְקַרֵּב לָהֶם זֶר, וְהֵם הָיוּ יוֹשְׁבִים שָׁם עַל הַהָרִים, וְהָיוּ מִתְנַהֲגִים בְּמִנְהַג הַנֵּל. וְהָיוּ לָהֶם 'אַלְהוֹת רַבִּים', דְּהֵינּוּ לְפִי הַמְּמוֹן'.

לב.

(כּוּכְבֵי אֹר, סְפוּרִים נִפְלְאִים)

מַעֲשֵׂה מִמְטֵר: מַעֲנִין שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ יִכְבֵּשׂ הַמְּלַחְמָה רַק עִם הַפְּשׁוּטִים 'אוּמְרֵי תְּהִלִּים בְּפִשְׁטוֹת' וְכו', וְלֹא עִם תְּהִלִּים בְּחֻמְרוֹת.

סִפֵּר רַבְּנוֹ ז"ל מְשָׁל: מִ'מְלֶךְ' שֶׁהִלֵּךְ לְצוּד חֵיוֹת, וְנָסַע לְבוּשׁ כְּאִישׁ פְּשׁוּט, כְּדִי שִׁיְהִיָּה נֶקֶל לְהַצְחֹק.

וּבְאֲמֻצֵּעַ פֶּתָאֵם יָרַד מְטֵר גְּדוּל, מִמְשׁ 'מְבוּל מִיִּם', וְכָל הַשָּׂרִי־מְלוּכָה נִתְפָּזְרוּ אֶחָד לְאֶחָד וְכו'. וְהַמְּלָךְ הָיָה בְּסִכְנָה גְּדוּלָה, וְחָפְשׁ עַד שֶׁמָּצָא בֵּית כְּפָרִי אֶחָד, וְהָיָה שָׁם אִישׁ כְּפָרִי, וְלָקַח אֶת הַמְּלָךְ

על-כן כשיבוא משיח, הם יתנו ה'פּת־
מלוכה' בראשו.

לג.

(לקוטי-הלכות, חנפה הלכה ו, א - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"א ט, 'תהמת יבסימו')

"חנפה הוא בחינת תבת נח" (תקוני-זוהר
כט.), בחינת (בראשית ה, ד): "ותנח
התבה" וכו'. כי "בחנפה פסקו מי
המבול", כמו שפרש רש"י (שם ה, ג):
"שבכ"ז בכסלו פסקו הגשמים".

כי 'חנפה' הוא בחינת 'תבת נח' - הינו
בחינת ה'דבור היוצא באמת, בחינת
(שם ו, טז): "צהר תעשה לתבה" - שעל-ידי-
זה נצולין מ"מי המבול".

כי כשאדם עומד להתפלל, והמחשבות
מבלבלין אותו מאד מאד, וה'מחשבות-
זרות' הם בחינת "מי המבול", כמו שכתוב
במקום אחר (בסימן מד - מובא לעיל), ולפעמים
על-ידי הפגמים של אדם שפוגם ביותר,
מתגברין עליו הבלבולים מאד מאד.

וזה בחינת (בראשית זין, יט-כ): "והמים גברו
מאד על הארץ, ויכסו כל ההרים
הגבוהים וכו', חמש עשרה אמה מלמעלה
גברו המים" וכו' - הינו: שמתגברים
ה'בלבולים' ביותר למעלה מכל הישוב,
ואפלו מ"כל ההרים הגבוהים".

ד'הינו: שמתפשטים כל-כך ה'מחשבות-
זרות' וה'בלבולים' - עד שאין
רואה שום צד הצלה, ואין לו מקום לאחז
עצמו ולעמד שם - כי המים גברו מאד
למעלה מכל ההרים, וכאלו נפל לתוך
התהום ממש.

אזי מאין יבוא עזרו? ואיך אפשר לו
להתפלל או לעסק בעבודתו מתוך

חשכת תהום כזה, ואזי עקר התקון והצלה -
הוא רק על-ידי בחינת 'תבת נח', בחינת
"צהר תעשה לתבה" - ד'הינו: שידבר הדבור
באמת לפי מדרגתו ממקום שהוא.

ואזי על-ידי-זה - על-ידי ה'דבור של
אמת, בחינת 'תבת נח' - נכנעין מי
המבול. וכן על-ידי-זה רואה הפתח איך
לצאת מהחשך. וזה בחינת 'נר חנפה', בחינת
'תבת נח' וכו', כנ"ל.

"כל אשר נשמת רוח חיים באפיו"
(בראשית ז, כב)

לד.

(ח"א ה, א-ב-ג)

הנה יקר גנוחי ונה (שקוריו: 'קנעץ') מאיש
ישראלי, כי הוא 'שלמות החסרונות'!

כי על-ידי בחינת ה'נשימה', שהוא
ה'רוח-חיים', נברא העולם וכו'.

והוא גם-כן 'חיות האדם', כי 'חיות האדם'
הוא ה'נשימה', כמו שכתוב (בראשית
ב, ז): "ויפח באפיו נשמת חיים", וכתוב (שם
ז, כב): "כל אשר נשמת רוח חיים באפיו",
וכמו שאמרו חכמים (מעשה טוביה, בית-חדש
פ"ב): "אם תחסר הנשימה, תחסר החיים".

נמצא: כי עקר חיות כל הדברים, הוא
ב'בחינת רוח'.

וכשיש 'חסרון' באיזה דבר, עקר ה'חסרון'
הוא בבחינת ה'חיות' של אותו
הדבר, ה'רוח-חיים' של אותו הדבר -
וה'אנחה' הוא 'אריכת הנשימה', ש"מאריך
רוחה" (התרגום של "ארה אפים" (שמות לד, ו); ירושלמי
תענית פ"ב ה"א).

וְעַל-כֵּן בְּשִׁמְתָאֲנַח עַל הַחֶסְרוֹן ו"מֵאֲרִיף רוּחָהּ", מִמְּשִׁיךְ רוּח־הַחַיִּים לְהַחֲסִרוֹן, וּמִשְׁלִים ה' הַחֶסְרוֹן.

וְעַקֵּר ה' רוּח־הַחַיִּים, שְׁלֵמוֹת הַחֶסְרוֹן, מִקְבָּלִין מֵהַצַּדִּיק וְהָרַב שְׂבָדוֹר.

אִךְ רְשָׁעִים, הַדּוֹבְרִים "עַל צַדִּיק עָתֵק בְּנִאָוָה וְבוֹז" (תהלים לא, יט), מִקְבָּלִין הַרוּחַ מֵהָרַב דְּקִלְפָּה, בְּחִינַת רוּחַ הַטְּמָאָה, אִךְ שְׂאִין לוֹ קִיוִם כָּלֵל, וְלִסּוּף כָּלָה וְנֶאֱבָד, "וּמִסְעָר גּוֹפֵה וְנִשְׁמַתָּה" (תקונית זכר לה:); וְכִמּוֹ שְׁכַתּוֹב (דְּבָרִים ז, י): "וּמִשְׁלֵם לְשִׁנְאָיו אֵל פָּנָיו לְהֶאֱבִידוֹ".

"וּמִשְׁלֵם" - לְשׁוֹן שְׁלֵמוֹת הַחֶסְרוֹן שְׁנִמְשָׁךְ לוֹ, בְּחִינַת אֲרִיכַת הַרוּחַ.

וְזָהוּ: "אֵל פָּנָיו" - כִּי "פָּנָיו" הוּא בְּחִינַת הַרוּחַ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (ישעיה ג, ט): "הַפֶּרֶת פְּנֵיהֶם עֲנֹתָה בָּם", "זֶה הַחֶטֶם" (יבמות קכ.), שֶׁהוּא בְּחִינַת הַרוּחַ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים" (בראשית ב, ז), "כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפָּיו" (שם ז, כב).

אִךְ הוּא "לְהֶאֱבִידוֹ" - כִּי אִף שֶׁהוּא גָדוֹל לְפִי שְׁעָה, לִסּוּף נֶאֱבָד.

"וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֲתוֹ, לְרֹאוֹת הַקָּלוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה" (בראשית ח, ח)

לה.

(לקוטי-הלכות, סימני עוף-טהור ג, ב - על-פי לקוטי-מזרח"ן ח"א יא, 'אני ה' הוא שמי')

וְעַל-כֵּן נִחַ הַצַּדִּיק, בְּשִׁרְצָה לְדַעַת אִם כָּבֵד נִכְנָעוּ וְנִתְבַּטְּלוּ מִימֵי

הַמַּבּוּל, שְׁלַח אֶת הָעוֹפּוֹת לַחֲקֹר וְלִידַע עַל-יָדָם דִּיקָא (עיר-שם).

כִּי "מֵי הַמַּבּוּל", זֶה בְּחִינַת פְּגַם-הַבְּרִית, בְּחִינַת (בראשית ו, יב): "כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דְּרָכָו" וְכוּ'.

ו"נח היה צדיק" (בראשית ו, ט), "וְצַדִּיק הוּא מֵאֵן דְּנָטִיר בְּרִית" (זכר נח נט:), וְזָכָה לְבְּחִינַת 'שְׁמִירַת-הַבְּרִית' בְּשָׁנֵי הַבְּחִינּוֹת, בְּבְּחִינַת 'יְחוּדָא-עֲלָא' ו'יְחוּדָא-תַתָּא'.

בְּבְּחִינַת (בראשית ו, ט): "אֵלֶּה תוֹלְדוֹת נֹחַ נֹחַ" - "נֹחַ לְעֵלָא, נֹחַ לְתַתָּא" (זכר שם), הֵינּוּ בְּחִינַת 'יְחוּדָא-עֲלָא' ו'יְחוּדָא-תַתָּא'.

וְעַל-כֵּן נִצַּל מ"מי המבול". וְהַצֵּלְתוֹ הָיָה עַל-יְדֵי ה'תְּבָה'. ו"תַּבַּת נֹחַ" זֶה בְּחִינַת 'דְּבוּרִים-קְדוּשִׁים', כְּמוֹכָא (לקוטי-מזרח"ן ח"א קיב).

כִּי ה'דְּבוּר' מֵאִיר בְּכָל-מְקוֹם, וּמִתְגַּבֵּר וּמְכַנְיַע "מֵי הַמַּבּוּל", בְּבְּחִינַת (בראשית ז, יח): "וַתִּלָּךְ הַתְּבָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם" וְכוּ' - כִּי ה'דְּבוּר' הוּא בְּחִינַת (בְּבִא-בְּתָרָא עג:): "צַפְרָתָא דְקָאֵי עַד קַרְסְלִיה בְּמֵיא, וְדִישִׁיָּה מְטִי לְצִית שְׂמֵיא" וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן בְּשִׁרְצָה נֹחַ לְדַעַת אִם קָלוּ מֵי הַמַּבּוּל, אִם נִכְנָע הָרַע וְהִתְחִיל לְהִתְעוֹרֵר וְלְהִתְנוּצֵץ אֵיזָה טוֹב, שְׁלַח אֶת הָעוֹף, דִּהֵינּוּ הַיּוֹנָה: "לְרֹאוֹת הַקָּלוּ הַמַּיִם" וְכוּ' (בראשית ח, ח).

כִּי הָעוֹפּוֹת הֵם בְּבְּחִינַת 'דְּבוּר', בְּחִינַת 'צַפְרָתָא הַנְּל' - שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עַקֵּר הַבְּרוּר שֶׁל "עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע" (שם ב, ט) - כִּי ה'דְּבוּר' מֵאִיר בְּכָל מְקוֹם, כְּנ"ל.

"והבא אליו היונה לעת ערב, והנה עלה זית טרף בפיה" (בראשית ח, יא)

ועל-כן באמת מבאר ב'מדרש-הנעלם' (זהר-חדש נח): על פסוק "והנה עלה זית" הנ"ל: "שלוכלא גרות המנורה, בחינת גר הנפה, כבר אבדה פלטת יהודה מן העולם!" - כי עקר קיומנו עתה, הוא על-ידי 'הארת-הרצון' הנ"ל, שהוא בחינת גרות המנורה.'

"ויאמר ה' אל לבו, לא אסף לקלל עוד את האדמה" (בראשית ח, כא)

לו.

(ח"א מט, ז)

"בינה, דינין מתערין מנה" (זהר ויחי רכג, ויקרא יג, אחרי סה), והיא שרשן, שעל-ידיה נמתקין.

וזה (בראשית ו, ז): "ויתעצב אל לבו" - בבחינת "דינין מתערין מנה".

"ויאמר אל לבו לא אוסיה עוד לקלל" (שם ח, כא) - בבחינת 'המתקת הדינים בשרשן'.

"כי יצר לב האדם רע מנעריו" (בראשית ח, כא)

לח.

(ח"ב פג)

"אור העינין מעוררין יום נקם שבבל" (ישעיה סג, ד), לבטל שאור וחמץ של (בראשית ח, כא): 'יצר לב האדם רע הנשאר לו מנעריו' (תקוני-זהר נא).

ו'שאור' ו'חמץ' שבבל האדם - הוא המסית את האדם שיהרהר אחר

לו.
(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, מח)

זהו בחינת גדלת קדשת הנפה, שממשיכין אז כל אחד ואחד בביתו 'קדשת גרות המנורה', שעל-ידי-זה מכניעין בכל שנה 'מלכות-הרשעה', שרצו להשפיע תורתו, וגזרו אז פמה שמדות על ישראל, כמו שאמרו רז"ל (ויקרא יג, ה).

כי כל-זה מבטליו, על-ידי 'קדשת גר הנפה', שהוא בחינת 'קדשת גרות המנורה', שהוא בחינת 'הארת-הרצון'.

וזה שמובא בספרי-קדש, מגדל נוראות 'קדשת הנפה', שהוא בחינת 'הדלקת גרות המנורה' - עד שגם בימי נח תקף אחר המבול (בראשית ח, יא): "באה היונה והנה עלה זית טרף בפיה" - שמרמז על 'שמן המנורה', שהוא בחינת 'חנפה', שמציל מ"שטף מים רבים" (תהלים לב, ז), מבחינת 'מימי המבול' המתגברים בכל דור בכל-פעם, להחריב את העולם חסו-שלום.

אף עקר התקון: על-ידי "עלה זית", בחינת 'שמן גר הנפה', בחינת 'שמן המנורה', בחינת 'הארת-הרצון' - שמאיר בכל מיני חשך, אפלו בחשכת 'מי המבול' חסו-שלום.

כי הכל מתבטל על-ידי 'הארת-הרצון' שמרמז ב"עלה זית" שהביאה היונה 'לעת ערב' (בראשית שם) - שמרמז על עקבות-משיחא, בחינת (זכריה יד, ז): "והיה לעת ערב יהיה אור".

תִּלְמִידֵי־חֲכָמִים שְׂבִדוּר' וְלוֹמַר זֶה נֶאֱהָ וְזֶה
לֹא נֶאֱהָ.

בְּבַחֲיַנַּת (הושע י, ב): "חֲלַק לִבָּם". "לִבָּם"
- הֵם 'ע"ב צְדִיקִים שְׂבִדוּר'.

לט.

(ספר-המדות, עניני 'יצר-הרע')

[א] מְרוּחַ פִּיּוֹ שֶׁל הַשְּׁקָרָן, נַעֲשֶׂה הַיִּצָּר-
הָרַע, וּבְשִׁיבוֹא מְשִׁיחַ אֲזִי לֹא יִהְיֶה שְׁקָר,
וּבְשִׁבִיל זֶה לֹא יִהְיֶה יִצְר־הָרַע בְּעוֹלָם (אמת ה;)
אָמוּנָה נד).

[ב] אֲהַבַּת אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ, נִכְרַ בְּזוּבוּיָם
וְיִתּוּשִׁים שְׂבַבְיַת. גַּם עַל־יְדֵי אֲהַבְתָּם, יְכוּלִין
לִידַע כַּח הַיִּצְר־הָרַע, אִם כָּבֵד נַחֲלָשׁ, אִם
לֹא (אֲהַבָה ח"ב ב).

[ג] אֵין הַיִּצְר־הָרַע תָּאֵב, אֶלָּא לְדַבֵּר שֶׁהוּא
אֲסוּר לֹא (הַרְהוּרִים יט).

[ד] עַל־יְדֵי בְקוּר־חֹלִים, נִצּוֹל מִיִּצְר־הָרַע
(הַרְהוּרִים מא).

[ה] אֵין יִצְר־הָרַע שׁוֹלֵט, אֶלָּא בְּמָה שֶׁעִינֵיו
רוֹאוֹת (הַרְהוּרִים מב).

[ו] לְדַחוֹת אֶת הַיִּצְר־הָרַע, יֹאמַר: "רַחֲמָנָא
נִגְעַר בֵּיהּ בְּשִׁטָּן" (הַרְהוּרִים מה).

[ז] לְבַטֵּל הַרְהוּרֵי זְנוּת: יִצִּיר דְמוֹת אָבִיו.
עֵצָה עַל הַרְהוּרִים, לְכַעַס עַל אֵיזָה דְבָר.
וְרַמְזו (תְּהִלִּים ד, ה): "רְגִזּוּ וְאֵל תַּחֲטְאוּ".

(שְׁמַעְתִּי מִרְבֵּנוּ ז"ל בְּפִרוּשׁ: שֶׁהַכּוֹנֵן, לְרַגֵּז וְלְכַעַס עַל־
עֲצָמוֹ. וְזֶה מְרַמֵּז בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (פְּרִכּוֹת ה): "לְעוֹלָם
יִרְגִּזוּ אָדָם יִצְר־טוֹב עַל יִצְר־הָרַע, שְׁנֵאמַר: 'רְגִזּוּ' וְכוּ' -
הֵינּוּ: לְרַגֵּז וְלְכַעַס עַל־עֲצָמוֹ, אֲבָל חֲלִילָה לְכַעַס מִמֶּשׁ, כִּי
עוֹוֹן הַכַּעַס חָמוּר מְאֹד כִּידוּע).

גַּם סִגְלָה: לְנַתֵּק מִמְקוֹמוֹ וְלִילֵךְ לְמִקְוֵם
אַחַר; גַּם טוֹב לְקַפֵּץ מִמְקוֹמוֹ (הַרְהוּרִים ח"ב כג).

[ח] כְּשִׂדּוּבְרִים עַל הָאָדָם, אֲזִי יֵשׁ כַּח בְּיַצְר־
הָרַע, לְהַגְבִּיר אֶת־עֲצָמוֹ עַל זֶה הָאָדָם
שִׂדּוּבְרִים עָלָיו, וְצָרִיךְ לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל־זֶה
(מְרִיבָה עד).

[ט] עַל־יְדֵי נְתִינַת שְׁקָלִים, נִצּוֹל מִיִּצְר־הָרַע
(צְדָקָה ח"ב יט).

[י] הַצְּדִיק יְכוּל לְהַתְעַנֵּג, וְאֵינוֹ יֵרָא מִהַיִּצְר־
הָרַע, כִּי תוֹרָתוֹ מַגְנֶה עָלָיו (צְדִיק קד).

[יא] כְּשֶׁבָאִין שְׁנֵי מִצְוֹת לְיָדָהּ, תַּעֲשֶׂה זֹאת
הַמִּצְוָה שֶׁיֵּשׁ בֵּיהּ 'כְּפִית הַיִּצְר' יוֹתֵר (תְּשׁוּבָה
כא).

[יב] עַל־יְדֵי שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפֵר מֵאָדָם כְּשֶׁר
- הַיִּצְר־הָרַע נִשְׁבֵּר, וְנִתְעוֹרֵר תְּשׁוּבָה בְּעוֹלָם
(תְּשׁוּבָה מה).

[יג] כְּשֶׁאֲתָה עוֹשֶׂה אֵיזָה הֶזֶק, זֶה הַסִּיּוֹן
שֶׁיִּצְר־הָרַע שׁוֹלֵט עָלֶיךָ (תְּשׁוּבָה נז).

[יד] מִי שֶׁאֵינוֹ יְכוּל לְבַטֵּל אֶת הַיִּצְר־הָרַע
עַל יְדֵי הַמְּשַׁכַּת אוֹתוֹ לְבֵית הַמְּדַרְשׁ, יִדַּע:
שֶׁעֲדִין בְּרִשְׁעָתוֹ קִים (תְּשׁוּבָה פא).

"וּמוֹרָאֲכֶם וַחֲתָכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ"

(בְּרֵאשִׁית ט, ב)

שְׁכַל־זְמַן שְׁתִּינּוֹק בֶּן יוֹמוֹ חֵי, אֵין אֲתָה צָרִיךְ
לְשַׁמְרוֹ מִן הָעֶבְרִים; עוֹג מֶלֶךְ הַבֶּשֶׂן מֵת, צָרִיךְ
לְשַׁמְרוֹ מִן הָעֶבְרִים, שְׁנֵאמַר: "וּמוֹרָאֲכֶם
וַחֲתָכֶם יִהְיֶה" - אֵימְתֵי יִהְיֶה מוֹרָאֲכֶם עַל
הַחַיּוֹת? - כָּל זְמַן שֶׁאֲתָם חַיִּים. (רש"י: שְׁבַת קנא:)

מ.

(ח"א נז, ו)

עֵקֶר הַמוֹרָא שְׁמַתִּירָאִין מִן הָאָדָם,
בְּבַחֲיַנַּת (בְּרֵאשִׁית ט, ב): "וּמוֹרָאֲכֶם
וַחֲתָכֶם" - אֵינוֹ אֶלָּא עַל־יְדֵי הַ"צָּלָם
אֶלְקִים" שְׂבַבְנֵי הָאָדָם (שָׁם א, כז).

וְעַל-יְדֵי הַ"צֶלֶם", הָאָדָם הוּא אָדָם. וּבְשֵׁפֶר "צֶלֶם" – אָזִי יוֹצֵא מִגֶּדֶר אָדָם לְגֶדֶר בְּהֵמָה.

וְאִזּוֹ "סֵר מוֹרְאוֹ" (שַׁבֵּת קנא: – עַל בְּרֵאשִׁית ט, ב: "וּמוֹרְאֵכֶם וְחַתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ").

"כִּי־רַק עֹשֵׁב נָתַתִּי לָכֶם אֶת כָּל" (בראשית ט, ג)

מ.א.

(ח"ב ה, בפסוק)

"וְאִנְחָנָא אַעֲשָׂבָא" (בבא-בתרא עד:). "עֲשָׂבָא" – זֶה בְּחִינַת 'כָּל־חַיִּים הַמְּאֹכְלִים', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בראשית ט, ג): "כִּי־רַק עֹשֵׁב נָתַתִּי לָכֶם אֶת כָּל".

הֵינּוּ: אַחַר שֶׁהֵינּוּ מִתְקַנִּים אֶת הַמַּחִין, הִנְחָנוּ עֲצִמְנוּ 'אַעֲשָׂבָא', הֵינּוּ עַל הַמְּאֹכְלִים, לְתַקֵּן אֶת הַמְּאֹכְלִים, שֶׁלֹּא יִזְיקוּ וְיִפְגְּמוּ אֶת הַחַלּוּם חִסְדֵי־שְׁלוֹם.

וְתַקֵּין זֶה, 'תַּקֵּין הַמְּאֹכְלִים' – נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי 'חֲזוּק הַמְּלֶאךָ', שֶׁנִּתְחַזַּק עַל-יְדֵי 'הַתְּחַדְּשׁוֹת הַרְצוֹן', עַל-יְדֵי הַשְּׂמֵחָה וְכוּ'.

"אֵךְ בָּשָׂר בִּנְפִשׁוֹ דָמוֹ לֹא תֹאכְלוּ" (בראשית ט, ד) – אֲסוּר 'אֲבֵר מִן הַחַי' –

"בָּשָׂר בִּנְפִשׁוֹ" – אֲסוּר לָהֶם 'אֲבֵר מִן הַחַי', כְּלוּמַר: כָּל זֶמֶן שֶׁנִּפְשׁוֹ בּוֹ, לֹא תֹאכְלוּ הַבָּשָׂר. (רש"י)

מ.ב.

(ח"ב פג)

כְּשֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְטַעַם מִמְצוֹת-עֲשֵׂה שֶׁל אִישׁ יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא צָדִיק – אָזִי הֵיא בְּחִינַת 'אֲבֵר מִן הַחַי' שֶׁהוּא אֲסוּר בְּאֹכִילָה, וְצָרִיךְ שְׁחִיטָה לְהַתִּירָה.

עַל-כֵּן צָרִיךְ שִׁבּוּא עָלָיו 'בוֹשָׁה', שֶׁהֵיא 'שְׂפִיכוֹת-דָּמִים', בְּחִינַת 'שְׁחִיטָה', שֶׁהֵיא מְטַהֶרֶת הַ"אֲבֵר מִן הַחַי".

וְאִזִּי יוּכַל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ לְטַעַם מִהַמְצוֹת-עֲשֵׂה שְׁלוֹ, בֵּין מְצוֹת-עֲשֵׂה אַחַת, בֵּין מְצוֹת רַבּוֹת. כִּי הַ"מְצוֹת" נִקְרָאִים 'מְטַעְמִים', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בראשית כז, ד): "וַעֲשֵׂה לִי מְטַעְמִים כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי", "מִמִּקְוֵי־דַעֲשָׂה" (תַּקוּנֵי־זֶהַר נא:).

וּבְשֵׁנִשְׁפָּךְ דָּמוֹ עַל-יְדֵי הַ"בוֹשָׁה" – אָזִי צָרִיךְ לְשַׁמֵּר שֶׁלֹּא יִנְקוּ מִמֶּנּוּ הַחִיצוֹנִים הַיְדוּעִים, שְׂרוּצִים לִינֵק מִזֶּה הַדָּם הַנִּשְׁפָּךְ. עַל-כֵּן צָרִיךְ 'כְּפוּי' – שֶׁהַשְּׂכִינָה מְכַסֶּה דְמָהוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּשְׁפָּךְ בְּ"אַהֲבָה" הַזֹּאת, בְּחִינַת: "כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי". וְזֶה בְּחִינַת "כְּפוּי דָם" (מְצוֹת כְּפוּי דָם, וַיִּקְרָא יז, יג).

וְזֶה (בְּרִכּוֹת יב:): "הַעוֹבֵר עֲבָרָה וּמִתְבַּיֵּשׁ בָּהּ, מוֹחֲלִין לוֹ" וְכוּ'. כִּי "עַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְפֹּס אֶהְבָּה" (מְשַׁלֵּי י, יב). כִּי עַל-יְדֵי הַ"בוֹשָׁה", נִשְׁפָּךְ דָּמוֹ. וְאִזּוֹ הַשְּׂכִינָה מְכַסֶּה דָמוֹ בְּ"אַהֲבָה", בְּבְחִינַת "כְּפוּי דָם". וְעַל-יְדֵי 'כְּפוּי' הַזֹּאת, נִתְכַּפֶּה כָּל פְּשָׁעָיו מִמִּילָא.

וּבְעֵינַיִן 'שְׂפִיכוֹת-דָּמִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל' – יֵשׁ דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים וְנִסְתָּרִים הַרְבֵּה. בֵּין 'שְׂפִיכוֹת-דָּמִים עַל-יְדֵי בּוֹשָׁה', בֵּין שְׂאֵר 'שְׂפִיכוֹת-דָּמִים מִמָּשׁ' וְכוּ' (עֵין בְּפָנִים).

"כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹקִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם" (בראשית ט, ו)

מ.ג.

עֵינַיִן 'צֶלֶם אֱלֹקִים' – נִמְצָאִים בְּפִרְשַׁת בְּרֵאשִׁית בְּפָסוּק (בראשית א, כז): "בְּצֶלֶם אֱלֹקִים בָּרָא אֹתוֹ".

"והיתה הקשית בענן, וראיתה לזכר ברית עולם"
(בראשית ט, טז) - עניני 'קשית'

ברית עולם - אזי (אסתר ג, י): 'וחמת המלך
שככה'.

משל: למלך שפעס על בנו, וכשהמלך
רואה המלכה בלבושין דנהירין,
אזי מרחם על בנו.

ו'אותיות התפלה' - היא ה'שכינה', כמו
שכתוב (תהלים נא, יז): "אדני
שפתי תפתח" - שה'דבור' הוא שם אדני.
ונקרא 'קשית' - כמו שפרש רש"י (בראשית
מח, כב): "בחרבי ובקשתי" - "לשון תפלה".

ו'קול הנגינה' - הם תלת גונין דקשתי.
שיש בקול: אש, מים, רוח, שהם
'שלושה אבות' - שה'אבות' הם 'שלושה גונין
דנהירין', שבהם: "וראיתה לזכר" וכו'.

נמצא: מי שפננן 'אותיות התפלה', ו'קול
הנגינה' הם בזכות ובבהירות גדול,
אזי מלביש את ה'שכינה', הינו ה'אותיות',
ב'לבושין דנהירין', וקדשא-בריך-הוא רואה
אותה, אזי: 'וחמת המלך שככה'.

וכשהלבושין נהירין בזכות ובבהירות -
נקרא 'זכות האבות'. אזי:
"וראיתה לזכר ברית עולם", הינו: 'וחמת
המלך שככה' - ונמתק הדינין.

גם על-ידי 'אמונת חכמים' - שפאמין:
"שכל דבריהם ומעשיהם אינו פשוט,
ויש בהם רזין"! - מלביש את ה'קשית'
ב'לבושין דנהירין'. אזי: "וראיתה לזכר
ברית עולם".

כי ה'צדיק' הוא בחינת 'קשית' - כמו
שאמר רבי שמעון בן יוחאי לרבי
יהושע בן לוי: "הנראה קשית בימך" וכו'
(כתבות עז):

מד.

(ח"א כט, ו-ט-בסוף)

עקר ה'דבור', תלוי ב'תקוני-הכללי' וכו'.

וזה בחינת: "ביזמוי דרבי שמעון, הוה
אמר חד לחברה: 'פתח פיה'. בתר
דשכיב רבי שמעון, הוה אמר חד לחברה
(קהלת ה, ה): 'אל תתן את פיה לחטיא את
בשרך'" (זהר אחרי עט. אמור קו).

כי "רבי שמעון היה קשית הברית" (תקוני-
זהר יא. צט. - כתבות עז: בראשית-רבה לה, ב; זהר
ויקרא טו. זהר-חדש בראשית יט.) וכו'. כי פשיש
'תקוני-הכללי' שהוא "קשית הברית" - אזי
הדבור מתר וכו'.

וזה בחינת 'משא-ומתן באמונה' וכו'.

'משא' - זה בחינת (תהלים לה, ה): "כי עזנתי
עברו ראשי 'פמשא' כבד יכבדו
ממני", שהם השם"ה לאוין וכו'.

'ומתן' - הוא בחינת 'תקוני-הכללי', שהוא
ה'צדקה', בחינת (משלי יח, טז):
"מתן אדם ירחיב לו". בחינת "קשית
הברית", שהוא ה'צדיק', בחינת (תהלים לו,
כא): "צדיק חונן וגותן".

מה.

(ח"א מב)

הנה על-ידי נגינה נמתקין הדינין, כמו
שכתוב בזהר-הקדוש (פנחס רטו):
"ה'קשית' - היא ה'שכינה'. ויתלת גונין
דקשית' - הם ה'אבות', והם לבושין
דשכינתא. וכשהיא מתלבשת בלבושין
דנהירין - אזי (בראשית ט, טז): "וראיתה לזכר

וְאִיתָא בְּזִהְרֵי-הַקְדוּשׁ (פְּנִיחַס שָׁם): "מִי שְׁעוּבְדוּי לְאַנְהָרָא בְּהוֹן מְטְרוֹנִיתָא, וּלְמַפְשֵׁט מְנַה לְבוּשִׁין דְּקְדְרוֹנִיתָא דְּפִשְׁטִין, וּלְקִשְׁטָא בְּלְבוּשִׁין דְּגוֹנִין נְהִירִין דְּרִזִּין דְּאוּרִיתָא, מָה פְּתִיב בֵּיה: 'וְרֵאִיתִיהָ לְזִכְר בְּרִית עוֹלָם', דְּאוּר ר"ז אֶתְקְרִי, וּבִהִיא זְמַנָּא סִלְק מְנַה רְגָזָא דְּבְרִיה, 'וְחַמַּת הַמְּלֶכֶךְ שְׂכֻכָּה'."

[פרוש מ'תוק-מדבש': מי שמעשיו הם כדי להאיר בהם את השכינה, ולהפשט ממנה לבושי השחרות של הפשטים, ולקשט אותה בלבושים של גונים המאירים של סודות התורה - מה נאמר בו: "וְרֵאִיתִיהָ לְזִכְר בְּרִית עוֹלָם", כי או"ר נקרא ר"ז, לפי שמספרם ששה - ובזמן ההוא שז"א (עיראפיו, קדשא-ברוך-הוא) רואה את המלכה מקשטת, מעביר ממנו את הפעם שהיה לו על בנו, ומתקנים: "וְחַמַּת הַמְּלֶכֶךְ שְׂכֻכָּה", שנמתקים הדינים מעל בני-ישראל].

גַּם זֶה בְּחִינַת 'תְּקִיעוֹת' - כִּי "תְּקִיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה", הֵם הָאֲבוֹת: 'אֲבָרְהָם יִצְחָק יַעֲקֹב, וְסִימְנָה: 'קֶש"ת', הֵינוּ: 'תְּקִיעָה' וְכוּ' (זֶהר פְּנִיחַס רל:).

"אֵין אִמֹר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם" (תְּהִלִּים יט, ד) - זֶה בְּחִינַת 'קֶש"ת', וְ'קוֹל' - 'תְּלַת גּוֹנִין דְּקֶש"ת'.

מו.
(ח"א מד)

"אוּרָא דְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל מְחַפִּים" (בְּבֹא-בְתָרָא קנח:), וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְדַּבַּךְ 'מַחוּ', הֵינוּ: 'מְחַשְׁבֵּתוּ'.

וְזֶה פְּרוּשׁ (בְּרֵאשִׁית ט, טז): "וְרֵאִיתִיהָ לְזִכְר בְּרִית עוֹלָם."

"וְרֵאִיתִיהָ" - עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל'.

נְתַעוֹרָר וְנִתְתַּקֵּן "בְּרִית עוֹלָם" - בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', "ח"י בְּרַכָּאן דְּעָלוֹתָא,

צְדִיק ח"י עֲלָמִין" (זֶהר פְּנִיחַס רמד: רנ. רנו. שׁוֹפְטִים רעד: תְּקוּנַי-זֶהר ג. ד. נ. ס. פה. ועוד).

מז.
(ח"א נה, ח)

עַל-יְדֵי תְּפִלָּה פְּתַקְנֵנוּ, מִתְּנוּצֵץ 'אוּר זְכוֹת אָבוֹת' וְכוּ', וְ"בְּאַתְר דְּאָבוֹת תַּמָּן, שְׂכִינְתָא תַּמָּן" (זֶהר שְׁלַח קעד.) וְכוּ'.

וְהוּא בְּחִינַת 'יְרֵשֶׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי בְּחִינַת 'אַרְצֵי יִשְׂרָאֵל', לֹא דִי שְׁנַצוּל מְרַעֲעִין שְׁל רְשָׁעִים, אֲלָא גַם רוּאָה בְּהֵם מַה שְּׁהֵם רְצוּ לְרְאוֹת בּוּ.

וְזֶה (תְּהִלִּים לז, לד): "קְוֶה אֶל ה' וְשָׁמַר דְּרַבּוֹ" - זֶה בְּחִינַת 'תְּקוּן הַתְּפִלָּה', בְּחִינַת 'דְּרִיבַת הַקֶּשֶׁת', בְּחִינַת ה'תְּפִלָּה'. וְהוּן "תְּלַת גּוֹנִין דְּקֶשֶׁת" (זֶהר פְּנִיחַס רטו.), שְׁהֵם 'אוּר הָאֲבוֹת' הַמְּתַנוּצֵץ.

עַל-יְדֵי-זֶה (שָׁם): "וַיְרוּמְדָה לְרֵשֶׁת אֶרֶץ" - זֶהוּ בְּחִינַת 'אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל'. - וְעַל-יְדֵי-זֶה: "בְּהַפְרַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה" וְכוּ'.

מח.
(ח"ב ה, טו)

"וְסִלְק עֲנָנִי" (כְּתוּבַת קו.), זֶהוּ בְּחִינַת 'תְּקוּן-הַבְּרִית', בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ט, טז): "וְהִיְתָה הַקֶּשֶׁת בְּעָנָן."

וְזֶהוּ: 'עֲנָן' - רְאשֵׁי-תְּבוּת (תְּהִלִּים מז, י): "נִדְיָבִי עֵמִים נְאֻסְפוּ", בְּחִינַת 'צָרִים'. כִּי עַל-יְדֵי 'תְּקוּן הַצָּרִים', נַעֲשֶׂה 'תְּקוּן-הַבְּרִית'.

מט.
(ח"ב פג)

עַל-יְדֵי 'תְּקוּן-הַבְּרִית' שֶׁהוּא 'קֶשֶׁת', יְכוּל לְהוֹצִיא ה'חַצִּים', שֶׁהִיא ה'תְּפִלָּה'

- שהוא "ח" ברכאן דצלותא, שהם תלת וויין, בחינת הציים" (תקוני-זהר מא. מח.).

ומקומם ב'ברית', בבחינת (תהלים פט, כט): "ובריתי נאמנת לו". אמונה זה בחינת תפלה, בבחינת (שמות יז, יב): "ויהי ידיו אמונה". ואז התחלת צמיחת קרן משיח' וכו'.

ג.

(ספורי-מעטיות, מעשה יב מה'בעל-תפלה')

השיב הגבור (להבעל-תפלה): גם אני עברתי על כל המקומות הללו וכו' (של אנשי המלך). והלכתי באשר אלך. וכאשר הלכתי ממקומי, שכחתי את הקשת שלי שם!

השיב ה'בעל-תפלה': "אני ראיתי את הקשת' הזה, וידעתי שבודאי הוא קשת' שלך, אך לא הייתי יכול למצא אותך!"

"וירא חם אבי כנען את ערות אביו, ויגד לשני אחיו בחוץ. ויקח שם ויפת את השמלה, וישימו על שכם שניהם וגו', וערות אביהם לא ראו" (בראשית ט, כב-כג)

נא.

(ח"א ז, ד)

ודע: שעל-ידי מצות ציצית, האדם נצול מ'עצת הנחש', מ'שואין של רשע', מבחינת נאוף'.

כי 'ציצית' שמירה ל'נאוף', פמובא ב'תקונים' (תקוני-זהר לז. - על בראשית ט, כג):

"ויקח שם ויפת את השמלה, וישימו על שכם שניהם" - זה בחינת 'ציצית'.

"וערות אביהם לא ראו" - כי 'ציצית' מכסה על 'עריין'.

אבל 'חם' זהו 'יצר-הרע', דמחמם גופה דברנש בעברה - הוא 'ארור', כמו שכתוב (שם שם, כה): 'ארור פנען, כמו שכתוב (שם ג, יד): 'ארור אתה מכל הבהמה'". (עדר-פאן ה'תקוני-זהר).

וה'שמלה', הינו 'ציצית' - הוא שמירה מ'עצת-הנחש', מ'זהמת-הנחש'.

"וירא חם אבי כנען את ערות אביו וגו'"
(בראשית ט, כב)

אמר הקדוש-ברוך-הוא להם: אתה בזית ערות אביך, חייך שאני פורע לך (ישעיה כ, ד): "כן ינהג מלך אשור את שבי מצרים, ואת גלות פוש, נערים וזקנים, ערום ויחף, וחשופי שתי, ערות מצרים". (בראשית-דבא לז, ו)

ומי גרם לו כל הארירה הזאת? - על שבזה את כבוד אביו, כך עתיד הקדוש-ברוך-הוא לפרע מבני בניו של חם, ולבזותם על-ידי מלך אשור, שנאמר (ישעיה כ, ד): "כן ינהג מלך אשור את שבי מצרים ואת גלות פוש, ערום ויחף" וגו'. (תנחומא נח טו)

מהו "ערום ויחף"? - שהיה מבזה אותן ומוליכן ערומים. (תנחומא ישן, נח כא)

נב.

(ספר-המדות, בגדים ד)

מי שאינו נזהר להסתכל בערות אביו - לסוף שילכו בניו "ערום ויחף" (ישעיה כ, ד).

"ארור כנען, עבד עבדים יהיה לאחיו"
(בראשית ט, כה)

נג.

(ח"א ז, ד)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית ט, כג): "ויקח שם ויפת את השמלה".

נד.

(ח"א קיז)

'אליהו' יבוא לרחק ה'שקר, שהוא מבחינת ה'נחש' הנקרא: "ארור" (בראשית ג, יד).

ו"הנחש הביא מיתה לעולם, ו"השנה הוא אחד מששים במיתה" (ברכות נז:).

וכיון שבמוצאי-שבת מתחיל 'התגלות אליהו' (עי' בפנים), נדחה ה'שקר' שהוא ה'נחש' - לכן קשה אז לישן.

כי אמרו רז"ל (קדושין מט:): "עשרה קבין שנה ירדו לעולם, תשעה נטלו עבדים." ו'עבד' הוא בחינת (בראשית ט, כה): "פנען עבד עבדים", והוא בחינת "ארור" (שם), בחינת ה'נחש'.

וכיון שב'מוצאי-שבת' הוא בחינת 'התגלות אליהו', ונדחה בחינת ה'נחש' שהוא בחינת "פנען עבד עבדים" - נדחה ה'שנה' שירדה לעבדים.

ועל-כן 'אליהו' בגימטריא 'ב"ן' - הפך בחינת 'עבד'.

נה.

(ח"ב א, י)

'שמירת הברית' - מי שפוגם בו, הוא בבחינת 'עבדות', בבחינת 'חם', שנאמר בו (בראשית ט, כה): "ארור פנען, עבד עבדים יהיה לאחיו".

[עי' שם עוד בפנים, מעניני 'עבדות' דסטרוא-אתרא'. ועי' ח"ב ה, טו - מענין 'עבד' בקדשה].

ובודאי באמת הוא חלוק גדול בין ה'פלטין של מלך' ל'פלטין של עבד'. רק אה-על-פיי-כן אפשר לטעות ביניהם, הינו בין ה'אמת' וה'שקר', כי ה'שקר' מדמה עצמו לה'אמת', פי גם יש קשר מנפשות רבים, ואפשר לאדם לטעות. ואינו יודע היכן האמת ולהיכן יקרב עצמו.

ודע: שעל-ידי מצות 'פדיון-שבויים' - זוכה להבין בין שני הפתים הנ"ל, בין 'אמת' ל'שקר', בין 'מלך' ל'עבד' - פי ה'שקר' הוא בחינת 'עבד', בחינת 'ארור', בחינת (בראשית ט, כה): "ארור פנען עבד עבדים" וכו'.

נז.

(תני-מוהר"ן סו)

שיך לענין הנדפס בסוף ספורי-מעשיות (שיחות שאחר ספורי-מעשיות המובא לעיל) המתחיל: "דע: שיש שני מיני פלטין, באחד דר מלך, ובאחד דר עבד" וכו'.

בשעוּבְדִין השם ועדין הוא בבחינת "עבד" - עדין הוא בבחינת "ארור" חסוֹשְלוֹם.

ויש בחינת 'עבד בקדשה' - בחינת (דברים לד, ה; יהושע א, איגטו; ועוד): "משה עבד ה'".

ודע: שיש מצוה, שעל-ידיה יוצאים מבחינת "עבד" - והיא 'מצות פדיון-שבויים'.

"ובני גמר אשכנז וריפת ותגרמה" (בראשית י, ג)

נח.

(תני-מוהר"ן רפ)

היה מדבר עמי מחדושי ה'בעל-שם-טוב' ז"ל שגלה חדשות בעולם, מה שלא

נו.

(שיחות שאחר ספורי-מעשיות)

דע: שיש שני מיני פלטין שדומין זה לזה. באחד דר בו 'מלך', ובהשני דר 'עבד'.

"וַיְהִי כָּל הָאָרֶץ שָׁפָה אַחַת וּדְבָרִים אַחָדִים. וַיֹּאמֶר ה' הֵן עִם אֶחָד וְשָׁפָה אַחַת לְכָל־לָם" (בראשית יא, א-ו)

אבל ב'זמנא ד'אתי' מה פתיב (צפניה ג, ט): "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה, לקרא כלם בשם ה' ולעבדו שכם אחד", ובתיב (זכריה יד, ט): "ויהיה ה' למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד". (זהר נח עו:)

ס.

(ח"א מח)

לְעֵת־לֵבָא שְׂתִינְפוּ אַמּוֹת הָעוֹלָם עַל־יְדֵי מַצּוֹת סִפָּה, אִז נִתְקִים (צפניה ג, ט): "אז אהפך אל כל העמים שפה ברורה".

'שִׁפָּה' רַאשֵׁי־תְבוֹת שֶׁל (תהלים קכו, ג): 'שִׁכַּר פְּרִי הַבְּטָן' - הֵינּוּ בְּחִינַת 'סִפָּה' (עין בפנים).

גַּם אַז נִתְהַפֵּךְ "רִיב לְשׁוֹנוֹת" (תהלים לא, כא), וְלֹא יִהְיֶה בְּחִינַת 'רִיב', וְיִהְיֶה "שָׁפָה אַחַת" (בראשית יא, א), "לְעַבְדוֹ שְׁכָם אֶחָד" (צפניה ג, ט). וְאִז יִתְגַּבֵּר 'אַמַּת', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (משלי יב, יט): "שִׁפַּת אַמַּת תִּכּוֹן לְעַד", הֵינּוּ: אִפְלוּ עִבּוֹם יִחְזְרוּ "לְעַבְדוֹ שְׁכָם אֶחָד".

"וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ: הֲבֵנָה נִלְבְּנָה לְבָנִים" (בראשית יא, ג)

סא.

(חיי-מוהר"ן, השמטות בסוף הספר - ג'דפס בסוף ספורי-מעטיות דפוס ראשון שנת תקע"ה)

"עַל מִשְׁקַל שְׁנֵי סִלְעִים מִילַת, נִתְגַּלְגַּל הַדָּבָר וַיֵּרְדוּ אֲבֹתֵינוּ לְמִצְרַיִם" (שבת י:). "מִשְׁקַל שְׁנֵי סִלְעִים מִילַת" - הֵינּוּ: בְּחִינַת 'מִלִּי', הֵינּוּ: בְּחִינַת 'דְּבוּרִים' שְׁשׁוּיִם 'שְׁנֵי סִלְעִים'.

נִתְגַּלְגַּל מִקֶּדֶם סְפוּר כְּזֶה. רַק בְּכַתְּבֵי־הָאָרִיז"ל נִמְצָא גַם־כֵּן בְּאִיזָה מְקוֹמוֹת מֵעֵין זֶה וְכוּ'.

אֶחָד־כָּף עָנָה וְאָמַר: שְׁעֲלִיזָה אֵין שׁוּם אֶחָד מִסְתַּכַּל, שְׁכַל מַה שְׁגָלוּ, לֹא הָיָה רַק בְּחֻלְק אִסְיָה'.

וּבְאַמַּת בְּהַתּוֹרָה־הַקְּדוּשָׁה מְבָאָר הַכַּל - כִּי הַתּוֹרָה מְסַפֶּרֶת מִכָּל־מַעַל, כְּגוֹן "אַשְׁכְּנִז" מְבָאָר בְּהַתּוֹרָה (בראשית י, ג). רַק שְׂאִין הַתּוֹרָה עוֹשָׂה סְפוּר גְּמוּר מִכָּל־מַעַל. רַק שְׁהִיא מְדַבֶּרֶת מֵהֶם, וּמְשַׁלֵּיכָה אוֹתָם.

וּבְמִקּוֹם שְׁהִיא רוֹצָה, עוֹשָׂה סְפוּר גְּמוּר, כְּגוֹן מ'לָבָן' וְכִיּוֹצֵא, שְׁהִיא עוֹשָׂה מֵהֶם אִיזָה סְפוּר. אֲבָל אַף־עַל־פִּי־כֵן בְּהַתּוֹרָה מְרַמְזִים כָּל־מַעַל.

אֲבָל גְּדוּלֵי הַקְּדֻמוֹנִים לֹא גָלוּ רַק מ'חֻלְק אִסְיָה'. וּבְאַמַּת הָיוּ מְדִינּוֹת רַבּוֹת גַּם בְּשָׂאָר חֻלְקֵי הָעוֹלָם, גַּם קֶדֶם מִתְּחִילֵת הַתּוֹרָה וְכוּ' וְכוּ'.

"יִקְטָן" (בראשית י, כה)

"יִקְטָן" - שְׁהִיָּה עֲנִיו וּמִקְטִין עֲצֻמוֹ, לְכַף זָכָה לְהַעֲמִיד כָּל הַמְּשַׁפְּחוֹת הַלָּלוּ.

(רש"י, בראשית דברים ז, לו: ז)

לְמַה נִּקְרָא שְׁמוֹ "יִקְטָן"? - שְׁהִיָּה מִקְטִין אֶת־עֲצֻמוֹ וְאֵת עֲסָקָיו. וּמַה זָכָה? - זָכָה לְהַעֲמִיד שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה מְשַׁפְּחוֹת גְּדוּלוֹת. (בראשית דברים ז, לו: ז)

נט.

(ספר-המדות, בנים ח"ב ב; עננה ח"ב א)

סִגְלָה לְבָנִים - לְהַקְטִין אֶת־עֲצֻמוֹ.

[הרב מטשעהרין ז"ל, צין למדרש הנ"ל].

"על-ידי-זה נתקנאו בו אחיו וירדו למצרים" - פי "עקר גלות-מצרים' היה, לתקן פגם-הדבור, שפגמו בו דור-הפלגה' שקלקלו ב'דבור' ואמרו (בראשית יא, ג): 'הבה נלבנה לבנים'" (שער-הכננות פסח).

"ויאמרו: הבה נבנה לנו עיר ומגדל, וראשו בשמים, ונעשה לנו שם" (בראשית יא, ד)

סב.

(ח"ב סז)

יש צדיק, שהוא היפי והפאר והחן של כל העולם בלו, בבחינת (בראשית לט, ו): "ויהי יוסף יפה-תאר ויפה-מראה", בחינת (תהלים מח, ג): "יפה נוף משוש כל הארץ" - פי זה ה'צדיק-האמת' שהוא בחינת 'יוסף', הוא ה'הדור והיפי של כל העולם'.

וכשזה הצדיק נתפרסם ונתגדל בעולם - אזי נפתחין העינים של העולם, שכל מי שנכלל בזה ה'חן-האמת' של זה הצדיק שהוא החן והיפי של העולם, דהינו: שמתקרב אליו ונכלל בו - נפתחין עיניו ויכול לראות, והעקר להסתכל על-עצמו, על כל המדות, איך הוא אוהז בהם וכו'.

וגם יכול לראות ולהסתכל בגדלת השם, ולהסתכל בעולם, על-ידי שנפתחו עיניו על-ידי התגלות הפאר של הצדיק-האמת.

פי כשזה הצדיק נתגלה ונתפרסם בעולם - זה בחינת 'שם'. דהינו: שנתפרסם, ויש לו 'שם' בעולם. ובתוך זה ה'שם' של ה'צדיק-האמת', מלבש ומשתף שמו יתברך, פי "שמו משתף בשמנו" (ירושלמי

תענית פ"ב ה"ו).

נמצא: כשנתגדל 'שם הצדיק', נתגדל 'שמו יתברך'. וכל מה שנתגדל יותר 'שם הצדיק', נתגדל יותר 'שמו יתברך' כביכול, פי "שמו משתף בשמנו", כנ"ל. ו"שם ה'" - הוא בחינת (זכריה יד, ט): "ה' אחד ושמו אחד".

ואזי כשנתגלה הפאר והיפי של הצדיק האמת, ונתגדל שמו, שזה בחינת 'הגדלת שמו יתברך' כביכול כנ"ל וכו' - אזי יש להעולם 'בעל-הבית', שהוא משגיח על העולם. וזה בחינת (תקוני-זוהר יח: כד. - על בראשית א, א): "בראשית", "ראש בית".

אבל יש חסוֹשֵׁלוֹם ההפך ממש: כשנתפרסם חסוֹשֵׁלוֹם, מי שאין בו "שם ה'" ככל.

וכשנתפרסם ונתגדל שמו של זה - כביכול נתמעט ונתעלם "שם ה'", ואזי נתגדלין בעולם 'בעלי שמות וקדרים' שקורין: 'טאטירין' [מכשפים], ובאין לעולם חסוֹשֵׁלוֹם, דברים שאין מועיל להם כ"אם 'שמות הטמאה' חסוֹשֵׁלוֹם - שכל-זה הפך "שם ה'", כי נתעלם "שם ה'" חסוֹשֵׁלוֹם.

ואזי נסתלקין ונכנעין 'מאורי-אור' חסוֹשֵׁלוֹם, שהם בחינת 'מאור העינים' וכו', ואזי מתגברין 'מאורי-אש'.

ומזה באין 'שרפות' בעולם חסוֹשֵׁלוֹם, על-ידי שמתגברין ונתגדלין בשם, אלו ה'מפרסמים של שקר', שעל-ידי-זה נתעלם "שם ה'" חסוֹשֵׁלוֹם, ונכנעים 'מאורי-אור', ומתגברין 'מאורי-אש' וכו'.

וכשנסתלק ונתעלם ה'ראש-בית', שהוא ה'פאר', בחינת "שם ה'" - אזי מתגברין חסוֹשֵׁלוֹם 'שמות הטמאה

כָּל סֵדֵר הַמַּעֲלוֹת - הִיָּה אֲצֻלָּם כְּפִי הַמָּמוֹן
שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד וְכוּ' וְכוּ'.

גַּם אָמְרוּ: שְׂאִין רְאוּי לָהֶם לֵישֵׁב כָּלֵל
בְּאוֹרֵא דְהָאֵי עֲלָמָא, וְאִין רְאוּי לָהֶם
לְהִתְעַרְבַּ עִם בְּנֵי־הָעוֹלָם, שְׁלֵא יִטְמְאוּ
אוֹתָן, כִּי שְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם הֵם טְמֵאִים כְּנִגְדָּם.
עַל־כֵּן יֵשְׁבוּ עֲצָמוֹן: שְׂיִבְקִישׁוּ לָהֶם הָרִים
הַגְּבוּהִים' (בְּרֵאשִׁית ז, יט) בְּיֹתֵר מִכָּל
הָעוֹלָם, וְיֵשְׁבוּ שָׁם, כְּדֵי שְׂיִהְיוּ מְרוֹמְמִים
מְאוֹרֵא דְעֲלָמָא.

וְשִׁלְחוּ אֲנָשִׁים לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ "הָרִים
הַגְּבוּהִים" כְּנ"ל, וְהִלְכוּ וּבִקְשׁוּ
וּמָצְאוּ "הָרִים גְּבוּהִים" מְאֹד. וְהִלְכוּ כָּל בְּנֵי
הַמְּדִינָה, וְיֵשְׁבוּ שָׁם עַל "הָהָרִים הַגְּבוּהִים"
- הַיְנוּ: שֶׁעַל כָּל הָר וְהָר, יֵשְׁבוּ שָׁם אֵיזָה
קְבוּץ מְאֲנָשֵׁי הַמְּדִינָה הַנ"ל.

וְעָשׂוּ סְבִיב הָהָר 'חֲזִיקַת גְּדוּלָּה, וְהָיָה שָׁם
'חֲפִירוֹת גְּדוּלוֹת' וְכִיּוֹצֵא סְבִיב הָהָר
- עַד שְׁלֵא הָיָה אֲפָשֵׁר בְּשׁוּם־אֶפֶן שְׂיִבֵּא
אֲלֵיהֶם שׁוּם אָדָם וְכוּ'.

וְהָעֵמִידוּ שׁוֹמְרִים בְּרְחוּק מִן הָהָר, כְּדֵי
שְׁלֵא יִתְקַרֵּב לָהֶם זֶר, וְהֵם הָיוּ
יוֹשְׁבֵי שָׁם עַל ה'הָרִים', וְהָיוּ מִתְנַהֲגִים
בְּמִנְהַג הַנ"ל. וְהָיוּ לָהֶם 'אֱלֹהוֹת רַבִּים',
דְּהֵינּוּ: לְפִי ה'מָמוֹן'.

"כִּי שָׁם בָּלַל ה' שֹׁפֵת כָּל הָאָרֶץ" (בְּרֵאשִׁית יא, ט)

סד.

(ח"א נח, י)

"בְּבָלָיִים" (שַׁבַּת לא.) - הַיְנוּ: ה'דוֹר' הַפּוֹגְמִים
בְּה'דְבוּר', בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית יא, ט):
"כִּי שָׁם בָּלַל ה' שֹׁפֵת כָּל הָאָרֶץ".

שֶׁל הַחִיצוֹנִים, שְׂזָה בְּחִינַת ה'מְפָרְסָמִים
שֶׁל שְׂקָר, כְּנ"ל.

וְהֵם בְּחִינַת רֹאשׁ שֶׁל הַסְּטֵרָא־אֲחָרָא,
שֶׁהוּא כְּנִגְדֵי רֹאשׁ הַנ"ל דְּקֻדְשָׁה.
בְּחִינַת "רֹאשׁ כָּל חוּצוֹת" (אֵיכָה ד, א) - שְׂזָהוּ
בְּחִינַת רֹאשׁ דְּסְטֵרָא־אֲחָרָא, בְּחִינַת
'מְפָרְסָמִים שֶׁל שְׂקָר', בְּחִינַת 'שֵׁם הַטְּמֵאָה
שֶׁל הַחִיצוֹנִים' חֲסוּשְׁלוֹם'.

וְאִזִּי אִין 'בֵּית', וּמִתְגַּלְגְּלִים בְּחוּצוֹת חֲסִי-
וְשְׁלוֹם. וְעַל־כֵּן נִקְרָא: "רֹאשׁ כָּל
חוּצוֹת" - כִּי נִתְעַלַּם חֲסוּשְׁלוֹם בְּחִינַת
"רֹאשׁ בֵּית", וְאִזִּי אִין 'בֵּית', וּמִתְגַּלְגְּלִים
בְּחוּצוֹת חֲסוּשְׁלוֹם.

וְעַל־זֶה נֹאמֵר (אֵיכָה ד, א-ב): "תִּשְׁתַּכַּכְנָה
אֲבֵנֵי קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, בְּנֵי
צִיּוֹן הַיְקָרִים הַמְּסֻלָּאִים בְּפִזּוֹ" וְכוּ' - דְּהֵינּוּ:
שְׂיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים מִתְגַּלְגְּלִים חֲסוּשְׁלוֹם
"בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת", כִּי נִסְתַּלַּק וְנִתְעַלַּם
ה'רֹאשׁ בֵּית', דְּהֵינּוּ: ה'צְדִיקֵהָאֲמֵתִי',
וְנִתְגַּבֵּר חֲסוּשְׁלוֹם הַהֶפְדָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת
'שֵׁם שֶׁל הַטְּמֵאָה שֶׁל הַחִיצוֹנִים', בְּחִינַת
"רֹאשׁ כָּל חוּצוֹת", כְּנ"ל.

סג.

(סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יב מִה'בַּעַל־תְּפִלָּה')

וַיְהִי הַיּוֹם, וְהָיָה מְדִינָה שְׂהָיָה שָׁם
'עֲשִׂירוֹת גְּדוּלָּה, שְׂהָיוּ כָּלֵם עֲשִׂירִים.

אֲדָּה הָיָה דִרְכָּם וְהִנְהַגְתָּם, זֶר וּמִשְׁנָה מְאֹד -
כִּי הַכָּל הָיָה מִתְנַהֵג אֲצֻלָּם כְּפִי
הָעֲשִׂירוֹת - שְׂהָיָה עֲרֹךְ מַעֲלַת כָּל אֶחָד
וְאֶחָד כְּפִי הָעֲשִׂירוֹת שְׁלוֹ.

שְׂמִי שְׂיֵשׁ לוֹ כְּךָ וְכָךְ אֲלָפִים אוֹ רַבְבוֹת -
יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה זֹז, וּמִי שְׂיֵשׁ לוֹ כְּךָ וְכָךְ
מָמוֹן - יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה אַחֲרָת; וְכֵן כִּיּוֹצֵא בְּזָה,

לְהַקִּים אוֹתָהּ, בְּבַחֲיִנַת (עמוס ט, יא): "אֲקִים
אֶת סֶפֶת דָּוִד".

וְ'סִפָּה' - "זוֹ שָׂרָה שִׁפְסָפְתָה בְּרוּחַ-
הַקֹּדֶשׁ" (מגלה יד. "וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמָה
'סִפָּה'? שִׁפְסָפְתָה בְּרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ"). וְ'שָׂרָה' זֶה
'מַלְכוּת', בְּבַחֲיִנַת (משלי יט, כא): "עֲצַת ה' הִיא
תְּקוּם".

לְעֵיל סוּף פְּרֻשֵׁת בְּרֵאשִׁית -
נִמְצְאִים עוֹד פְּמָה עֲנִינֵי "נח"

"וַיִּשֶׂם אֱשֶׁת נַחֹר מַלְפָּה וְגו', וַאֲבִי יִסְכָּה"
(בְּרֵאשִׁית יא, כט)

"יִסְכָּה" - זוֹ שָׂרָה עַל-שֵׁם שִׁסּוּכָה בְּרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ.
(רש"י: מגלה יד.)

סה.

(ח"א כא, ג)

'סִפָּה' - הוּא בַּחֲיִנַת: "שִׁפְסָפְתָה בְּרוּחַ-
הַקֹּדֶשׁ" (מגלה יד. "וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמָה
'סִפָּה'? שִׁפְסָפְתָה בְּרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ").

סו.

(ח"א מט, ה)

כְּשֶׁה'תַּפְּלָה', הִינּוּ בַּחֲיִנַת 'מַלְכוּת',
בְּשִׁפְלוּת וּבְקִטְנוּת - צְרִיךְ

הַפְּטַרַת פְּרַשְׁת נַח

”נָתַן נִשְׁמָה לָעָם עָלֶיהָ, וְרוּחַ לְהַלְכִים בָּהּ”
(ישעיה מ"ב, ה)

א.

(ח"א נט, א)

זֶה הָאִישׁ, הַמְּשַׁתְּדֵל לְקָרֵב וּלְעֲשׂוֹת נְפָשׁוֹת, הוּא בּוֹנֵה בְּחֵינַת 'הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ'.

”וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֶקְבָּצֶךָ” (ישעיה נד, ז)

א.

(ח"א קה)

הַנֵּה הָעוֹלָם צְרִיכִין רַחֲמִים גְּדוֹלִים, הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת הֵן בְּגִשְׁמֵי וְכוּ'.

וְהַנֵּה אֵיתָא בְּזִהַר (נְשֵׂא קלז:): ”אֵית רַחֲמִים וְאֵית רַחֲמִים, אֵית רַחֲמִים פְּשׁוּטִים' דְּזַעֲרֵר־אֲנַפִּין, וְאֵית רַחֲמִים גְּדוֹלִים' דְּעִתִּיקֵא־סְתִימָאָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (ישעיה נד, ז): ”וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֶקְבָּצֶךָ”.

וְאֲנִי צְרִיכִין רַחֲמִים, אֵךְ בְּעוֹזְנֵינוּ־הַרְבִּים בְּדוֹר הַזֶּה אֵין מִי שִׁיתְּפִלֵּל כָּךְ, שִׁיּוּכַל לְהַמְשִׁיךְ הַרַחֲמִים, מַחֲמַת שְׁאֵין מִי שִׁיְבִיר גְּדֻלַּת הַבוֹרָא כָּל כָּךְ, מִפְּנֵי גְדֻלַּת הַגְּלוּת וְהַדְּחָקוֹת. וְהַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֲצָמוֹ צָרִיךְ לְהַתְּפַלֵּל עַל־זֶה וְכוּ'.

וְהַנֵּה לְמִשְׁל: כְּשֵׁישׁ בְּעִיר שְׁנֵי עֲשִׂירִים, אֶחָד יֵשׁ לוֹ עֲשִׂירֹת פְּשׁוּט, וְהַשְּׁנֵי הוּא עֲשִׂיר גְּדוֹל מְאֹד וּמִפְּלֵג בְּעֲשִׂירֹת עֲצוּם

וְהוּן רַב מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר אֵי־אֶפְשֶׁר לְהַעֲרִיךְ עֲשִׂירוֹתוֹ.

וְהַצָּרֵךְ אָדָם אֶחָד לִישׁוּעָה גְּדוֹלָה, הָעוֹלָה לְסֶפֶד רַב. וְהוּא אֵינֵנו יְכוּל לְהַתְּקַרֵּב לְבִקְשׁ מְבַקְשׁוֹ, כִּי אִם לְהַעֲשִׂיר הַקְּטָן בְּמַעֲלָה, כִּי לְהַעֲשִׂיר הַגְּדוֹל אֵי אֶפְשֶׁר לוֹ לְבוֹא אֵלָיו.

אֲבָל זֶה הָעֲשִׂיר הַקְּטָן, אֶף־עַל־פִּי שֶׁהוּא רוֹצֵה לְעֹזֵר לוֹ בְּכָל יְכָלָתוֹ, אֶף־עַל־פִּי־כֵן לֹא יוּכַל לְקַבֵּל מְבַקְשׁוֹ מִמֶּנּוּ, כִּי אֵין בִּיכָלָתוֹ לְמַלְאֵת מְשָׁאֲלוֹתָיו שֶׁל זֶה הָאִישׁ, כִּי מְשָׁאֲלוֹתָיו גְּדוֹלִים מִיכָלָתוֹ.

עַל־כֵּן עֲצָה הִיעוּצָה לְזֶה הָאִישׁ הַצָּרִיךְ יְשׁוּעָה, שִׁיעֲשֶׂה כַּךְ: שִׁילַךְ לְזֶה הָעֲשִׂיר הַקְּטָן שְׂבָקֵל יְכוּל לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו, וּלְעוֹרֵר רַחֲמִים אֵלָיו. שִׁיבֹא אֵלָיו, וַיֹּאמֶר לוֹ:

”הַנֵּה אֲנִי נֹצֵרֵךְ לִישׁוּעָה גְּדוֹלָה, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֵתָה חֲפֵץ לְרַחֵם עָלַי, אֲבָל אֵין בִּיכָלָתֵךְ לְמַלְאֹת מְשָׁאֲלוֹתַי.

עַל־כֵּן מְבַקְשֵׁי מִמֶּךָ: כִּי הֲלֹא אֵתָה רוֹצֵה לְרַחֵם עָלַי, יְהִיָּה זֹאת הַרַחֲמָנוּת שְׁלָךְ עָלַי: שְׂאֵתָה תִלַּךְ לְהַעֲשִׂיר הַגְּדוֹל מְאֹד - לְבִקְשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ 'שִׁימְלֵא מְשָׁאֲלוֹתַי', כִּי לְעֲצָם עֲשִׂירוֹתוֹ הַגְּדוֹל, הוּא יְכוּל לְמַלְאֵת מְשָׁאֲלוֹתַי בְּכַפְלֵי־כַפְלֵים, רַק שְׂאֲנֵכִי אֵינִי יְכוּל לְכַנֵּס וּלְבוֹא לְאִישׁ גְּדוֹל כַּזֶּה, אֲבָל אֵתָה יְכוּל לְבוֹא אֵלָיו.

תְּרַחֵם עָלַי בְּזֶה: לְבִקְשׁ מִמֶּנּוּ עֲבוּרִי, שִׁימְלֵא מְשָׁאֲלוֹתַי. וּבְזֶה תוֹשִׁיעֵנִי בְּוָדֵאֵי כָּל צָרָכִי יְשׁוּעָתִי בְּשִׁלְמוֹת”.

כְּמוֹ-כֵן הוא ממש כְּבִיכּוֹל - שְׁאֵנוּ מְבַקְשִׁים אֶצֶל ה'רַחֲמִים פְּשׁוּטִים, שְׁיַעֲזָרוּ רַחֲמִים אֶצֶל ה'רַחֲמִים הַגְּדוֹלִים, וּמִשָּׁם יִקְבְּלוּ רַחֲמִים לְהוֹשִׁיעֵנו כָּל צָרָכֵינוּ בְּשִׁלְמוֹת וְכוּ'. וְהֵבֵן הַיֵּטֵב, כִּי הֵם דְּבָרִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים מְאֹד. [עֲנֵן עוֹד בַּפְּנִים. וְעֲנֵן לְקוּטִי-הַלְכוֹת, עֲרוּבֵי-תַחֲוִימִין ג, א].

"עֲנִיָּה סַעְרָה" (ישעיה נד, יא)

ב.

(ח"א ח, ג)

עַל-כֵּן נִקְרָאִים יִשְׂרָאֵל (ישעיה נד, יא): **"עֲנִיָּה סַעְרָה"** - כִּי הֵם עִכְשָׁו תַּחַת מְמִשְׁלַת עֶשָׂו **"אִישׁ שְׂעִיר"** (בְּרֵאשִׁית כז, יא), בַּחֲנִינֵת רִוְחֵ-סַעְרָה.

"וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה', וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךָ" (ישעיה נד, יג)

ג.

(ח"א כב, א)

'מוֹכִיחֵי-הַדּוֹר' - הֵם **"לְמוֹדֵי ה'"** (ישעיה נד, יג) - הֵינּוּ: שְׁלוֹמְדִין כְּבִיכּוֹל אֶת הַשֵּׁם, שְׁנוֹתֵנִין לוֹ 'עֲצוֹת', וְהֵם הוֹלְכִים בְּשְׁלִיחוֹתוֹ לְיִשְׂרָאֵל, לְהוֹכִיחֵם וּלְהַחֲזִירָם לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ.

וּכְשֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ גּוֹזֵר 'גְּזֵר-דִּין' בְּעוֹלָם, וְ"הַדִּין הוּא הַתּוֹרָה" (בְּרֵכוֹת ו), כִּי צָרִיךְ לְהִיּוֹת 'דִּין-תּוֹרָה'. וּמִחֲמַת שֶׁהֵם **"לְמוֹדֵי ה'"** - הוּא מְתִיעֵץ עִמָּהֶם, וּמְגַלֵּה לָהֶם הַדִּין-תּוֹרָה שְׁנֹגֵז עַל הַדּוֹר.

וְהֵם - מְכַסִּים זֶה הַדִּין-תּוֹרָה, וְחוֹתְמִין אוֹתוֹ, בְּבַחֲנִינֵת (שִׁירַת-שִׁירִים ד, יב): **"מַעֲנֵן חַתוּם"** - שְׁלֹא יִינָקוּ מִפְּנֵי הַחִיצוֹנִים, שְׁלֹא יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מִפְּנֵי חֲסוּשׁ-שְׁלוֹם **"דִּין אַכְזָרִי"** (עַל-פִּי יִשְׁעֶיהָ יג, ט; יִרְמְיָה ל, יד; מִשְׁלֵי יז, יא).

וְזֶה בַּחֲנִינֵת (ישעיה ח, טז): **"חַתוּם תּוֹרָה בְּלִמּוּדֵי"** - הֵינּוּ: בְּ"לִמּוּדֵי ה'", נַחֲתֵם הַדִּין-תּוֹרָה, שְׁלֹא יִינָקוּ מִפְּנֵי הַחִיצוֹנִים.

וְהֵם, כְּשֶׁנִּגְלָה לָהֶם הַדִּין-תּוֹרָה' - הוֹלְכִים וּמוֹכִיחִים הַדּוֹר, כְּדִי לְהַחֲזִירָם לְמוֹטֵב, לְהַמְתִּיק הַדִּין. וְאֶפְלוּ בְּשַׁעַת 'מוֹסַר', נִזְהָרִין לְהַחֲתִים וּלְהַסְתִּיר, שְׁלֹא יִינָקוּ מִפְּנֵי הַחִיצוֹנִים, בְּבַחֲנִינֵת (אִיּוֹב לג, טז): **"וּבְמִסְרָם יַחֲתֵם"**.

וְאֵלוּ ה' "לְמוֹדֵי ה'", מְרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (ישעיה נד, יג): **"וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה', וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךָ"** - כִּי הוֹלְכִים **"לְפֶשֶׁר"** (עֲנֵן "פְּשָׁרָה" - עַל-פִּי סְנַהֲדָרִין ה: ו. שְׁלַחָךְ עֲרוּךְ, חֲשׁוֹן-מִשְׁפָּט יב), וְ"לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמִים" (עַל-פִּי שְׁפַת קַטז, מְגִלָּה יג, בְּבֵא-בְתָרָא י. סְנַהֲדָרִין קא:).

וּלְפָנָיו יִתְבָּרַךְ - מְקַטְיָנִים הַדְּבָר, וּמְמַלְיָצִים טוֹב בְּעַדָם. וּלְפָנָיו יִשְׂרָאֵל - מְגַדִּילִים הַחֲטָא מְאֹד.

כְּמוֹ שְׁמַצִּינוּ אֶצֶל מֹשֶׁה (דְּבָרִים-רַבָּה א, ב; זֹהָר נח טז): **"שְׁאֹמֵר לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ** (שְׁמוֹת לב, יא): **לְמָה יַחֲרָה אַפָּךְ בְּעַמּוֹךְ. וּלְיִשְׂרָאֵל אָמַר** (שָׁם לב, ל): **'אַתֶּם חֲטָאתֶם חֲטָאָה גְּדוֹלָה"**.

ד.

(ח"א סט)

הַגּוֹזֵל אֶת חֲבֵרוֹ, גּוֹזֵל מִפְּנֵי בְּנָיו, עַל-יְדֵי שְׁגוֹזֵל וְנוֹטֵל הַתְּנוּצָצוֹת אוֹר נִפְשָׁה שֶׁל אִשֶּׁת חֲבֵרוֹ שְׁגוֹזֵל מִפְּנֵי. וְזֶה שְׁאֹמְרוֹ חֲז"ל (בְּבֵא-קַמָּא קיט): **"הַגּוֹזֵל אֶת חֲבֵרוֹ, כְּאֵלוֹ גּוֹזֵל מִפְּנֵי נֶפֶשׁ בְּנָיו וּבְנוֹתָיו"**.

וְזֶה סוּד פְּנֵי הַגְּמָרָא (בְּבֵאֵר קַמָּא קג): "הַגּוֹזֵל אֶת חֵבְרוֹ שְׂוֵה פְּרוּטָה, יוֹלִיכֵנוּ אַחֲרָיו אִפְלוּ לְמִדֵּי".

וְהוּא פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה מְאֹד, לָמָּה תַּפְסוּ מְדֵי דוֹקָא?

אָדָּה דַע: שֶׁהַגְּמָרָא הִיא נֶעְלָמָת וְנִסְתָּרָת מְאֹד, וְזֶה פְּנֵי הַגְּמָרָא הֵאֱמַת: "הַגּוֹזֵל וְכוּ' יוֹלִיכֵנוּ אַחֲרָיו אִפְלוּ לְמִדֵּי" - הֵינּוּ: "לְמוֹדֵי ה'", הֵינּוּ: ה'בְּנִים', כְּמָה שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה נד, יג): "וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה'" - שְׁצִרִיךָ לְהַחְזִיר לוֹ אִפְלוּ ה'בְּנִים' שֶׁגָּזַל מִמֶּנּוּ עַל-יְדֵי שֶׁגָּזַל אֶת מְמוֹנּוֹ. וְזֶה: "לְמוֹדֵי" - בְּחִינַת: "לְמוֹדֵי ה'" הַנ"ל.

[שִׁיחוֹת-הַר"ן קלג: מַה שֶׁכְּתוּב בְּהַתּוֹרָה (ה"א ס"ט הַנ"ל) מִגְדֵּל אֶסּוּר גְּזֵלָה וְחִמְדָּה אִפְלוּ בְּמַחְשָׁבָה, פְּרוּשׁ עַל (בְּבֵאֵר קַמָּא קג): "הַגּוֹזֵל אֶת חֵבְרוֹ יוֹלִיכֵנוּ אַחֲרָיו אִפְלוּ לְמוֹדֵי" - דְּהֵינּוּ לְמוֹדֵי ה', הֵינּוּ ה'בְּנִים' וְכוּ'. שְׁמַעְתִּי מִפִּירֵי-הַקְּדוּשׁ שֶׁאָמַר: "שֶׁכָּךְ שָׁמַע שֶׁהָיוּ לוֹמְדִים בֵּן הַגְּמָרָא הַנ"ל בְּמָקוֹם שֶׁשָׁמַע"!] .

ה.

(ח"ב ז, י-בסוף)

'חֲרוֹת' זֶה בְּחִינַת 'יֹבֵל', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'כְּלָלִיּוֹת בֵּן וְתַלְמִיד'. כִּי 'יֹבֵל' לִי הוּא אוֹתִיּוֹת (יִשְׁעִיָּה נד, יג): "וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי יי", דְּהֵינּוּ: 'כְּלָלִיּוֹת בֵּן וְתַלְמִיד'. כִּי "בְּנֵיךָ" - זֶה 'בֵּן'. "לְמוֹדֵי ה'" - הֵם 'תַּלְמִידִים'.

הַתּוֹרָה הַזֹּאת מְדַבֵּרַת מִכָּל הָעֵשֶׂר סְפִירוֹת' וְכוּ'. 'תַּלְמִידִים' הֵם "לְמוֹדֵי ה'" - דָּא 'נִצְח' 'הוֹד'.

ו.

(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן הַתּוֹרָה "אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אִם צָרִיךָ לַעֲצָה" - בְּהוֹסְפוֹת מִכְּתַב-יַד רַבְנּוֹ ז"ל, הַנִּדְפָּס בְּסוּף הַסֵּפֶר)

אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אִם צָרִיךָ לַעֲצָה' - אָזִי יִשְׁאֵל עֲצָה מ'בְּנִים קְטַנִּים', אוֹ מ'בְּנֵי הַצְּדִיקִים' וְכוּ', הֵן בְּגִשְׁמֵי וְהֵן בְּרוּחָנִי. כִּי שָׁם

גָּמַר הָעֲצָה, וְעַל-פִּיהֶם יִהְיֶה כָּל דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, וְעַל-יָדָם נִמְתְּקוּ הַדִּינִים.

דְּהַנָּה יָדוּעַ: כִּי מְקוֹר הָעֲצָה, הוּא בְּה'חֲכָמָה' הַמִּתְפַּשֵּׁט וּמִתְהַוֶּה עַל-יְדֵי ה'דַּעַת', וְנִגְמַר עַל יְדֵי ה'כְּלִיּוֹת' כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (בְּרַכּוֹת סא): "שֶׁהַכְּלִיּוֹת יוֹעֲצוֹת" - כִּי ה'כְּלִיּוֹת' הֵם 'כְּלֵי-הַהוֹלָדָה' לְהוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפַּעַל.

וְעַל-כֵּן יִשְׁאֵל לְהַצְּדִיק' בְּעֲצָמוֹ, אוֹ לְתַלְמִידֵי הַצְּדִיקִים' - כִּי הָאָדָם אֵינּוּ שׂוֹאֵל בְּעֲצָה אֶל-אִם-כֵּן צָר לוֹ, דְּהֵינּוּ: כְּשֶׁהוּא שְׂרוּי בְּצַעַר, וְאֵינּוּ יוֹדַע מַה לַּעֲשׂוֹת, אִם כָּךְ, וְאִם כֵּן. וּפַעַם הוּא בְּמָקוֹם דְּחוּק יוֹתֵר, "אֲשֶׁר אֵין יָכוֹל לְנַטוֹת יָמִין וּשְׂמָאל" (עַל-פִּי בַמִּדְבָּר כב, כו). וְכִשְׁהוּא שׂוֹאֵל בְּעֲצָה לְהַצְּדִיק - אִזּוֹ הַצְּדִיק יִתֵּן לוֹ עֲצָה.

אוֹ יִשְׁאֵל ל'בְּנֵי הַצְּדִיקִים' - כִּי שָׁם נִמְתְּקָה הָעֲצָה. כִּי ה'דִּינִים' הֵם לְמַטָּה, וְנִקְרָאִים 'צְמֻצּוּמִים', וְזֶה הוּא "מָקוֹם צָר" (עַל-פִּי בַמִּדְבָּר שם). וְהַצְּדִיק נוֹתֵן לוֹ 'עֲצָה', וּמְמַשִּׁיךְ "חֶסֶד אֵל" (תְּהִלִּים נב, ג), ל'אַבְרָהָם' - ל'הַכְּלִיּוֹת הַיוֹעֲצוֹת'.

וְהֵם נִקְרָאִים 'בְּנֵי הַצְּדִיקִים' - כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה נד, יג): "וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה'", וְנֶאֱמַר (שָׁם יד, כז): "ה' צְבָאוֹת יַעֲזֵב". וּמִמֶּתִיק לוֹ הַדִּין הַהוּא, וּמְרַחֵב לוֹ ה'מָקוֹם צָר", וְאִפְלוּ מ'בְּנֵי הַצְּדִיקִים'.

"בְּצִדְקָה תִּבְנוּנִי, רַחֲמֵי מַעֲשֶׂק, כִּי לֹא תִירָאִי וְגו'. הֵן גּוֹר יְגוֹר אָפֶס מֵאוֹתִי, מִי גֵר אֶתָּה, עָלֶיךָ יִפּוֹל" (יִשְׁעִיָּה נד, יד-טו)

ז.

(ח"א רכח)

דַּע: שֶׁכְּשֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתְּפֵל בְּנִשְׁמָה שְׂתוּכָל לְהַחְזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה

וּלְעֲשׂוֹת גְּרִים - אָזִי הוּא יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ בְּכִיכּוֹל
מִבְּקֶשׁ וְרוּאָה שִׁיְהִיָּה מַחְלֶקֶת עָלָיו.

כִּי (יבמות כד:): **"אִין מְקַבְּלִין גְּרִים לִימּוֹת
הַמְּשִׁיחַ וְלֹא בִימֵי שְׁלֹמֹה, מְשׁוּם שְׁלַחַן
מִלְכִּים"** - כִּי אִזּוֹ אֵינָן מִתְגַּבְּרִין מֵאַהֲבָה, רַק
מִחֲמַת שְׂרוּאִין גְּדֹלַת יִשְׂרָאֵל.

וְעַקֵּר הַגְּרִים הוּא: כְּשִׁמְתַּגְּבִירִין בְּעֵת
שִׁישְׂרָאֵל סְחוּפִים בְּעֵנֵי וְדַחֵק, כְּמוֹ
שְׁפָתוֹב (ישעיה נד, טו): **"מִי גָר אֶתְךָ"** -
"בְּעֵנֵי־וַתְךָ" (יבמות שם בְּרַש"י, וְכֵן הוּא גֵרֶסֶת עֵינֶךָ
יַעֲקֹב; יִלְקוּטֵי־שְׁמַעוֹנִי, יִשְׁעִיָּה נֹד רַמְזוֹ תַעֲט) וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן בְּהִכְרַח שִׁיְהִיָּה מַחְלֶקֶת עַל מִי
שִׁמְחָזִיר בְּנֵי אָדָם לְמוֹטֵב וּמְגִיר
גְּרִים, כְּדִי שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם שְׁלוּוָה, כִּי אִזּוֹ מִי
שִׁמְתַּקְרַב אֵלָיו הוּא בְּאַמֶּת, וְאִזִּי יָכוֹל לְגִיר
גְּרִים בְּאַמֶּת, לֹא מְשׁוּם שְׁלוֹם וְנַחַת כְּנ"ל.

ח.

(לקוטי־הלכות, בְּרַפְת־הַשְּׁחֹר ה, סז - עַל־פִּי
לְקוּטֵי־מִזְהַר ן ח"א רטו, כ"ד מִינֵי פְּדִיּוֹנוֹת;
וְח"ב ד, וְאֵת הָעֵרֻבִים)

וְזָהוּ: בְּחִינַת (ישעיה נד, יד): **"בְּצַדְקָה
תְּבוֹנָנִי, רַחֲמֵי מַעֲשֶׂק" וְכוּ', וְנִסְמָךְ
לָזֶה מַעֲנִין גְּרִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב שָׁם (פְּסוּק טו):
"הֵן גֹּר יִגּוֹר וְכוּ', מִי גָר אֶתְךָ עָלֶיךָ יְפוֹל".**

"בְּצַדְקָה תְּבוֹנָנִי" - לְשׁוֹן קִיּוּם וְהַעֲמָדָה
לְעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מְשַׁלֵּי יב, יט):
"שְׁפַת אֱמֶת תְּבוֹן לְעַד", וְכְמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים
קִיט, ז): **"כּוֹנֵנֶת אֶרֶץ וְתַעֲמֹד" וְכוּ', וְכֵן הַרְבֵּה.**

"רַחֲמֵי מַעֲשֶׂק" - בְּחִינַת 'תְּאוֹת־מִמוֹן' וְכוּ',
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׁמַד' וְכוּ'.

"כִּי לֹא תִירָאִי" - שִׁיתְבַּטְּלוּ הַיְרָאוֹת־
הַנְּפֹלוֹת. כִּי תִזְכֶּה עַל־יַדִּי הַרְצוֹן
הַנְּמָשֵׁךְ עַל־יַדִּי הַצְּדָקָה, לִיְרָאֵה־קְדוּשָׁה.

וְזָהוּ: **"הֵן גֹּר יִגּוֹר אֶפֶס מְאוֹתִי"** -
שֶׁהַגְּרִים שֶׁנִּתְגַּבְּרוּ בְּלַעֲדֶיךָ, רַק
מִחֲמַת גְּדֹלָה וְכְבוֹד. **"אֶפֶס מְאוֹתִי"** - כִּי לֹא
יִתְקַיְמוּ. **"מִי גָר אֶתְךָ"** - **"בְּעֵנֵי־וַתְךָ"**
וְכְּבִיּוֹנָךְ וְכוּ' (יבמות כד: בְּרַש"י, וְכֵן הוּא גֵרֶסֶת עֵינֶךָ
יַעֲקֹב; יִלְקוּטֵי־שְׁמַעוֹנִי, יִשְׁעִיָּה נֹד רַמְזוֹ תַעֲט), וְאֶף־עַל־
פִּי־כֵן לֹא הִנִּיחוּ אֶת הַרְצוֹן. **"עָלֶיךָ יְפוֹל"** -
כִּי הֵם יִתְקַיְמוּ לְנֶצַח.

כִּי מִתְחַלָּה מְדַבֵּר שָׁם מִגְּאֻלָּה הָאֲחֵרוֹנָה
הַשְּׁלֵמָה שֶׁאֵין אַחֲרֶיהָ גְּלוּת, כְּמוֹ
שְׁפָתוֹב שָׁם (ישעיה נד, ח): **"בְּשִׁצְיָה קִצְיָה
הַסְתַּרְתִּי פָנַי רַגַע מִמֶּךָ, וּבְחֶסֶד עוֹלָם
רַחֲמֵיךָ וְכוּ', וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֶקְבָּצֶךָ"** -
שְׁכַל אֱלוֹ הַרַחֲמִים גְּדוֹלִים, רַחֲמִים רַבִּים,
חֶסֶד עוֹלָם לְנֶצַח, הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִרְצוֹן־
הָעֲלִיּוֹן, עַל־יַדִּי פְּדִיּוֹן שֶׁל בְּחִינַת מִשָּׁה.

וְעַל־כֵּן נִסְמָךְ אַחֲר־כֶּךָ: **"בְּצַדְקָה
תְּבוֹנָנִי" וְכוּ' - כִּי עַקֵּר הַמְּשַׁכְת־
הַרְצוֹן נִמְשָׁךְ עַל־יַדִּי 'צַדְקָה' שְׁנוֹתָנִין,
שֶׁתִּגִּיעַ לְהַצְדִּיק.**

עֵינִי בִישְׁעֶיךָ קִאֲפִיטֵל [מְזִמּוֹר] נ"ד [כָּאן
בַּהֲפֹטוֹרָה] - שְׁשָׁם פְּתוּבִים פְּסוּקִים
הַנִּלְכָּד: **"בְּשִׁצְיָה קִצְיָה הַסְתַּרְתִּי פָנַי רַגַע מִמֶּךָ,
וּבְחֶסֶד עוֹלָם רַחֲמֵיךָ" וְכוּ', עַד: "בְּצַדְקָה
תְּבוֹנָנִי" וְכוּ' הַנִּלְכָּד.**

וְשָׁם נֶאֱמַר פְּסוּק (נד, יב): **"וְשִׁמְתִי כְּדָכָד
שְׁמִשְׁתִּיךָ"** - שְׁמַרְמֵז עַל תְּקוּן
הַנְּפֹלָא הַנְּמָשֵׁךְ עַל־יַדִּי פְּדִיּוֹן הַנִּלְכָּד שְׁמִמְתִּיק
כָּל ה'פ"ד בְּתִי־דִינִים' וְכוּ'.

"הוֹי כָּל צָמֵא לָכוּ לַמַּיִם" (ישעיה נה, א)

"חֲסֵדֵי דָוִד הַנְּאֻמָּנִים" (ישעיה נה, ג)

ט.

(ח"א נה, ה)

שְׁתִּיָּה' כָּלוּל בַּדַּעַת, בְּבַחֲיִנַת (ישעיה נה, א): **"הוֹי כָּל צָמֵא לָכוּ לַמַּיִם"** שְׁהִיא **'בְּאֵר'**, בְּחִינַת (משלי ה, טו): **"וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךְ"**.

י.

(ח"א סה, ד)

עַל-יָדֵי הַתְּחַדְּשׁוֹת-הַתּוֹרָה שְׂזוֹכִין עַל-יָדֵי הַרְשִׁימוֹ שֶׁל הַבְּטוּל' - עַל-יְדֵיזָה מְקַרְרִין הַיְסוּרִין וּמְכַבִּין 'צְמֵאוֹן-הַנֶּפֶשׁ' - בְּבַחֲיִנּוֹת (ישעיה נה, א): **"הוֹי כָּל צָמֵא לָכוּ לַמַּיִם"**.

כִּי הַרְגָּשַׁת הַיְסוּרִין הוּא בְּחִינַת 'צְמֵאוֹן-הַנֶּפֶשׁ', כִּי 'צְמֵאוֹן' הוּא עַל-יָדֵי מְלִיחוֹת, וּמְלִיחוֹת הוּא בְּחִינַת 'יְסוּרִין' וְכוּ'.

וְזָה בְּחִינּוֹת (תהלים צד, יב): **"אֲשֶׁרִי הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר תִּיְסָרְנוּ יְהוָה, וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמָדְנוּ"** - כִּי עַל-יָדֵי הַיְסוּרִין, זוֹכֶה לְהַתְּחַדְּשׁוֹת-הַתּוֹרָה. וְזָה סִימָן שֶׁפָּעַל עַל-יָדֵי הַיְסוּרִין וְקִבְּלָם כְּרֵאוּי - כְּשֶׁזּוֹכֶה אַחַר כֵּן לְחִדוּשֵׁי-דְאוּרֵיתָא' וְכוּ'.

"וְאֶכְרַתָּה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם" (ישעיה נה, ג)

יא.

(ח"א מד)

"בְּרִית עוֹלָם" (בראשית ט, טז) - בְּחִינּוֹת **'תְּפִלָּה'**, **"ח"** **בְּרַבָּאן דְּצִלוֹתָא, צְדִיק ח"י עֲלָמִין** (זהר פנחס רמד: רנ. רנז. שוּפְטִים רעד: תקוני-זהר ג. ד. נ: ס. פה. ועוד). [עֵינָן לְעִיל פְּרִשְׁתַּנְח', בְּפָסוּק (בראשית ט, טז): **"וְרֵאִיתִיָּה לְזָכַר בְּרִית עוֹלָם"**].

יב.

(ח"א יו, ו)

כְּשֶׁנִּתְעַלָּה הַרְגְּלִין עַל-יָדֵי הַרְקוּדִין, וְנִתְבַטַּל הַגְּאוּה, הֵינּוּ הַעֲבוּדָה-זָרָה' - עַל-יְדֵיזָה נִמְתַּקֵּין הַדִּינִים וְכוּ', וְנִמְשָׁכִין 'חֲסֵדִים'.

וְאִז - הַרְגְּלִין הֵם בְּבַחֲיִנַת 'רְגְּלֵי הַסִּידוֹ יִשְׁמֹר' (שמואל-א ב, ט), הֵינּוּ בְּבַחֲיִנַת 'חֲסֵדִים' - הֵינּוּ בְּחִינַת: **"חֲסֵדֵי דָוִד הַנְּאֻמָּנִים"** (ישעיה נה, ג). **"הַנְּאֻמָּנִים"** דִּיקָא - כִּי נִתְבַטַּלוּ הַמִּינּוֹת וְהַכְּפִירוֹת.

יג.

(ח"ב ב, ב)

'שְׂמוֹשֵׁי-חֲכָמִים', זֶה בְּחִינַת הַלְכוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת (ישעיה נה, א): **"חֲסֵדֵי דָוִד" - "שֶׁהִלְכָה כְּמוֹתוֹ"** (סנהדרין גא:). [עֵינָן לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּצִיעַת-הַפֶּתַח ה, לב].

יד.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, קְרִיאַת-שְׁמַע ה, טו)

עֲכָשׁוּ כָּל תְּקוּנָתָנוּ - הוּא רַק עַל-יָדֵי אֲמִתִּיּוֹת הָעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת הַתְּמִימוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִ'הַתְּנוּצָצוֹת מְשִׁיח' שֶׁהַתְּחִיל לְהַתְּנוּצֵץ מִיְמֵי הָאָרִיז"ל.

וְכָל מַה שֶׁמִּתְקַרְבִּין יוֹתֵר לְבִיאַת מְשִׁיח, אַף-עַל-פִּי שֶׁהַצְּרוּת-הַנֶּפֶשׁ מִתְגַּבְּרִין יוֹתֵר - אָבָל בְּרַחֲמֵינוּ גַם הַתְּנוּצָצוֹת מְשִׁיח' מִתְנוּצֵץ בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר, וְכִמוֹ שֶׁמִּסְפָּרִים עֵינָנוּ זֶה בְּשֵׁם הָרַב הַקְּדוּשׁ מִבְּאֵרֵי-שׁוּב זָכַר צְדִיק וְקְדוּשׁ לְבָרְכָה.

וְעַכְר אֵלּוּ הָעֲצוֹת-הָאֲמִתִּיּוֹת' - נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת 'שְׁעַר-הַחַמְשִׁים' שֶׁיִּגְלֶה

מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ. וְכָל הָעֲצוֹת' פְּלוּלִים בְּסֵפֶר
 תְּהִלִּים, שֶׁהֵם "חֲסִדֵי דָוִד הַנְּאֻמָּנִים" (ישעיה
 נח, ג), "שֶׁהֵם בְּחִינַת 'נֹצֵחַ' וְ'הוֹד', בְּחִינַת
 עֲצוֹת קְדוֹשׁוֹת וְנִפְלְאוֹת מְאֹד" (זהר בַּלֵּק קצח:)

- הֵינוּ: לְצַעֲקַת תְּמִיד לְהַשְׁמִיחַ יִתְבָּרֵךְ, יִהְיֶה אִיךְ
 שִׁיחֵיהָ.

לקוטי תפלות

פרשת נח

מפתח התפלות

[א] "כי השחית כל בשר את דרכו" (בראשית ו, יב) - שנוצפה ל'שמירת הברית', ולהנצל מ'פגם הברית'; ועל-ידי-זה נוצפה ל'שמירה בדרכים'. [ח"א לא]

[ב] "קח כל בשר בא לפני" (בראשית ו, יג) - שנוצפה להנצל מקלפת "קח כל בשר", לחקור אחר חובות בני-אדם, ולהנצל מעון לשון-הרע ורכילות, שלא לדבר דבורים רעים על שום ישראל שפעולם. [ח"א לח]

[ג] "צהר תעשה לתבה, ואל אמה תכלנה מלמעלה, ופתח התבה בצדה תשים, תחתים שנים ושלשים תעשה" (בראשית ו, טז) - שנוצפה למצא הפתחים לצאת מתוך עמק החשך והסטרא-אחרא המסבבים עלינו, ובפרט בשעת התפלה, על-ידי 'דבורי האמת' שיצאו מפינו באמת לאמתו; וי'איר לנו 'אור האמת'. [ח"א ט]

[ד] "ומי המבול היו על הארץ וגו'. והמים גברו מאד מאד על הארץ, וכסו כל ההרים הגבהים אשר תחת כל השמים" (בראשית ז, יי) - שנוצפה לתן צדקה ל'ארץ-ישראל; ועל-

ידי-זה נוצפה לגרש 'מי המבול', שהם ה'מחשבות-זרות' וה'בלבולים' המבלבלים אותנו מ'התפלה', כמו ב'ארץ-ישראל' שלא ירד שם 'מי המבול'. [ח"א מדר]

[ה] "ומי המבול היו על הארץ" (בראשית ז, י) - שנוצפה על-ידי 'אהבת השם-יתברך', להנצל שלא ישלטו עלינו 'מי המבול'. [ח"א מב]

[ו] "כי יצר לב האדם רע מנעוריו" (בראשית ח, כא). [ח"ב א]

[ז] "כי יצר לב האדם רע מנעוריו" (בראשית ח, כא). [ח"ב מב]

[ח] "ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ" (בראשית ט, ב); "כי בצלם אלקים עשה את האדם" (בראשית ט, ו) - ענין 'צלם אלקים'. [ח"א נו]

[ט] "והיתה הקשת בענן, וראיתה לזכר ברית עולם" (בראשית ט, טז) - שנוצפה להתפלל בנגינה, ולהלביש השכינה בלבושין דנהירין,

ועל-ידי-זה ימתקו הדינים; וּשְׁנֹזְפָה לְאִמוּנַת-
חַכְמִים, לְהֶאֱמִין שְׁכַל דְּבָרֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם יִשׁ
בָּהֶם רָזִין. [ח"א מב]

[י] "וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם" (בראשית יא, ד) - שְׁנֹזְפָה
לְגַדֵּל וּלְפָאֵר וּלְרוֹמֵם שֵׁם הַצַּדִּיקִים-הָאֱמִתִּים

בְּעוֹלָם, שֵׁם הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ מְשִׁתָּף בְּשֵׁמֶם.
וְנֹזְפָה לְהַנְצִיל מ'בְּעֲלֵי שֵׁם וּפְרוֹסוֹם, שְׂאִין שֵׁמֶם
נִמְשָׁךְ מ'שֵׁם הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, רַק מ'שִׁמוֹת הַטְּמָאָה,
'שִׁמוֹת הַחֲצוּנִים' רַחֲמָנָא-לְצַלָן. [ח"ב לג]

לְדַרְךָ לְשָׁלוֹם, וּבְשִׁמְךָ אֶעֱבֹר הַדָּרְךָ
בְּשָׁלוֹם, וְאָשׁוּב לְבֵיתִי לְשָׁלוֹם.

וְתַצִּילֵנִי מִכָּל מִיַּנִּי הַזִּיקוֹת וְהַפְסַד
בְּדַרְךָ, בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת,
בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וּמְמוֹן, וְשִׁמְרֵ צַאתָנוּ וּבוֹאָנוּ,
לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

☪ [א] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א לא ☪
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לא, 'אית לן בירא')
"כִּי הַשְּׂחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דְּרוֹכָהּ" (בראשית ו, יב)
שְׁנֹזְפָה ל'שְׂמִירוֹת-הַבְּרִית', וּלְהַנְצִיל מ'פְּגָם-
הַבְּרִית' - וְעַל-יַדֵּי-זֶה נֹזְפָה לְשִׁמְרָה בְּדַרְכִּים

וְעֲזָרָנִי וְזַפְנִי לְשְׂמִירוֹת-הַבְּרִית בְּאֱמֶת,
בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת כְּרַצוֹנְךָ הַטוֹב,
וְהַצִּילֵנִי מֵעַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים.

☪ [ב] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א לח ☪
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לח, 'מרכבת פרעה וחילו')
"קִץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנָי" (בראשית ו, יג)
שְׁנֹזְפָה לְהַנְצִיל מִקְלַפֶּת "קִץ כָּל בָּשָׂר", לְחַקֵּר אַחַר
חוֹבוֹת בְּנֵי-אָדָם, וּלְהַנְצִיל מֵעוֹן לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת,
שֶׁלֹּא לְדַבֵּר דְּבוּרִים רָעִים עַל שׁוֹם יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּעוֹלָם

וְתִשְׁמְרֵנִי בַחֲסָדֶיךָ הַגְּדוֹלִים וְהַנּוֹרָאִים,
מִכָּל מִיַּנִּי פְּגָם-הַבְּרִית
שֶׁבְּעוֹלָם, שְׁלֹא אֶפְגַּם בְּטַפִּי הַמַּח חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם, בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמַזִּיד בֵּין בְּאִנּוּס
בֵּין בְּרַצוֹן.

וּבְכֵן יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּעַזְרֵנִי
וְתִשְׁמְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי מִדְּבוּרִים רָעִים, וְלֹא
אֶפְגַּם אֶת דְּבוּר פִּי לְעוֹלָם, וְלֹא יֵצֵא מִפִּי
שׁוֹם דְּבוּר רָע עַל שׁוֹם יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּעוֹלָם,
וְלֹא אֶחְקֹר אַחַר חוֹבוֹת בְּנֵי-אָדָם.

וּמַחֲלֵ לִי, וּסְלַח לִי, וּכְפַר לִי, עַל מַה
שֶׁפָּגַמְתִּי בְּבְרִית-קִדְשְׁךָ, מִנְּעוּרַי
עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וְזַפְנִי מִהָרָה לְתַקוּן-הַבְּרִית
בְּשְׁלֵמוֹת, בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָה כְּרַצוֹנְךָ הַטוֹב.

רַק תְּעַזְרֵנִי וְתַטֶּה אֶת לְבָבִי, שֶׁאֲזַכֶּה
לְחַקֵּר תָּמִיד, אַחַר כָּל זְכוֹת וְטוֹב
שֶׁאֶפְשֵׁר לְמַצֵּא בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל,
אֲפִלוּ בַּהֲגָרוֹעַ שֶׁבְּגְרוּעִים. וְאֲזַכֶּה לְהַתִּיגֵעַ

וְתַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, מִסְּכַנַּת דְּרָכִים.
וְתִשְׁמְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי, מִכָּל מִיַּנִּי
צָעַר וַיְסוּרִין וְעַכּוֹב בְּדַרְךָ, וּמִכָּל אוֹרֵב
וְאוֹיֵב וּמִסְטִין.

וְתִהְיֶה תָּמִיד עִמִּי, בְּשַׁבְּתִי בְּבֵיתִי,
וּבְלַכְתִּי בְּדַרְךָ, בְּשִׁמְךָ אֲצַא

וְלִטְרַח אַחַר זֶה, לַחֲתֹר לְמַצֵּא אֵיזָה זְכוּת,
אִפְלוּ בְהַפְּחוֹת שְׂבַפְּחוֹתֵימִים.

וְתַהֲיָה עִמִּי תָמִיד, וְתַעֲזְרֵנִי שִׁיעֲלָה
בְיָדִי, שְׂאֲזֹכָה לְמַצֵּא בְּהֵם תָּמִיד
צַד זְכוּת וְטוֹב, וְאֲזֹכָה לְדוֹן אֶת כָּל אָדָם
לְכַף־זְכוּת תָּמִיד.

וְתַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, מִעֶזְרֵךְ הַגְּדוֹל
וְהַחֲמוּר מְאֹד, שֶׁהוּא עוֹן
לְשׁוֹן־הָרַע וְרַכִּילוֹת הַחֲמוּר בְּיוֹתֵר,
הַשְּׂקוּל כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ הָעֵבְרוֹת הַגְּדוֹלִים
שֶׁבַתּוֹרָה, שֶׁהֵם: עֲבוּדָה־זָרָה, וְגִלוּי־
עֲרִיוֹת, וְשִׁפְיֹכוֹת־דָּמִים, וְעוֹן לְשׁוֹן־הָרַע
שְׂקוּל כְּנֶגֶד כָּלֵם.

מָרָא דְעֲלָמָא כְּלָא, רַחֵם עָלַי לְמַעַנְךָ,
וְהִיָּה עִם פִּי תָמִיד בְּעֵת דְּבוּרֵי.
וְזַכְּנִי שְׂאֲשֹׁמֵר פִּתְחֵי פִּי, שֶׁלֹּא יֵצֵא מִפִּי
שׁוֹם דְּבוּר לְשׁוֹן־הָרַע וְאֲבִק לְשׁוֹן־הָרַע,
עַל שׁוֹם יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּעוֹלָם, וְלֹא דְבוּר
שְׂאִינוּ הַגּוֹן.

וְתַצִּילֵנִי מִכָּל מִינֵי דְבוּרִים רָעִים,
מִלְּשׁוֹן־הָרַע, וּמִרַכִּילוֹת,
וּמִדְּבָרִים־בְּטִלִּים, וּמִלִּיצָנוּת, וּמִחֲנִיפוֹת,
וּמִשְׂקָרִים, וּמִלְּגִלוֹת סוּד שְׂאִין צְרִיכִים
לְגִלוֹת, וּמִנְּבוּל־פֶּה, וּמִלְּגִלוֹת וְלוֹמֵר
דְּבָרֵי־תוֹרָה וְיִרְאֵת־שָׁמַיִם בְּמָקוֹם וּבְזִמָּן
שְׂאִין רָאוּי לְאִמְרָם וּלְגִלוֹתָם, וּמִכָּל מִינֵי
דְּבוּרִים שְׂאִינָם טוֹבִים.

וּמִכָּל מִינֵי הַבְּל־פֶּה הַפּוֹגְמִין אֶת
הַדְּבוּר הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוּא רוּחַ פִּיו
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

אֲבִינוּ שְׂבַשְׂמִים, מַה נֹּאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב
מְרוֹם, וּמַה נִּסְפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן

שְׂחָקִים, כִּי מֵרַב רְגִילוֹתֵנוּ בְּדְבוּרִים
פְּגוּמִים, אֵין אָנוּ יוֹדְעִים שׁוֹם דְּרַךְ אֵיךְ
לְהִרְחִיק עֲצָמֵנוּ מֵהֵם מַעַתָּה.

עַל־כֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתַי, שְׂתַעֲזְרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ,
וְתִדְרִיכֵנִי וְתוֹרֵנִי דְרַךְ יִשְׂרָאֵל, בְּאִפְן
שְׂאֲזֹכָה לְשֹׁמֵר עֲצָמֵי בְּרַחֲמֶיךָ, שֶׁלֹּא
אֶכְשַׁל בְּשׁוֹם דְּבוּר שְׂאִינוּ טוֹב, וְלֹא אוֹמֵר
דְּבָר שֶׁלֹּא כְּרָצוֹנְךָ.

וְתַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ מִסְטָרָא "דְּקִץ כָּל
בְּשָׂר", מִכָּל בְּנֵי־אָדָם הָרָעִים
שֶׁהֵם עֲזִי־פָנִים שְׂבַדוּר, הַחוֹקְרִים
וּמַחֲפָשִׁים תָּמִיד אַחֲרֵי חוֹבוֹת בְּנֵי אָדָם,
וּמִבְּקָשִׁים תָּמִיד לְמַצֵּא חֵב וּפְגָם בְּכָל
אֶחָד וְאֶחָד.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הַצִּילֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ מֵהֵם
וּמִהַמוֹנָם, וְאֵל תִּשְׁמַע דְּבַרֵיהֶם,
וְאֵל יַעֲלֶה קְטָרוֹגָם לְפָנֶיךָ כָּלֵל, וְתַסֵּתֵם
הַפְּרָגוּד בְּפָנֵי דְבַרֵיהֶם הָרָעִים, וְאֵל יִכְנָסוּ
דְּבַרֵיהֶם בְּאֲזָנֶךָ כָּלֵל.

כִּי אַתָּה יֹדַעְתָּ אֶת לְבָבְךָ הָרַע, וְהֵם
עוֹמְדִים עָלֵינוּ בְּכָל־עֵת, וּמִקְטָרְגִים
עָלֵינוּ, וְרוֹצִים לְרַחֲקֵנוּ חֶסֶד־וְשָׁלוֹם
מִעֲבוּדְתֶךָ בְּאַמֶּת, וּמֵהֵם נִמְשְׁכוּ וּבָאוּ
עָלֵינוּ כָּל הַקְטָרוֹגִים וְהַנְּסִיווֹנוֹת
וְהַבְּלוּלִים, אֲשֶׁר עַל־יָדָם נִתְרַחֲקֵנוּ
מִעֲבוּדְתֶךָ בְּאַמֶּת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה
יֹדַעְתָּ אֶת כָּל מַה שֶׁעָבַר עָלֵינוּ עַד
הַנְּהָ, וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֵינוּ בְּכָל־עֵת בְּכָל
יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, כִּי רַבִּים קָמוּ עָלֵינוּ מְאֹד.

"יהוה מה רבו צרי, רבים קמים עלי. סבוני כמים כל היום, הקיפו עלי יחד".

והאמת ידעתי יהוה אלהי ואלהי אבותי, כי "בי אני אדוני

העון" ואנכי סבותי בנפשי כל אלה, על-ידי שלא שמרתי את-עצמי, ופגמתי בבְרִית-הַלְשׁוֹן ובבְרִית-הַמַּעֲוֹר.

אשר על-ידי הפגמים האלה, נמשך להם דבורים, שיש להם כח לדבר ולהלשין ולקטרג עלינו חס-ושלום.

"מציל עני מחזק ממנו, ועני ואביון מגוזלו". הצילני נא מיד אויבי ומרודפי. הצילני אבי שבשמים, הצילני נא גואל חזק פודה ומציל.

הצילנו ומלטנו ופדנו, מפל מיני שונאים ומלשינים ומקטרגים בגשמיות וברוחניות, חוסה עלינו למענה, ולמען אבותינו, ולמען כל הצדיקים אמתיים אשר אנו חוסים בהם תמיד.

יודע תעלומות, רחם רחם, הצל הצל, הושיענו והצילנו "מחרב מפיהם ומיד חזק אביון". ותשפיע עלינו כח וגבורה מאתך בזכות הצדיקי-אמת.

ותעזרנו ותושיענו, שנזכה להכניע ולהשפיל עדי ארץ, כל המתנגדים החולקים על האמת. ונזכה לעקר ולשבר ולבטל, כל המקטרגים והמלשינים על הרחוקים הבאים להתקרב אליך באמת, "החפצים ליראה את שמך".

אף-על-פי שאין אנו פדאים להתקרב אליך לפי מעשינו, אף-

על-פי-כן "רחמיך רבים יהוה", רחמיך רבים מאד, עשה אתה עמנו מה שתרצה, וכרצונך עשה עמנו, ומי יאמר לך מה תעשה.

אבל מי שם אותם לדין ושופט, לדון אותנו חס-ושלום, ולקטרג עלינו חלילה, מי בקש זאת מידם לרמס על הנרדפים חלילה, "כי אתה אשר הפית רדפו, ואל מכאוב חלליך יספרו. אפלה נא ביד יהוה, כי רבים רחמיו וביד אדם אל אפלה".

חנני ועזרני, שאזכה לאכפיא הסטרא-אחרא, סטרא "דקץ כל בשר", תחת הדבור של הקדשה.

ואזכה להוציא בלעם מפיהם, להוציא מהסטרא-אחרא, כל הדבורים רעים, וכל הדבורים פגומים, שינקו מהם על-ידי 'פגם הדבור' שפגמתי בו בשוגג ובמזיד באנס וברצון.

ובלם אזכה לתקן ברחמיך הרבים, עד שאזכה להוציא כל הדבורים מן הסטרא-אחרא, ולהשיכם כלם לשרשם שבקדשה, עד אשר הרשעה כלה כעשן תכלה, ועולתה תקפץ פיה, "כי יסכר פי כל דוברי שקר".

ותמלא פיהם חצץ, ותעקם ותעקר את פיהם ולשונם, של כל המקטרגים ומלשינים ודוברים רעות, על עמך ישראל הפשרים החפצים ליראה את שמך באמת.

ותתן בלבם שישובו מדרך הרעה, ויטו לבם באמת אל האמת,

ויתגלה האמת בעולם, ויקים מקרא שכתוב: "יעזב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו, וישב אל יהוה וירחמהו ואל אלהינו כי ירבה לסלח".

"יומם יצוה יהוה חסדו, ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חיי", ועל-ידי 'אור החסד בקר דאברהם' שתמשך עלינו ברחמיך הרבים, על-ידי-זה תזכנו להכניע ולאכפיא סטרא ד"קץ כל בשר", שהוא ה'רוח סערה', תחת הדבור דקדשה.

ויקים מקרא שכתוב: "רוח סערה עושה דברו". ויתבטלו מן העולם, מעלינו ומעל גבולנו, כל הדבורים רעים שבעולם.

ונזכה לדבור דקדשה בשלמות, ולתקן פגם-הדבור. ונזכה שיצא הדבור בקדשה מפינו, בשיר ושבח ורנן והלל להשם-יתברך.

ותזכנו מעתה, שלא יצא מפינו שום דבור פגום כלל. רק כל דבורנו, יהיו רק דבורים קדושים, בתורה ותפלה, ותחנות ובקשות ושירות ותשבחות והודאות, לשמך הגדול והקדוש, וביראת-שמים ועבודת השם-יתברך תמיד, באמת ובלב שלם, בקדשה ובטהרה גדולה כרצונך הטוב.

"ימלא פי תהלתך, כל היום תפארתך. תהלת יהוה ידבר פי, ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד. אברכה את יהוה בכל עת, תמיד תהלתו בפי. פי יספר צדקתך, כל היום תשועתך. אודה יהוה

מאד בפי, ובתוך רבים אהללנו. כי יעמד לימין אביון, להושיע משופטי נפשו".

⊗ [ג] לקוטי-תפלות ח"א ט ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ט, 'תהמת יבסימו'; וח"א קיב, 'צהר תעשה לתבה')

"צהר תעשה לתבה, ואל אמה תכלנה מלמעלה, ופתח התבה בצדה תשים, תחתים שנים ושלישים תעשה" (בראשית ו, טז)

שנזכה למצא הפתחים ליצאת מתוך עמק החשך והסטרא-אחרא המסבבים עלינו, ובפרט בשעת התפלה - על-ידי 'דבורי האמת' שיצאו מפינו באמת לאמתנו, ויאיר לנו 'אור האמת'

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, הבוחר בתפלת עבדיו.

שתרחם עלי ועל כל עמך בית ישראל, ותזכנו בחסדיך העצומים, להתפלל ולהתחנן תפלותינו ותחנותינו לפניך, באמת ובלב שלם. הורנו מה שנדבר, הביננו מה שנשאל.

וזכני, שאוציא דבורי התפלה לפניך באמת לאמתו, באפן שיאיר לי 'אור האמת', ליצא מתוך עמק החשך והמחשבות-זרות והקלפות, העומדים עלי ומסבבים אותי בכל-עת, ובפרט בשעת התפלה.

שכלם באים עלי ומסבבים אותי מפל צד ומפל פנה, בכמה מיני סבובים ובלבולים הרבה מאד, בלי שעור וערך ומספר.

חֶשֶׁךְ עַל חֶשֶׁךְ, וּמִסְגָּר עַל מִסְגָּר, וּמִסְכִּים
וּמְחִיצוֹת עַל מִסְכִּים וּמְחִיצוֹת, וּמְנִיעוֹת
עַל מְנִיעוֹת, וּבִלְבוּלִים עַל בִּלְבוּלִים.

עַד אֲשֶׁר בָּאתִי בַתּוֹךְ עִמָּךְ הַחֶשֶׁךְ
וְאֶפְלָה גְדוּלָה מְאֹד, וְנִחַשְׁכוּ
וְנִסְתְּרוּ מֵעֵינַי כָּל מִינֵי פְתָחִים שְׂיֵשׁ שָׁם,
לְצֵאת עַל יָדָם מֵאֶפְלָה לְאוֹרָה, "טִבְעֵתִי
בִּיּוֹן מְצוּלָה וְאִין מַעְמָד, בָּאתִי בְּמַעְמָקֵי
מַיִם וְשִׁבַּלְת שְׁטַפְתָּנִי".

הֵן עַל־זֶה בָּאתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, חָמַל חָמַל, חוּס חוּס,
רַחֵם רַחֵם, הַצֵּל הַצֵּל.

וּבְשֵׁם שֶׁגָּבְרוּ עָלֵינוּ רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ
הָעֲצוּמִים וְגַלִּית לָנוּ עֲצָה
הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, כֵּן יִהְיוּ נָא מַעֲיָךְ
וְרַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְתַעֲזְרֵנוּ
וְתוֹשִׁיעֵנוּ בַּחֲסָדֶיךָ הַנּוֹרָאִים וְהַנִּפְלְאִים,
שֶׁנִּזְכָּה לְקַיֵּם עֲצָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת:
"שֶׁנִּזְכָּה לְהוֹצִיא מִפִּינוּ 'דְּבוּרֵי־אֱמֶת'
לְפָנֶיךָ, בְּתַפְלוֹתֵינוּ וּתְחִנוּתֵינוּ וּבִקְשָׁתֵינוּ!"

עַד אֲשֶׁר לֹא יִהְיֶה שׁוֹם כַּח לְשׁוֹם חֶשֶׁךְ
וְאֶפְלָה, לְמַנַּע אוֹתָנוּ חֲסוֹשׁלוֹם
מִתַּפְלָתָנוּ וְעִבּוּדָתָנוּ.

וּבְכָל מִינֵי חֶשֶׁךְ וְאֶפְלָה הַרוֹצִים
לְהִתְגַּבֵּר עָלֵינוּ בְּכָל־עֵת, וּבִפְרֹט
בְּשַׁעַת הַתַּפְלָה, בְּכֹלם נוֹכַל לְמַצֵּא
הַפְּתָחִים - עַל־יְדֵי דְבוּר הָאֱמֶת שֶׁנּוֹצִיא
מִפִּינוּ - לְצֵאת עַל־יְדוֹ מֵאֶפְלָה לְאוֹרָה,
מִחֶשֶׁךְ לְאוֹר גְּדוּל. "כִּי אַתָּה תֹאמַר גְּרִי,
יְהוָה אֱלֹהֵי יִגִּיה חֲשָׁכִי". וַיִּקְיֵם מִקְרָא
שְׁכָתוֹב: "יְהוָה אוֹרִי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא,
יְהוָה מַעוֹז חַיִּי מִמִּי אֶפְחָד".

עַד שְׂאִינִי יְכוּל לְפֶתַח פִּי בְּתַפְלָה, וְאִינִי
יְכוּל לְהוֹצִיא אֶפְלוֹ דְבוּר אֶחָד
בְּתַפְלָתִי כְּרֹאוֹי, מִגְּדֹל הַחֶשֶׁךְ וְהַמְּחַשְׁבוֹת־
זְרוֹת וְהַבִּלְבוּלִים וְהַמְּנִיעוֹת וְהַמִּסְכִּים
הַמְּסַבְּבִים אוֹתִי מִכָּל צַד בְּשַׁעַת הַתַּפְלָה.

וְאִין לִי שׁוֹם פֶּתַח תְּקוּהָ וְהַצְלָה לְהַנְצִיל
מֵהֶם, כִּי־אִם עַל־יְדֵי דְבוּר הָאֱמֶת.
כְּאֲשֶׁר גַּלִּית לָנוּ עַל־יְדֵי חֲכָמֶיךָ הַקְּדוּשִׁים:
"אֲשֶׁר עַל־יְדֵי דְבוּר הָאֱמֶת, תֹּאמַר לָנוּ
בַתּוֹךְ עִמָּךְ הַחֶשֶׁךְ וְהָאֶפְלָה, לְצֵאת מִחֶשֶׁךְ
לְאוֹר גְּדוּל". כִּי אַתָּה חֶפֶץ בְּאֱמֶת,
וְקָרוֹב אַתָּה לְכָל אֲשֶׁר יִקְרְאוּךָ בְּאֱמֶת.

וְעַל־כֵּן בָּאתִי לְחַלּוֹת פָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי,
וְלַהֲשַׁטֵּחַ לְפָנֶיךָ, וְלִפְרֹשׁ כְּפִי
אֵלֶיךָ, שֶׁתַּעֲזֹרֵר רַחֲמֶיךָ הָאֱמֶתִּים עָלַי, עַל
עֵנִי וְאֶבְיוֹן כְּמוֹנִי.

וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים 'אוֹר
הָאֱמֶת', שֶׁאֲזַכָּה לְדַבֵּר לְפָנֶיךָ
דְּבוּרֵי הַתַּפְלָה בְּאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ. וְאֲזַכָּה
לְהוֹצִיא כָּל דְּבוּרֵי הַתַּפְלָה מִפִּי, בְּאֱמֶת
בְּרוּר זָךְ וְצָלוּל.

לְמַעַן אֲזַכָּה, שְׂיֹאִיר לִי אוֹר הָאֱמֶת,
לְמַצֵּא הַפְּתָחִים בַּתּוֹךְ הַחֶשֶׁךְ
הַגְּדוּל הַמְּתַגַּבֵּר עָלֵינוּ בְּכָל עֵת, הַרוֹצֵה
לְהַחֲשִׁיךְ וּלְהַסְתִּיר מִמֶּנּוּ חֲסוֹשׁלוֹם אוֹרְךָ
הַגְּדוּל.

וְאִם חָטָאתִי עֲוִיתִי וּפָשַׁעֵתִי לְפָנֶיךָ
מִנְּעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וּפְגַמְתִּי
לְפָנֶיךָ פְּגָמִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְשִׁנִּיתִי
וְשַׁלַּשְׁתִּי עָלֵיהֶם פְּעָמִים אִין מִסְפָּר.

וּבְכָל־פְּעָם עַל־יְדֵי כָּל חָטָא וּפְגָם,
הוֹסַפְתִּי עָלַי חֲסוֹשׁלוֹם

וּבְכֵן תַּחֲנֵנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, וְתַעֲזְרֵנוּ
 לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ, דְּרֹךְ
 הַשַּׁעַר וְהַשְּׁבֵט הַשִּׁיף לְשֵׁרֵשׁ נַשְׁמָתֵינוּ,
 אֲשֶׁר מִשָּׁם נִחְצַבְנוּ. כְּדֵי שֶׁתַּעֲלֶה תְּפִלָּתֵנוּ
 דְּרֹךְ הַשַּׁעַר הַהוּא הַשִּׁיף לְתַפְלָתֵנוּ
 הַשְּׁמַיְמָה, דְּרֹךְ אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, וִירוּשָׁלַיִם,
 וּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, וְקַדְשֵׁי-קֳדָשִׁים - עַד
 שֶׁתַּעֲלֶה תְּפִלָּתֵנוּ לְ"מִכּוּן שְׁבִתְךָ".

☪ [ד] לקוטי-תפלות ח"א מד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מד, מ'חאת פפים בתפלה)

"וּמִי הַמְּבּוּל הָיָה עַל הָאָרֶץ וְגו'. וְהַמִּים גָּבְרוּ
 מְאֹד מְאֹד עַל הָאָרֶץ, וַיִּכְסּוּ כָּל הַהָרִים הַגְּבוּהִים
 אֲשֶׁר תַּחַת כָּל הַשָּׁמַיִם" (בְּרֵאשִׁית ז, י"ט)
 שְׁנִזְכָּה לַתֵּן צְדָקָה לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יַדֵּי-זָה
 נִזְכָּה לְגַרֵשׁ מִי הַמְּבּוּל, שֶׁהֵם ה'מַחְשְׁבוֹת-זָרוֹת'
 וְה'בְּלוּלִים' הַמְּבַלְבְּלִים אוֹתֵנוּ מ'הַתְּפִלָּה',
 כְּמוֹ ב'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' שֶׁלֹּא יֵרֵד שָׁם מִי הַמְּבּוּל'

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
 וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב.

שְׁתַּזְכְּנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, וְתַעֲזְרֵנוּ
 וְתוֹשִׁיעֵנוּ תָּמִיד, שְׁנִזְכָּה
 לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּכָל לַב וְנַפֶּשׁ,
 בְּכוֹנָה גְדוּלָה וְעֲצוּמָה, בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה
 בְּאֵמֶת, וּבְאֵמוּנָה שְׁלֵמָה, וּבִירְאָה וּבְאַהֲבָה,
 וּבְמַחְשָׁבָה זָכָה וְנִכּוֹנָה. וְתַצִּילֵנוּ בְּרַחֲמֵיךָ
 מִכָּל מִיּוֹנֵי מַחְשְׁבוֹת-זָרוֹת' שֶׁבְּעוֹלָם.

וְתַזְכְּנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שֶׁתְּהִיָּה תְּפִלָּתֵנוּ
 תָּמִיד עַל "אֲדַמַת קֳדָשׁ",
 שְׁנִזְכָּה לְקַדֵּשׁ הַמְּקוֹם שָׁאֵנוּ עוֹמְדִים
 עָלָיו, לְהַתְּפַלֵּל ב'קִדְשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל',

וְלַהֲמַשִּׁיךְ אֶל הַמְּקוֹם שָׁאֵנוּ עוֹמְדִים עָלָיו
 לְהַתְּפַלֵּל לְפָנֶיךָ, 'אוֹיֵר הַקְּדוֹשׁ שֶׁל אֶרֶץ-
 יִשְׂרָאֵל'.

וְתַזְכְּנוּ לַתֵּן צְדָקָה לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל,
 וְנִזְכָּה לְהַחְזִיק יָדֵי עֲנִיִּים הַגּוֹנִים
 הַדְּרִים ב'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, עַד שְׁנִזְכָּה
 שְׁנִהְיָה נְכַלְלִים ב'אוֹיֵר דְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'.

וְעַל-יַדֵּי-זָה נִזְכָּה לְגַרֵשׁ מִי הַמְּבּוּל'
 מֵאֵתֵנוּ, שֶׁהֵם ה'מַחְשְׁבוֹת-
 זָרוֹת' וְה'בְּלוּלִים', הַמְּבַלְבְּלִים אוֹתֵנוּ
 תָּמִיד, וּמוֹנְעִים אוֹתֵנוּ מֵעֲבוֹדַתְךָ הָאֱמִתִּית,
 וּבְפֶרֶט בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, שֶׁכָּלם בָּאִים
 עָלֵינוּ וּמְבַלְבְּלִים אֶת תְּפִלָּתֵנוּ מְאֹד.

עַד אֲשֶׁר "כָּשָׁל כַּח הַסֶּבֶל". כִּי
 בְּעוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים "גָּבְרוּ הַמִּים מְאֹד
 עַל הָאָרֶץ, וַיִּכְסּוּ כָּל הַהָרִים הַגְּבוּהִים",
 עַד אֲשֶׁר קָשָׁה לְעַמֵּד נֶגֶד בְּלוּלִים
 וּמַחְשְׁבוֹת-זָרוֹת רַבּוֹת כְּאֵלֶּה, כִּי הַרְבִּינוּ
 לְפַשַׁע מְאֹד.

רְבוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְרָא דְעֵלְמָא כְּלָא,
 אַתָּה יַדְעָתָ מִי וּמִי עוֹמְדִים עָלֵינוּ,
 בְּפֶרֶט בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת
 לְבָבֵנוּ, רְאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ וּדְחַקְנוּ וְעַמְלָנוּ
 וְלַחְצָנוּ, "הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מִים
 עַד נַפְשׁ, טְבַעְתִּי בִּינוֹן מְצוּלָה וְאִין מְעַמֵּד,
 בְּאֵתִי בְּמַעַמְקֵי מִים וְשִׁבַּלְתָּ שְׁטַפְתָּנִי".

רְבוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, "אֵל תִּשְׁטַפְנִי שְׁבַלְתָּ
 מִים, וְאֵל תִּבְלַעְנִי מְצוּלָה, וְאֵל
 תִּאָטֵר עָלַי בְּאֵר פִּיָּה. הַצִּילֵנִי מִטֵּיט וְאֵל
 אֲטַבְּעָה, אֲנַצְלָה מִשׁוֹנְאֵי וּמִמַּעַמְקֵי מִים".

אֲנָא יְהוָה, חוּס וְרַחֵם עָלַי, חוּסָה עָלַי
 כְּרַב רַחֲמֵיךָ, הַצִּילֵנִי נָא, מִלְטָנִי

נָא, פְּדַנִי נָא, חַנּוּנֵי נָא. אֵהָהּ יְהוָה, הַצֵּל
הַצֵּל, "שִׁטְחֵתִי אֵלַיךָ כַּפִּי".

כִּי בַתְּהוֹמוֹת וּבִלְבוּלִים כָּאֵלֶּה אֲשֶׁר
"גָּבְרוּ מְאֹד עַל הָאָרֶץ" בַּיָּמִים
הָאֵלֶּה, אֵינִי יוֹדֵעַ שׁוּם עֲצָה וְתַחֲבוּלָה
לְהַנְצִיל, כִּי אִם עָלֶיךָ לְבַד נִשְׁעָנָתִי.

כַּשֵּׁם שֶׁהַצֵּלְתָּ אֶת 'אֹוִיר אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'
מִיָּמֵי הַמַּבּוּל, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב:
"אֶרֶץ לֹא גִשְׁמָה בַּיּוֹם זֶעַם". כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ
הָרַבִּים תִּזְכְּנֵנִי, שְׂיִהְיֶה הַמָּקוֹם שֶׁאֲתַפְּלֵל
עָלָיו, קָדוֹשׁ בְּקִדְשֵׁי אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'.

וְתַעֲבִיר וְתִסְלַק מִשָּׁם "מִי הַמַּבּוּל",
"מִיִּם הַזְּדוֹנִים", שֶׁהֵם
ה'מַחְשְׁבוֹת־זְרוֹת' וְה'בְּלִבוּלִים' הַמְּבַלְבְּלִים
אֶת הַתַּפְּלָה.

וְלֹא יִהְיֶה כַח לְשׁוּם בְּלִבוּל, וְלֹא לְשׁוּם
מַחְשְׁבוֹת־זְרוֹת וּכְפִירוֹת, לְבַלְבֵּל אֶת
תַּפְּלָתִי חֲסוּשָׁלוֹם בְּשׁוּם בְּלִבוּל שֶׁבָּעוֹלָם.

וְתִהְיֶה תַפְּלָתִי זָכָה וְנִכּוֹנָה צַחָה וְנִקְיָה,
וְתַעֲלֶה לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן לִפְנֵי
כֹּסֵא כְבוֹדְךָ, עַד שֶׁאֲזַכֶּה עַל־יְדֵי הַתַּפְּלָה,
לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת עֲלִיוֹנוֹת סוּדוֹת הַתּוֹרָה,
וְתִתְּפָאֵר וְתִתְּנַשֵּׂא עִם תַּפְּלוֹתֵינוּ בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת, וְיִהְיֶה לָךְ שֶׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים
מִתַּפְּלוֹתֵינוּ וְתַחֲנוּתֵינוּ וּבִקְשָׁתֵנוּ.

וַיִּקְרָם בָּנוּ מִקְרָא שְׁכַתּוּב: "וְהֵייתָ
עֹטְרַת תְּפָאֶרֶת בְּיַד ה', וְצַנִּיף
מְלוּכָה בְּכַף אֱלֹקֶיךָ".

שׁוֹמֵעַ תַּפְּלָה עֲדִיךָ כָּל בֶּשֶׁר יָבוֹאוּ".
שָׁמַע תַּפְּלָתֵנוּ וְאֲנִקּוֹתֵינוּ
וְאִנְחוֹתֵינוּ מֵעַמְּקֵי עַמְּקִים, וְאֵל תִּסְתִּיר

פְּנִיךָ מֵאֲתָנוּ, וְאֵל תַּעֲלֵם אֲזַנְךָ מִשׁוֹעָתֵנוּ
וְצַעֲקָתֵנוּ. "אֵל תַּעֲזֹבֵנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אֵל
תִּרְחַק מִמֶּנִּי. חוֹשָׁה לְעִזְרָתִי יְהוָה
תְּשׁוּעָתִי".

☪ [ה] לְקוּטֵי־תַפְּלוֹת ח"א מ"ב ☪
(על־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"ב פג, 'על־יְדֵי תַקוּוֹר־הַבְּרִית')
"וַיְמִי הַמַּבּוּל הָיָה עַל הָאָרֶץ" (בְּרֵאשִׁית ז, י)
שְׁנוּזָפָה עַל־יְדֵי 'אַהֲבַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ' -
לְהַנְצִיל טוֹלָא יִשְׁלֹטוּ עָלֵינוּ "מִי הַמַּבּוּל"

וְנִזְכָּה שְׂיִתְלַהֵב לְבָנוּ בְּלִמּוּד־הַתּוֹרָה,
בְּשִׁלְהוּבִין דְּרַחֲמֵימוֹתָא, וְ"מִיִּם
רַבִּים" שֶׁהֵם 'אַהֲבוֹת וַיִּרְאוֹת חִיצוֹנִיּוֹת',
"לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאַהֲבָה, וּנְהַרּוֹת
לֹא יִשְׁטַפּוּהָ".

וְעַל־יְדֵי אַהֲבָה הַזֹּאת, תִּכְסֶּה הַשְּׂכִינָה
בְּכַנְפֶיהָ עַל דְּמָהוֹן שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא יִשְׁלֹטוּ עָלֵיהֶם "זָרַע
מֵרַעִים", שֶׁהֵם "מִי הַמַּבּוּל".

☪ [ו] לְקוּטֵי־תַפְּלוֹת ח"ב א ☪
(על־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"ב א, 'תַּקְעוּ מִמְּשָׁלָה')
"כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעוּרָיו" (בְּרֵאשִׁית ח, כא)

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ דְּעֵלְמָא כְּלָא,
יוֹדֵעַ כָּל הַתַּעֲלוּמוֹת, צוֹפֵה
וּמַבִּיט עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת. אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת
עֲצָם הַקְּנָאָה שֶׁנִּתְקַנְאוּ בָּנוּ הַמְּלֹאכִים,
מִחַמַּת שֵׁישׁ בְּכַחֲנוּ לְהַשִּׁיג הַתְּכֵלִית הַזֶּה
לְמַשַּׁל עָלֵיהֶם.

וּבְפָרְטָם בְּהַחְלוּשֵׁי-כַח שְׂבִישְׂרָאֵל, כְּמוֹנֵי
הָעָנִי וְהָאֲבִיּוֹן, הַפְּגוּם
וְהַמְקַלְקֵל. אֲשֶׁר מִנְעוּרֵינוּ הִתְגַּרְוּ בָּנוּ
וְהִבְעִירוּ בָּנוּ אֵשׁ הַתְּאֹת, "כִּי יֵצֵר לֵב
הָאָדָם רַע מִנְעוּרָיו".

וּבְעֵצָם כְּסִילוֹת דַּעְתָּנוּ, לֹא חֲסָנוּ עַל
נַפְשָׁנוּ, לְהִתְחַכֵּם וּלְהִתְגַּבֵּר עַל
הַתְּאֹת, עַד אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ הַרְגֵל אֲצִלְנוּ כָּל
הַתְּאֹת רַעוֹת.

וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּאנוּ לְכַמָּה חֲטָאִים
וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, בְּשׁוֹגֵג
וּבְמִזִּיד בְּאִנְס וּבְרָצוֹן, כְּפִי אֲשֶׁר יוֹדֵעַ כָּל
אֶחָד וְאֶחָד אֶת נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכַאֲבֵי נַפְשׁוֹ,
עַד אֲשֶׁר עוֹנוֹתֵינוּ עָבְרוּ רֵאשִׁינוּ, כְּמִשָּׂא
כָּבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנּוּ.

וְעַתָּה מַה נַּעֲשֶׂה וּמַה נַּפְעֵל, כִּי אֵין אָנוּ
יוֹדְעִים שׁוּם דְּרָךְ וְעֵצָה אֵיךְ
לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַתְּאֹת רַעוֹת, אֲשֶׁר כָּבֵר
הַרְגֵלְנוּ בָּהֶם מְאֹד.

אֲתָה יְהוָה, אֵיכָה נַעֲשֶׂה, אֲתָה יְהוָה,
לְהִיכֵן נִבְרַח, אֲתָה אֲדוֹנֵי, וְאֲנִי
שָׂאוֹל בְּעוֹלָם-הַזֶּה לְזִמְן מוֹעֵט מְאֹד, כְּצֵל
עוֹבֵר, וּכְאֶבֶק פּוֹרַח. וּמָה אָשִׁיב שְׁלַחֵי
דְּבָר, וּמָה אַעֲשֶׂה לְיוֹם פְּקֻדָּה, "וּמָה
אַעֲשֶׂה כִּי יָקוּם אֵל, וְכִי יִפְקֹד מָה
אַשִׁיבֵנו".

וְאֲתָה טוֹב וּמְטִיב לְרַעִים וְלַטּוֹבִים,
וְהַקְדַּמְתָּ תְּרוּפָה וְצָרִי לְמִכּוֹתֵינוּ.
כִּי יִדְעַתָּ, כִּי בְשֶׁר-זוֹדֵם אֲנַחְנוּ, וּמִחֲמַר
קִרְצָנוּ. הֵן בְּעוֹן חוֹלְלָנוּ וּבְחֲטָא יַחְמַתָּנוּ

אֲמֵנוּ. וְ"יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְעוּרָיו",
וְ"אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא
יִחְטָא".

אֵף כִּי קִטְנֵי-עֶרְךָ, שְׁפִלֵי-קוֹמָה, חֲלוּשֵׁי-
כַח, עֲצוּבֵי-רוּחַ, עוֹלָלִים לֹא רָאוּ
אוֹר, הַמְּלוֹכְלָכִים בְּחֲטָאת-נְעוּרֵיהֶם, מְלֵאִים
חֲטָא וְעוֹן וּפְשָׁע. אֲשֶׁר לוֹלֵא רַחֲמֶיךָ
וּחֲסִדֶיךָ הָעֲצוּמִים וְהַנּוֹרְאִים מְאֹד, לֹא
הָיָה לָנוּ חֲסִי-וְשָׁלוֹם שׁוּם תְּקוּהָ כָּלֵל.

כִּי אֵיכָכָה נַפְצָה פֶּה, וְאֵיךְ נִשָּׂא עֵינַי.
וְאֵיךְ הָיִינוּ יְכוּלִים לָבֵא לְפָנֶיךָ
בְּחֲטָאתֵינוּ, וּלְהַעֲזִיז פָּנֵינוּ, וּלְהַקְשׁוֹת
עַרְפָּנוּ, לָבֵא וּלְהִתְוֹדוֹת לְפָנֶיךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וּלְהִתְחַרֵּט עַל
מַעֲשֵׂינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ.

אֲבָל חֲסִדֶיךָ רַבִּים מְאֹד, "חֲסִדֶיךָ יְהוָה
מְלֵאָה הָאָרֶץ, חֲסִדֵי יְהוָה כִּי לֹא
תִמְנוּ", כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ לְעוֹלָם, "כִּי
הַהָרִים יִמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תִּמּוּטִינָה"
וּחֲסִדֶיךָ מֵאֲתָנוּ לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם, אֵף אִם
עָשִׂינוּ מַה שָּׁעֲשִׂינוּ.

עַל-כֵּן גְּלִיתָ לָנוּ מִרְחוּק, עֵצָם פְּלֵאֵי
חֲסִדֶיךָ הָעֲצוּמִים וְהַרְבִּים
וְהַנּוֹרְאִים וְהַגְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד, בְּלֵי שְׁעוֹר
וְעֶרְךָ וּמִסְפָּר, עַד אֵין-סוּף וְאֵין תְּכֵלִית.

וְקִבַּעְתָּ לָנוּ יוֹם רֵאשֶׁה-שָׁנָה הַקְּדוֹשׁ,
יוֹם הַדִּין הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא,
בְּרֵאשֶׁה-חֹדֶשׁ. שְׂאֹז אֲתָה בְּעֵצְמָךְ מִבְּקֵשׁ
כְּפָרָה כְּבִיכּוֹל. כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרָנָם-לְבִרְכָה: "הִבִּיאוּ עָלַי כְּפָרָה, עַל
שְׁמַעְטָתִי אֶת הַיָּרֵחַ". וְאֲתָה בְּעֵצְמָךְ
מִתְחַרֵּט כְּבִיכּוֹל עַל מַעֲשֵׂיךָ, עַל שְׁמַעְטָתְךָ

את הלכנה, אשר משם נמשכים כל חטאינו.

על-כן נתת לנו פתחון-פה, לבוא ולהתודות לפניך, ולהתחרט על מעשינו, ביום הדין הגדול שהוא ראש-השנה, כי הלא גם אתה בעצמך מתחרט ומבקש כפרה אז.

הן על-זה באנו לפניך, לחלות פניך, ולהשתטח לפני רחמי כסא כבודך, ואנו תולים עינינו אליך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתעשה למען רחמיה וחסדיך הפשוטים, ותשב בעצמך על משפטינו, "כי המשפט לאלהים הוא".

ולא תתן פח ורשות חסו-שלום, לשום אדם שבעולם, ולא לשום בית-דין שלמעלה ושלמטה, ולא לשום מלאך ושרף, ולא לשום נכרא שבעולם, לשפט ולדון אותנו חלילה.

"חלילה לך מעשות כדבר הזה", כי אם אתה לבד תדין ותשפט אותנו, ברחמיה הרבים ובחסדיך הגדולים. "מלפניך משפטנו יצא, עיניך תחזינה מישרים".

כי אתה לבד יודע את מקומנו, כי "אתה מקומו של עולם, ואין העולם מקומך", ורק אתה לבד יודע לדון אותנו כלנו לכף-זכות תמיד.

"רחמיה רבים יהוה, כמשפטיך חייני", כי אתה יודע את מקומו של כל אחד ואחד מאתנו עמך ישראל, איך נולד, ואיך נמשך נשמתו לזה העולם, ובאיזה מקום היה בגשמיות

וברוחניות מעודו עד היום הזה, ואתה מלא רחמים, ומטה כלפי חסד תמיד.

אבינו שבשמים, רחמן אמתי, חסדן אמתי, חמל עלינו בעת צרה הזאת, אשר "באו בנים עד משבר, וכח אין ללדה", עשה עמנו חסד-חנם, ממה שלא יחסר עמך, וזכנו מעתה להיות כרצונך באמת, לסור מרע, ולעשות הטוב בעיניך תמיד.

🌀 [ז] לקוטי-תפלות ח"ב מב 🌀

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פג, 'על-ידי תקונן-הבריית')

"כי יצר לב האדם רע מנעוריו" (בראשית ח, כא)

מלא רחמים, זכנו אותנו ואת כל ישראל, ל'אור-העינים' האמתיים, להסתפל ולראות האמת תמיד, ונביט ונראה נפלאות יהוה תמיד באמת.

"גל עיני", ועיני כל ישראל, ונביט נפלאות מתורתך אשר גלית על-ידי צדיקיך האמתיים, אשר אתה לבד יודע נפלאות תורתם שגלו בעולם.

ועל-ידי 'אור-העינים', יעלו כל הבקשות והתחנות אשר אנו מתפללים אל הבית-המקדש. ועל-ידי-זה תעורר הגאולה התלויה בלב, כמו שכתוב: "כי יום נקם בלבי, ושנת גאולי באה".

ועל-ידי-זה תבטל מאתנו 'שאר וחקמין' של "יצר לב האדם רע שנשאר לנו מנעורנו", אשר זה ה'שאר והחקמין שבלב', הוא המסית את

ותמשיך עלי "צ'לם אלהים", "אור פני
מ'לך חיים".

ותחנני מאתך במתנת-חנם, ותשפיע
עלי שפע החכמה והבינה
והדעת דקדושה, עד אשר אזכה ל'הארת-
פנים דקדושה'.

ותזכני, שתהיה אכילתי בקדושה
גדולה תמיד, בבחינת 'ענג
שבת', עד שלא יהיה להסטרוא אחרא
שום חלק מאכילתי.

ואזכה להכניע הכבוד לפני המח,
ויתגבר המח והשכל דקדושה
על הכבוד הפועס, ולא יהיה שום שליטה
וממשלה להכבוד כלל, רק כל הממשלה
והשליטה יהיה להמח שלי.

עד אשר אזכה, שיאיר בפני "צ'לם
אלהים", ואזכה להיות ב'גדר האדם-
דקדושה'. ותעזרני ותושיעני להכניע
ולשבר ולבטל ממני 'מדת הבהמיות',
ואזכה לצאת מ'בהמה' ל'אדם'.

עד אשר על-ידי-זה, יהיה מוראי על
כל חית הארץ, ועל כל השונאים,
כמו שכתוב: "ומוראכם וחתכם יהיה על
כל חית הארץ".

ותגרוש מפנינו כל האויבים וכל
השונאים שבעולם, ותקים בנו
מקרא שכתוב: "וכתתי מפניו צ'ריו,
ומשנאיו אגוף. האירה פניו על עבדך,
הושיעני בחסדך. פניו האר בעבדך,
ולמדני את חקיך".

האדם להרהר אחר תלמידי-חכמים
שבדור, ולומר: "זה נאה וזה לא נאה".
על-ידי-זה חלק לבנו, ונעלמו מאתנו
השבועים-ושנים צדיקים שבדורנו, ואין
אנו יודעים בברור אחד מהם.

רחם עלינו למענך, ותסיר ותבער
ותבטל מאתנו ה'שאר והחמץ
שבלב', עד שזוכה להאמין בכל
הצדיקים, ולבלי להרהר אחריהם כלל,
ולא לעשות שום חלוק ביניהם כלל, רק
כלם יהיו נאים ואהובים ויקרים בעינינו
מאד מאד.

☪ [ח] לקוטי תפלות ח"א נז ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א נז, 'שאלו את רבי יוסי בן קסמא')

"ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ"

(בראשית ט, ב)

"פי בצ'לם אלקים עשה את האדם" (בראשית ט, ו)

- ענין 'צ'לם אלקים' -

ותרחם עלי מעתה, ותחמל עלי
בחמלתך הגדולה, ותטיב לי
מטובך האמתי, ותהיה עמי תמיד.

ותצילני מעתה מן הכעס ומן
הקפדות, שלא אכעס ולא
אקפיד, אפלו בלבי, על שום אדם, ולא
על שום דבר שבעולם, ולא אבא לידי
כעס וקפדות לעולם.

ותאיר עלי באור פניו, ותצוה ברחמיך
להחזיר לי ה'מחין-דקדושה',
שנסתלקו ממני על-ידי 'עון הכעס'.

ובְּרָכָה וּרְחֻמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל-טוֹב,
וּתְגַמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים תָּמִיד.

וּבְכֵן תִּזְכְּנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, וְתִשְׁפִיעַ
עָלֵינוּ אֱמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה, וְתִזְכְּנוּ
לְאֱמוּנַת-חַכְמִים בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת.

וְאִזְכָּה לְהֵאֲמִין בְּחַכְמִים וְצַדִּיקִים
אֲמֵתִיִּים, שְׁכָל דְּבָרֵיהֶם
וּמַעֲשֵׂיהֶם אֵינוֹ פָּשׁוּט אֶלָּא יֵשׁ בָּהֶם רָזִין.

וְאִזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה לְאַנְהָרָא לְמִטְרוּנֵיתָא,
וְלַהֲפָשִׁיט מִנָּה לְבוּשֵׁין
דְּקִדְרָנוּתָא דְּפִשְׁטִין, וְלַהֲלַבֵּישׁ אוֹתָהּ
בְּלְבוּשֵׁין דְּנִהְיִרִין דְּאֲנוּן רְזִין-דְּאוּרֵייתָא.

וְעַל-יְדֵי-זֶה אִזְכָּה לְהַמְתִּיק וְלַבְטֵל כָּל
הַדִּינִים מֵעָלֵינוּ, וּמֵעַל כָּל
עַמְךָ יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

⊗ [י] לקוטי-תפלות ח"ב כג ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב סז, 'בראשית - לעיני כל ישראל')

"וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם" (בראשית יא. ד)

שְׁנֵזְפָה לְגַדְל וּלְפָאָר וּלְרוּמָם שֵׁם הַצַּדִּיקִים-
הָאֲמֵתִיִּים בְּעוֹלָם, שְׁשֵׁם הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ מִשְׁתַּף
בְּשֵׁמָם. וְנֵזְפָה לְהַנְצִיל מ'בְּעֵלֵי שֵׁם וּפְרָסוּם, שְׁאִין
שֵׁמָם נִמְשָׁף מ'שֵׁם הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, רַק מ'שְׁמוֹת
הַטְּמָאָה, 'שְׁמוֹת הַחֲצוּנִים רַחֲמָנָא-לְצֻלָּן

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ
שֶׁל עוֹלָם, קְדוּשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֵךְ,
וְשְׁמֵךְ מִשְׁתַּף בְּשֵׁם הַצַּדִּיקִים הָאֲמֵתִיִּים.

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֵךְ, וְקַדֵּשׁ אֶת שְׁמֵךְ,
בְּעָבוּר כְּבוֹד שְׁמֵךְ, וְזַכְּנוּ שְׁיִתְגַּדֵּל
וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵךְ הַגְּדוֹל בְּעוֹלָם עַל יְדֵינוּ.

מְלֵא רַחֲמִים, אֲדוֹן כָּל, יוֹדֵעַ תְּעַלּוֹמוֹת,
אַתָּה יוֹדֵעַ "אַתְּ כָּל הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר

⊗ [ט] לקוטי-תפלות ח"א מב ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מב, 'וירא בצר להם')

"וְהִיְתָה הַקְּשִׁית בַּעֲנָן, וְרֵאִיתִיהָ

לְזָכֹר בְּרִית עוֹלָם" (בראשית ט. טז)

שְׁנֵזְפָה לְהַתְפַּלֵּל בְּנִגְיָנָה, וְלַהֲלַבֵּישׁ הַשְּׁכִינָה
בְּלְבוּשֵׁין דְּנִהְיִרִין, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְתַּקוּ הַדִּינִים.
וְשְׁנֵזְפָה ל'אֱמוּנַת-חַכְמִים', לְהֵאֲמִין שְׁכָל דְּבָרֵיהֶם
וּמַעֲשֵׂיהֶם יֵשׁ בָּהֶם רָזִין

שְׁמַעָה אֱלֹהִים רִנְתִי הַקְּשִׁיבָה תְּפִלָּתִי".
עֲזֵרְנִי יְהוָה אֱלֹהֵי, שְׁאִזְכָּה
לְהַתְפַּלֵּל בְּכוּנָה גְּדוּלָה וּבְשִׁמְחָה רַבָּה
וְהַתְעוֹרְרוֹת הַלֵּב בְּאַמֵּת.

וְתִזְכְּנִי בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים וְתַעֲזָרְנִי לְסִדְר
תְּפִלָּתִי לְפָנֶיךָ בְּקוֹל גִּילָה וְרִנָּן,
וְאִזְכָּה לְנַגֵּן אוֹתִיּוֹת הַתְּפִלָּה, וְקוֹל הַנְּגִינָה
יְהִיָּה יָפֵה וְזָךְ וְצַח בְּזָפוֹת וּבְבִהִירוֹת גְּדוּלָה,
עַד שְׁאִזְכָּה לְהַלְבִּישׁ אֶת שְׁכִינַת עֲזָךְ
בְּלְבוּשֵׁין דְּנִהְיִרִין.

וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְלֵא רַחֲמִים עַל עַמְךָ
יִשְׂרָאֵל, וְתִרְאֶה בְּצָרוֹתֵינוּ
וְעֲנִינֵנוּ וְעַמְלָנוּ וְדַחַקְנוּ, בְּגוֹף וּנְפֶשׁ
וּמְמוֹן. וְתִשָּׁיב חַמְתְּךָ מֵאַתָּנוּ.

וַיִּקְרָם מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְרֵאִיתִיהָ לְזָכֹר
בְּרִית עוֹלָם", וְתִזְכֹּר בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ
אֲבָרְהָם יִצְחָק יַעֲקֹב, וְתִרְחַם עָלֵינוּ
בְּזָכוֹתֶם, וְתִאֲזִין תְּפִלָּתֵנוּ, וְתִקְשִׁיב שׁוֹעַתֵנוּ.

וַיִּרְאֶה לְפָנֶיךָ רְנוּנֵנוּ, וַיִּקְרָם מִקְרָא
שְׁכָתוֹב: "וַיִּרָא בְּצָר לָהֶם,
בְּשָׁמְעוּ אֶת רִנָּתָם".

וְתִמְתִּיק וְתַבְטֵל מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל
עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, כָּל הַדִּינִים
שְׁבַע עוֹלָם. וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ שְׁפַע טוֹבָה

נעשה תחת השמש", עתה בדורותינו אלה, ואיך בעונותינו הרבים, נתערבב ונתבלבל העולם עתה מאד מאד, בלי שעור וערך.

כי כל הצדיקים האמתיים פאריהדורות, נסתלקו בימינו בעונותינו הרבים, אשר אתה לבד ידעת, גדל עצם מעלתם ותקפם וקדשם, אשר שמך משתף בשם, וכל מה שנגדל שםם ביותר, נגדל שמך ביותר. ובעונותינו הרבים נסתלקו קדם הזמן, אוי מה היה לנו בדורות האלה.

ומגדל עכירת דעתנו, אין מי שידע כאב צרה וצוקה הזאת, עד היכן הדבר מגיע, עד היכן שלטה המכה הגדולה הזאת, מכות מפלאות פאלו, הפלא ופלא, "מכה אשר לא כתובה בתורה, זו מיתת הצדיקים האמתיים" אשר נסתלקו בדורותינו, בעונותינו ובחטאינו ובפשעינו.

אוי, אוי ואבוי, אוי לנו מה שאבדנו בעונותינו, "חבל על דאבדין ולא משתכחין". "הצדיק אבד, ואין איש שם על לב. ואנשי חסד נאספים, באין מבין כי מפני הרעה נאסף הצדיק".

רבנו של עולם, מלא רחמים, יעוררו רחמיה על בניה, יהמו מעיה עלינו, חוס וחמל ורחם על שארית פליטת עמך בית ישראל.

מלא רחמים, איך תוכל להתאפק מלרחם על נפשות העשוקות, על נפשות עמך ישראל המתגוללים בחוצות ובשוקים וברחובות, שהם נפשות יקרים מאד מאד, והם נשפכים בראש כל חוצות.

אשר עליהם קונן ירמיה הנביא, קינות הרבה על כל נפש ונפש, כמו שכתוב: "איכה יועם זהב, ישנא הכתם הטוב, תשפכנה אבני קדש בראש כל חוצות. בני ציון היקרים המסלאים בפז, איכה נחשבו לנבלי חרש, מעשה ידי יוצר".

רבנו של עולם, רבנו דעלמא כלא. אתה לבד ידעת, עצם יקרת תפארת קדשת הנפשות היקרים האלה, האבני קדש האלה, הנשפכים עתה בראש כל חוצות, "ואין איש מאסף אותם הביתה".

כי נסתלקו בעונותינו, הצדיקים האמתיים, הנקראים 'ראש-בית', שהם הבעלי-בית של העולם, אשר אז בהיותם בעולם, ושםם נתגדל בעולם, אז היה להעולם בעל-הבית, ואז היינו אנחנו כלנו נקראים בני-בית.

ומיום שנסתלקו בחטאינו, ונתעלם פארים והדרם והדרם וחנם הקדוש והנורא, אנחנו נעים ונדים ומטלטלים, ונפשות יקרות מעמך בית-ישראל מתגוללים בראש כל חוצות. כי נסתלקו מן העולם, הבעלי-בית של העולם, שהם הצדיקים הגדולים הנקראים 'ראש-בית'.

ואפלו מעט הרשימו שנשאר משםם, על-ידי ספריהם הקדושים ותלמידיהם היקרים, מעלימים גם-כן מאד מאד, בכמה מיני העלמות והסתרות בלי שעור.

כי בכל-פעם נתגדלים בעולם בעלי שם ופרסום, שאין שםם נמשך כלל

משם-יהוה, אדרבא על-ידם נתעלם שם-יהוה, ומתגברים שמות החיצונים חס-ושלום.

ובעונותינו-הרבים נתערבב העולם מאד, עד אשר אין אתנו יודע עד מה, מי ומי "ההולכים בתורת יהוה" באמת, אשר שםם נמשך משם-יהוה, ומי להפך, ומי מערב משניהם, מטוב ורע, ממאורי-אור ומאורי-אש, "ואנחנו לא נדע מה נעשה, כי עליך עינינו".

זכנו ברחמיך, לקום בכל לילה בחצות ממש, ולהתאבל על חרבן בית-המקדש שנחרב בעונותינו, ועל-ידי-זה נזכה לעורר רחמיך, שתנחם ותשמח אותנו מהרה, ותשים לאבלי ציון 'פאר' תחת 'אפר'.

ונזכה להכניע המאורי-אש כנגד המאורי-אור. ויתגבר שם הקדש, שם-יהוה, שם הצדיקים-האמתיים, על שם הטמאה, שמות החיצונים, ויתבטל השקר לגבי האמת. ויתגלה ויתגדל ויתפרסם בכל העולם, שם הצדיקים-האמתיים, ופארום והדרם וחנם הקדוש והנורא.

ונזכה להכלל בשםם, ובפאר הדרת קדשתם, עד אשר יפתחו עינינו באמת, ונסתפל על-עצמנו היטב באמת, בכל הארבע יסודות, לזככם ולטהרם ולקדשם, מפל התאות-רעות ומדות-רעות

הנמשכים מהם, ולבררם מרע לטוב, ולזפות לכל המדות-טובות ומעשים-טובים.

וברחמיך הרבים, תשמרנו ותצילנו, מפל מיני חלאים ומחוששים ומכאובים, הנמשכים משמות הטמאה והחיצונים חס-ושלום, שהם נקראים מאורי-אש.

אבינו שבשמים, מושל בכל, שומר עמו ישראל לעד. שמרנו והצילנו מהם, שמך הגדול יעמד כנגדם, ותכניע ותשבר ותמגר ותבטל המאורי-אש כנגד מאורי אור, ויתבטל שם הטמאה, שמות החיצונים, מן העולם, ויתגדל שם הקדש בעולם.

רבנו של עולם, מלפנו ואלהינו, מלא משאלותינו ברחמים, וזכנו לבא לכל מה שבקשנו מלפניך, באפן שנזכה להכלל באמת בתוך שמך הגדול והקדוש, לעולמי עד ולנצח נצחים.

ויתגדל ויתקדש שמך הגדול על ידינו תמיד, ויקים מקרא שפתוב: "ויראו גוים את שם יהוה, וכל מלכי הארץ את כבודך. יהי שם יהוה מברך, מעתה ועד עולם".

"עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד שמך, והצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך. ברוך יהוה אלהים אלהי ישראל, עשה נפלאות לבדו, וברוך שם כבודו לעולם, וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן".

עניני גשמים לימות הגשמים

ה'גשמים' נתברך ה'פרוטה', הינו ה'נפים'
 "דפריטא שפותה" (שם כה:).

ואלו בני-אדם המכחישים כל הנפים,
 ואומרים שהכל 'דרד-הטבע', ואם
 רואים איזהו נס, הם מכסים את ה'נס' עם
 'דרד-הטבע', שאומרים: 'שזה דרך הטבעים'
 - נמצא: א) שפוגמים ב'תפלה'! כי ה'תפלה'
 היא נפים' שמשנה את הטבע. ב) ופוגמים
 ב'אמונה'! שאין מאמינים בהשגחת הבורא
 יתברך. ג) ופוגמים ב'ארץ-ישראל'! שהוא
 'מקום הנפים' בנ"ל.

וזוה שאמרו חז"ל (סנהדרין צז:): "אין משיח
 בן-דוד בא, אלא עד שתכלה פרוטה
 מן הכיס" - הינו: שיכלו האפיקורסים שאין
 להם אמונה בנפים, ומכסים כל הנפים
 ב'דרד-הטבע', כי עקר הנפים בארץ-ישראל
 בנ"ל.

וזוה פרוש: "עד שתכלה פרוטה מן הכיס"
 - כ'שתכלה' בני-אדם 'המכסים'
 בכליות הנפים, הכלולים ב'מלאך דפריטא
 שפותה" (תענית כה:), ותתרבה 'אמונה'
 בעולם - אז יבא 'משיח' - כי עקר הגאולה
 תלוי בזה.

ג.

(ח"א יג, ה; הוספות מפתב-יד רבנו ז"ל
 השיך להתורה הזו, הנדפס בסוף הספר)
 "כד הוה אצטריך עלמא למטרא" (תענית
 כג:). 'למטרא' - הינו: 'לתורה', כמו
 שכתוב (דברים לב:): "יערף כמטר לקחי".

א.

(ח"א ד, בסוף)

"שיתין מחוזה" (בבא-בבא עג:). רמז על
 בחינת "ששים גברים" (שיר-
 השירים ג, ז), שמשם בא 'פרנסה', כמו
 שאמרו: "גבורות גשמים" (ברכות פ"ה מ"ב;
 תענית פ"א מ"א).

ב.

(ח"א ז, א; ח"א ט, ה)

עקר ה'גשמים' בארץ-ישראל, כי שם
 ה'תהומות', הינו ה'נפים', הינו
 'אמונה', 'תפלה'.

וזוה שאמרו חז"ל (תענית ח:): "אין הגשמים
 יורדין אלא בשביל אמונה" - הינו:
 בחינת 'ארץ-ישראל', בחינת 'תפלה', בחינת
 'אמונה' - כי 'ארץ-ישראל שותה תחלה'
 (שם י), ושתייתה מה'תהומות', לשון (רות א,
 ט): "ותהם כל העיר", שעל דבר נפי
 'תמהין' העולם - ששם ה'תהומות' בחינת
 'נפים'.

וזוה שאמרו חז"ל (שם כה: על שיר-השירים ב,
 יב): "קול התור נשמע בארצנו", לענין
 'גשמים' - כי עקר ה'גשמים' נשמע ב'ארץ-
 ישראל' - כי שם ה'תהומות', הינו ה'נפים',
 הינו: 'אמונה', 'תפלה'.

וזוה שאמרו חז"ל (שם ח:): "בשעה
 שהגשמים יורדין, אפלו פרוטה
 שבבים מתברכת". 'פרוטה שבבים' -
 שפעמים נתכסה פה הנפים, ועל-ידי

ד.

(ח"א מ)

על-ידי 'עבודה-זרה', נמנע ה'מטר' - כמו שכתוב (דברים יא, טז): "ועבדתם אלהים אחרים וכו', ולא יהיה מטר".

וכש'אין 'מטר', אין 'שבע'.

וכש'אין 'שבע', אין 'שלוש' - כמו שכתוב (תהלים עב, ג): "ישאו הרים שלום לעם", כמו שפרש רש"י.

[זה לשונו: ומהו ה'שלוש' שה'הרים' נושאים כשהן עושין פרות - אין עין הבריות צרה, וקורא איש לרעהו 'אל תחת גפן ואל תחת תאנה' (כמו שכתוב בזכריה ג, י) על לעתיד-לבוא, מרב שלום שיהיה אז].

וכש'אין 'שלוש', אזי אין איש עוזר להברו. וכל אחד צריך לנסע ולטלטל ממקום למקום בשביל פרנסתו.

ה.

(ח"א ס, ג)

כל מיני 'עשירות' - דהינו: כל מיני דגן, וכל האילנות ועשבים, וכל מיני מתכות, הם רק על-ידי 'גשמים'.

וכן כל ה'אוצרות' - הם על-ידי 'גשמים', כמו שכתוב (דברים כח, יב): "יפתח ה' לך את אוצרו הטוב לתת מטר ארצה" וכו'.

וה'גשמים' - הם מבחינת ה'נשימה', שמכניסין ומקבלין אויר מן החוץ, כמו שכתוב (איוב לז, י): "מנשמת אל-יתן קרח ורחב מים במוצק".

וזה בחינת (משלי י, טז; יח, יא): "הון עשיר קרית עזו", הינו שה'עשירות' הוא על-ידי בחינת ה'נשימה', שהוא אויר הקר שמקבלין בכל רגע מן החוץ. וזהו: 'קרית עזו', בחינת (איוב לז, ז): "גשם מטרות עזו".

וזה שכתוב (ירמיה יד, כב): "היש בהבלי הגוים מגשמים". כי "בהבלי הגוים" - שהם בחינת ה'פסק הנשימה', בחינת "הבל היפי" (משלי לא, ל) - אין שם בחינת 'גשמים' - כי 'גשמים' הם רק על-ידי ה'נשימה' (עין בפנים).

ו.

(ח"א פח; ח"א קיד)

ה'ברכות' וה'שפע', הם בחינת 'מטר'.

ז.

(ח"ב א, יב)

כל הדברים נחלקים זה מזה ב'מראה' טעם ו'ריח'. בשביל זה הדבר המגדל כל הצמחים, נקרא בשם 'מט"ר', ראשי-תבות: מ'ראה, ט'עם, ר'יח.

ח.

(ח"ב ה, א)

כל ה'רפואות' הם על-ידי 'עשבים', וגדלים רק על-ידי 'אמונה' - כמו שאמרו רז"ל (תענית ח): "אין הגשמים יורדין אלא בזכות אמונה, שנאמר (תהלים פה, יב): 'אמת מארץ תצמח, וצדק משמים נשקה'".

שכשיש 'אמונה' - אז יורדין 'גשמים', וצומחים 'עשבים', ואזי יש 'רפואות'.

אבל על-ידי 'נפילת האמונה' - אין 'גשמים', ואזי אין 'רפואה'.

ט.

(ח"ב ה, טז)

גם כשה'ראה' בשלמות, זה בחינת 'תקון השנה' - כי ה'שנה' על-ידי ה'ראה'. כי ה'ראה' היא 'קר ולח', ועל-ידי 'קר ולח', על-ידי זה עקר השנה.

ועל-כן בשעת גשמים' אז הוא זמן שנה, כי אז ערב לאדם השנה מאד, וזה מחמת שהגשמים' הם קר ולח, קרירות ולחות. וכן בבקר השנה ערבה אז גם-כן, כי אז יורד השל, ואזי גם-כן הוא קר ולח.

י.

(ח"ב ח, יב)

שנה ודמיון' הוא תלוי בה'ראה', כי עקר שנה ודמיון' הוא על-ידי קר ולח. ועל-כן בעת הגשמים', אז נופל שנה' על האדם, וה'ראה' היא קר ולח, שעל-ידיה בא שנה ודמיון', הינו ה'דמיונות' הבאין לאדם בעת השנה, שזה בחינת 'פח'המדמה'.

יא.

(ח"ב ס)

ה'גשמים' נעשין על-ידי ה'אדים' העולים מן הארץ, כמו שכתוב (בראשית ב, ו): "ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה".

וכשיש מלחמות ושפיכות דמים' - אזי נעשה מן ה'אדים' הנ"ל, שפיכות דמים'.

וזה שכתוב (יחזקאל לה, ח): "ותגר את בני ישראל על-ידי הרב בעת אידם" - הינו בחינת אדים' הנ"ל, שעל-ידם נעשה ה'שפיכות דמים'.

וכן בכמה אמות: מצרים' ועמון' ומואב, כשנבא על מפתחם, נאמר שם: "בעת אידם" - בחינת אדים' הנ"ל, שעל-ידם נעשה השפיכות דמים'.

ועל-כן כשיש מלחמות ושפיכות דמים' - אזי האדמה נותנת פחה לשם - כי מן ה'אדים' העולים ממנה, נעשה ה'שפיכות דמים'.

ועל-כן אין יורדין גשמים' - כי ה'גשמים' נעשין מן ה'אדים', ועכשו נעשה מן ה'אדים' ענין אחר, דהינו שפיכות דמים' כנ"ל.

וזה שאמרו רז"ל (תענית ח): "בשעת גשמים, אפלו גיסות פוסקות בו" - כי כשיש גשמים', נפסקים ה'גיסות' וה'מלחמות'.

יב.

(ח"ב ס)

על-ידי מי שאומר תורה ברבים, ושומעים תלמידים שאינם הגונים - על-ידיה בא גם-כן עצירת גשמים' - כי על-ידי כבוד התורה בא גשמים', בבחינת (שמות טז, י): "וכבוד ה' נראה בעיני". ועל-ידי הענין בא גשמים'.

וזה בחינת (תהלים כט, ג): "אל הכבוד הרעים, ה' על מים רבים" - הינו: בחינת גשמים' שבאים על-ידי כבוד השם', בחינת כבוד התורה'.

ו"הלומד תורה לתלמיד שאינו הגון, הוא כזורק אבן למרקולים" (חלין קלג): ו'מרקולים' פרושו: "מר קלוס, הינו הלוח הכבוד" (תוספות סנהדרין סד, עבודה זרה ג).

נמצא: כשלומד תורה לתלמיד שאינו הגון - הוא הפך הכבוד. ועל-כן בא על-ידיה עצירת גשמים' - הפך הכבוד, שעל-ידו באין גשמים'.

וזה בחינת (משלי כו, א): "כמטר בקציר, כן לא נאווה לכסיל כבוד" - הינו: כשלומד תורה לתלמיד שאינו הגון, שזה בחינת: שנותן כבוד התורה לכסיל, על-ידיה מקלקל ה'גשמים'.

וְזָהוּ: "כַּמְטֵר בְּקִצֵּיר" - הֵינּוּ: 'קִלְקוּל
הַגְּשָׁמִים' שִׁיזְרִידִן שְׁלֹא בַעֲזוֹנָתוֹ, כִּי
בַשְּׁעֵת הַקִּצֵּיר, אִזִּי אֲדַרְבָּא מִזִּיק הַמְטֵר.

"כֵּן לֹא נֶאֱוָה לְכַסִּיל כְּבוֹד" - כִּי עַל-יַד־
זֶה בַעֲצָמוֹ הוּא 'קִלְקוּל הַגְּשָׁמִים'
כַּנ"ל.

יג.

(ספר-המדות, עניני גשמים)

[א] שְׁנָה שֵׁישׁ הַרְבֵּה גְּשָׁמִים - סִימָן
שְׁנוֹלָדִים בְּזֶה הַשְּׁנָה הַרְבֵּה זְכָרִים. (בגים צב)

[ב] אֵין הַגְּשָׁמִים נֶעְצְרִין - אֶלֶּא עַל בְּטוּל
תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת, וּמִסְפְּרֵי לְשׁוֹן-הָרַע,
וְעִזִּי-פָּנִים, וּבְטוּל-תּוֹרָה, וְעוֹן גָּזַל. (ממון כו)

[ג] הַתְּקוּן לְמֵטֵר - יִרְבֶּה בְּתַפְלָה. (ממון כז)

[ד] כְּשֵׁישׁ שִׁבְעַ בַּעוֹלָם - אִזִּי הַחֲלָשׁוֹת
נִתְמַעֲטִים. (ממון כט)

[ה] אֵין הַגְּשָׁמִים נֶעְצְרִין - אֶלֶּא עַל פּוֹסְקֵי
צְדָקָה בְּרַבִּים, וְאִינֶם נוֹתְנִים. (ממון לו)

[ו] 'מֵטֵר' - בְּשִׁבִיל יְחִיד. ו'פְּרִנְסָה' - בְּשִׁבִיל
רַבִּים. וְיְחִיד דְּאֵלִים זְכוּתִיהָ, כְּרַבִּים דְּמִי.
(ממון נא)

[ז] עַל-יַד־יְקוּדָשׁ עַל הַיּוֹן - בָּא 'מֵטֵר',
וְנִשְׁמַע תְּפִלָּתוֹ. (ממון נב)

[ח] 'מֵטֵר' - בְּזְכוּת אָדָם אֶחָד, וְשָׂדֶה אֶחָת,
וְעֵשֶׂב אֶחָד. וּבְזְכוּת הָאָרֶץ, וְחֶסֶד, וְיִסּוּרֵין.
(ממון נד)

[ט] הַגְּשָׁמִים נֶעְצְרִין - בְּשִׁבִיל עֲבוּדָה-זָרָה,
וּבְשִׁבִיל נְאוּהָ, וּבְשִׁבִיל צְדִיק שְׁלֹא נִסְפַּד
כַּהֲלָכָה, וּבְשִׁבִיל מְקַפְּחֵי פְּרִנְסַת אַחֵרִים.
(ממון נה)

[י] מִי גְּשָׁמִים - מִסְגָּלִין לְמִי שְׂאִין לוֹ
'גְּבוּרַת אֲנָשִׁים'. (סגלה ח"ב ג)

[יא] אֲמִירַת תְּהֵלִים, סִגְלָה לְהוֹרִיד גְּשָׁמִים.
"תְּהֵלִם" - "לְמֵטֵר ה' שְׁמִים תִּשְׁתַּח מִיָּם"
(דברים יא, א). (סגלה ח"ב ד; תפלה ח"ב ז)

[יב] עַל-יַד־עֲזוֹת' - גְּשָׁמִים נֶעְצְרִים.
וּבִידוּעַ שְׁנִכְשַׁל בַּעֲבָרָה, וְסוּפוֹ שִׁיכְשַׁל
בַּעֲבָרָה, וּמִתָּר לְקִירוֹתָיו רִשָּׁע, וּמִתָּר
לְשִׁנְאוֹתָיו, וְהוּא אֶחָד מִתַּתְקַע"ד דְּדוֹרוֹת. (עזות
ט)

[יג] עַל-יַד־צְדָקָה - בָּא גְּשָׁם. (צדקה מז)

[יד] כְּשֵׁאֲנָשִׁים נוֹתְנִים צְדָקָה - עַל-יַד־יְזָה
הַפְּרוֹת נִתְבָּרְכִין, וְהַשְּׁלוֹם בַּעוֹלָם. (צדקה מט)

[טו] בַּעוֹן תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת - הַשְּׁמִים
נֶעְצְרִים, וְהִיקָר הוּא. (צדקה נז)

[טז] הַגְּשָׁמִים יוֹרְדִין - בְּזְכוּת 'שְׂמַחַת חֵתָן
וּכְלָה'. (שמחה כג)

[יז] הַשְּׁלוֹם - סִימָן לְשִׁבְעַ. (שלום כב)

[יח] לְמוֹד 'מִסְכַּת שְׁבוּעוֹת' - מִסְגָּל לִירִידַת
הַגְּשָׁם. (שבועה ג)

[יט] בַּעַל-תְּשׁוּבָה, יִתְפַּלֵּל עַל הַגְּשָׁם. וְעַל-
יְדִי־זֶה מְכַפְּרִין לוֹ עַל עֲוֹנוֹתָיו. (תשובה קא)

[כ] בְּיוֹם הַגְּשָׁמִים - יִשׁוּעָה פָּרָה וְרַבָּה
בַּעוֹלָם. וּמְלִיצֵי-זְכוּת נִכְנָסִין לְפָנָיו. (תפלה טז)

לקוטי תפלות

על הגשמים

- לימות הגשמים -

❁ [א] לקוטי תפלות ח"א מ ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מ, 'אלה מסעי')

בעולם. "כי אתה אלוהי, רוחך טובה
תנחני בארץ מישור".

ותזמין לי פרנסתי מאתך לבד בהרחבה
גדולה, קדם שאצטרך לה,
באפן שאוכל לעסק בתורתך ועבודתך
תמיד, ולא יהיה לי שום בלבול חס-
ושלום על-ידי טרדת הפרנסה כלל.

ותפתח לנו אוצרך הטוב, ותתן המטר
בעתו לברכה ולחיים ולשבע,
ותשפיע שבע וזול בעולם, ולא יצטרכו
עמך ישראל זה לזה ולא לעם אחר.
ותמשיך שלום בעולם, ויקים מקרא
שפתוב: "השם גבולך שלום, חלב חטים
ישביעך".

ותהיה בעזרנו תמיד, באפן שגזקה
לבלות ימינו, בטוב האמת,
בטוב הנצחי, לעסק כל ימינו בתורה
ועבודת יהוה באמת כרצונך הטוב, ולא
נסור מדברי התורה ימין ושמאל.

ותעזרני שאהיה שלם באמונה
ובבטחון בך תמיד, ולא
אעשה שום פעלה ולא אעסק בשום עסק
ולא אסע שום נסיעה בשביל פרנסה כלל,
רק אזכה לידע ולהאמין בך באמונה
שלמה ובבטחון חזק, שאתה תכלכלני.

ותזמין לי פרנסתי בשלמות בביתי, בלי
שום נסיעה וטלטול בעולם
כלל, ובלי שום עשייה ועובדא ועסק כלל.

וכל נסיעתי לאיזה דרך, וכל עסקי
ופעלתי, לא יהיו כי אם לשמך
ולעבודתך לבד באמת, וכרצונך אעשה,
ולא אכון בנסיעתי ועסקי שום תועלת
עצמי כלל, כי הכל שלך, הנשמה שלך
והגוף שלך, ובלעדך לא ארים את ידי
ואת רגלי, לעשות שום עסק ושום נסיעה

וְתוֹרְנֵי וְתַלְמִדְנֵי תְּמִיד, אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
אֵלַי בָּהּ, וְאֵת הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר
אֶעֱשֶׂה. "אֵל תַּעֲזֹבֵנִי יְהוָה אֱלֹהֵי, אֵל תִּרְחַק
מִמֶּנִּי. חוֹשָׁה לְעִזְרָתִי יְהוָה תְּשׁוּעָתִי".

כָּל הָעֲלוֹת וְסִבַּת כָּל הַסְּבוֹת וְיוֹדַע כָּל
הַתַּעֲלוּמוֹת. וַיִּקְרָא מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "אֲז
יִבְקַע כְּשַׁחַר אוֹרֶךְ, וְאֶרְכָּתְךָ מֵהֲרָה תִצְמַח".

⊗ [ג] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב נג ⊗

(על-פי לקוטי-מזוהר"ן ח"ב ס, 'כְּשֵׁישׁ מִלְחָמוֹת בְּעוֹלָם')

⊗ [ב] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ה ⊗

(על-פי לקוטי-מזוהר"ן ח"ב ה, 'תַּקְעוּ אֲמוּנָה')

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּבְּטֵל מִלְחָמוֹת וּשְׁפִיכוֹת-
דָּמִים מִן הָעוֹלָם, וְתִמְשִׁיךְ שָׁלוֹם גָּדוֹל
וְנִפְלָא בְּעוֹלָם, "וְלֹא יִשָּׂאוּ עוֹד גּוֹי אֶל גּוֹי
חָרֵב, וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה".

רוֹפֵא חוֹלִים, רוֹפֵא חַנּוּם, רוֹפֵאנוּ יְהוָה
וְנִרְפָּא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנוֹשְׁעָה פִּי
תְהִלָּתְנוּ אַתָּה. וְתִתֵּן הַמָּטָר בְּעֵתוֹ, לְחַיִּים
וְלִבְרָכָה וְלִשְׂבַע. וְתִגְדֵּל בְּרַחֲמֶיךָ צְמַחִים
וְעֹשְׂבִים, שְׂיִהְיֶה לָהֶם כַּח לְרַפְּאֵת תַּחֲלוּאֵי
עַמּוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

רַק יִפְּרוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל הָאָמֶת
לְאֵמֶתוֹ, אֲשֶׁר לֹא בָּאנוּ לָזֶה הָעוֹלָם
בְּשִׁבִיל רִיב וּמַחֲלָקֶת חִסּוֹ-שָׁלוֹם, וְלֹא
בְּשִׁבִיל שְׁנֵאָה וְקִנְיָאָה וְקִנְטוֹר וּשְׁפִיכוֹת-
דָּמִים חִסּוֹ-שָׁלוֹם, רַק בָּאנוּ לָעוֹלָם כְּדִי
לְהַפִּיר וּלְדַעַת אוֹתְךָ תִּתְבָּרֵךְ לְנֹצַח.

וְתִשְׁפִּיעַ בְּרַחֲמֶיךָ, וְתִמְשִׁיךְ הַסֶּדֶר
הַנְּכוֹן וְהָאֵמֶת, שֶׁל כָּל
הַזְּרָעִים וְהַצְּמַחִים שְׁבַע-עוֹלָם, כְּפִי סֶדֶר
הַזְּמַן וְהַמָּקוֹם הָרְאוּי לָהֶם. וְלֹא נִתְלַשׁ
שׁוֹם פְּרִי וְעֵשֶׂב שְׁלֹא בְּזַמְנוֹ.

וּבְכֵן תִּרְחַם עָלֵינוּ, וְתִתֵּן הַגֶּשֶׁם וְהַמָּטָר
בְּעֵתוֹ וּבְזַמְנוֹ, וְלֹא תַעֲצֹר הַשָּׁמַיִם
מִן הַמָּטָר, בְּכָל-עֵת שֶׁהָעוֹלָם צָרִיכִין לוֹ.

וְתִסַּבֵּב בְּרַחֲמֶיךָ סְבוֹת לְטוֹבָה, בְּאִפְּן
שִׁיזֻכָּה כָּל אֶחָד לְאֹכַל וְלִשְׁתוֹת
מֵה שֶׁהוּא צָרִיךְ לְרַפּוֹאָתוֹ בְּאֵמֶת, וַיִּקְבְּלוּ
לְפִי תַמָּם כָּל מֵה שְׁצָרִיכִים לְרַפּוֹאָתָם
בְּאֵמֶת.

וַיִּקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְנִתְּתִי גִשְׁמֵיכֶם
בְּעֵתְכֶם, וְנִתְּנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ, וְעֵץ
הַשָּׁדֶה יִתֵּן פְּרִיו. וְנִתְּתִי שָׁלוֹם בְּאָרֶץ,
וּשְׁכַבְתֶּם וְאִין מַחְרִיד, וְהַשְׁבֵּתִי חַיָּה רְעָה
מִן הָאָרֶץ, וְחָרֵב לֹא תַעֲבֹר בְּאֶרְצְכֶם".

וְתִתֵּן לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אֶת אֲכֹלְךָ,
בְּעֵתוֹ בְּמוֹעֲדוֹ וּבְזַמְנוֹ. בְּאִפְּן
שְׂיִהְיֶה מְלֻבָּשׁ בָּהֶם כַּח כָּל הַרְפּוּאוֹת
שֶׁאֵנוּ צָרִיכִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּגִשְׁמֵיּוֹת
וּבְרוּחַנִיּוֹת, בְּגוֹף וּנְפֶשׁ.

וְתִשְׁגִּיחַ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׂיַעֲלוּ כָּל
הָאָדָמִים מִן הָאָרֶץ לְטוֹבָה,
שְׂיִהְיוּ נַעֲשִׂים מִן הָאָדָמִים תְּמִיד, גִּשְׁמֵי
בְּרָכָה וְנִגְדָּבָה בְּעֵתְכֶם וּבְזַמְנְכֶם, וְלֹא יִתְהַפְּכוּ
הָאָדָמִים לְשְׁפִיכַת-דָּמִים חִסּוֹ-שָׁלוֹם.

כִּי אִין רוֹפֵא בְּעוֹלָם שְׂיִדַּע לְכוֹן כָּל
זֹאת, כִּי אִם אַתָּה לְבַד, כִּי אַתָּה עֲלֵת

וְתוֹצִיא אֶת הָאָדָמָה מִקְּלוֹתֶיהָ
 שְׁנֵתְקַלְלָהּ בְּעוֹן אֲבוֹתֵינוּ
 וּבְעוֹנֵינוּ, וְתִהְיֶה כָּל הַקְּלוֹת לְבָרוּכֹת, כִּי
 אַתָּה "כֹּל תּוֹכֵל, וְלֹא יִבָּצֵר מִמֶּךָ מְאוּמָּה".

וְשָׁמְרֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ תְּמִיד, מִתְּלִמִּידִים
 שְׂאִינָם-הַגּוֹנִים, כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ
 כִּי בְּשֵׁר-וֶדֶם אֲנַחְנוּ, וְאֵין אֲתָנוּ יוֹדֵעַ עַד
 מָה אֵיךְ לְהִזְהַר וּלְהַשְׁמֵר מֵהֶם. חוֹסֵה עַל

כְּבוֹד הַתּוֹרָה-הַקְּדוֹשָׁה, שְׁלֹא תִגִּיעַ
 לְתִלְמִידִים שְׂאִינָם-הַגּוֹנִים שְׂאִינָם רְאוּיִם
 לְקַבֵּלָהּ.

וְתַחֲוִים וְתַרְחִים עָלֵיהֶם, וְתַשִּׁיבֵם מִהֲרָה
 בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, בְּאִפְן
 שְׂיֻכְלוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְקַבֵּל אֶמֶת נְעִימוֹת
 הַתּוֹרָה-הַקְּדוֹשָׁה.

מבאר בהתורה הנ"ל (ה"א רד): "שצריך כל אחד לקשר את-עצמו,
להנקדה השיך ללבו בעת הזאת" וכו'.

כי הנקדה מאידה כפי העת והיום, ועקר הנקדה הוא התורה.
ועל-כן צריכין לקרות ולגמר הסדרא בכל שבוע,
עד שיגמרו כל התורה בכל השנה, וכן לעולם.

**כי הסדרא שבכל שבוע, מנהגת כל השבוע.
כי כל ימות השבוע, מקבלין חיות מהנקדה
שמאירה בהם, על-ידי קריאת אותו הסדרא.**

**כי כפי הנקדה שצריכין לקבל באותו השבוע –
כן היא הסדרא שהולכת באותו השבוע.
וכן מתנהג כל ימות השנה, וכן לעולם.**

נמצא: שכל ימות השנה, מקבלין חיות מהתורה, שהיא כלל הנקדה. וכל
שבוע ושבוע מקבלת מסדר מיוחד, וכן כל יום ויום מפרשה מיוחדת.
כי 'שבעה פרשיות' שבכל סדר, הם כנגד 'שבעת ימי השבוע'. שבכל יום
ויום צריכין לקבל הנקדה מפרשה מיוחדת, וכן בכל שבוע מסדר מיוחד.
וכן בכל שנה מ'כלל-התורה', שהוא 'כלל הנקדה', 'כלל השנה'.

(לקוטי-הלכות, נשיאת-כפים ה, כז)

*

דקדק רבנו ז"ל וכתב שם בהתורה הזאת (ה"א רד): "שעקר התקון, על-ידי שמקשר
את לבו, להנקדה השיך ללבו בעת הזאת", עין-שם.

וזה בחינת ה'סדרים של התורה', שקורין בכל שבוע ושבוע סדר אחר
בתורה; וגם הסדר נחלק ל'שבע פרשיות', כנגד 'שבעת ימי השבוע'.
הכל, כדי לקבל בכל שבוע ובכל יום, אור הנקדה השיך ללבו בעת ההיא דיקא, כנ"ל.

(לקוטי-הלכות, מלמדים ד, ו-ז)